

د تواریخ دوہم کتاب

پیژندگلو

د تواریخ په دوہم کتاب کبښې د خلقو خدائ پاک ته واپس راتلل او بحال کېدل بیانپری او په آخر کبښې د گناه موضوع شکست خوری. په دې کتاب کبښې مونږ په واضحه توگه گورو چې خدائ پاک مینه ناک او معاف کوونکے دے، او همیشه خپلو هغه بچو ته هرکله وائی څوک چې توبه وباسی او هغه ته واپس راځی. د تواریخ دوہم کتاب د یهوداه تاریخ نور هم تفصیل سره بیانوی. او دا د هغه وخت نه څه وخت پس لیکلے شوے دے د حضرت عیسیٰ مسیح نه پینځه سوه اته دېرش کاله وړاندې کله چې اسرائیلیان د بابل د جلاوطنی نه را واپس کېدل. تاریخ لیکونکے د جلاوطنه خلقو د واپس راتلو پانگیرنه کوی او د حضرت سلیمان علیه السلام د بادشاهی لوی دویاره ریاډوی. د کتاب په زیاته حصه کبښې د یهوداه په گناه کبښې د پربوتلو او د هغې له وجې جلاوطن کېدلو ذکر دے. په یهوداه کبښې پېر خدائ پرست بادشاهان و. خصوصاً د یهوداه بادشاه حزقیاه او یوسیا، بیا هم د گناه په دلدل کبښې پوب شو. خو خدائ پاک بیا هم خپلو غوره کرے شوو خلقو سره وفادار پاتې شو، او څنگه چې دا کتاب سر ته رسېږی نو په دې کبښې د څو کلونو وقفه راځی او د خورس بادشاه د هغه سند په حقله خبرې کوی چې په کبښې یهودیان د جلاوطنی نه لوظ کرے شوی وطن ته واپس راغل. ستاسو د حفظ کولو دپاره ۱۴:۷ آیت ”نو که زما خلق څوک چې زما خپل خلق دی ما ته سوال وکړی او توبه وباسی او چې هغوی کوم بد عمل کوی د هغې نه راوگرځی، نو بیا به زه په آسمان کبښې د هغوی سوال واورم، د هغوی گناهونه به معاف کړم او د هغوی زمکه به بیا آباده کړم.“

د حضرت سلیمان د حکمت دپاره دُعا غوښتل

۱) د داؤد بادشاه زوی سلیمان خپله بادشاهی ښه مضبوطه کړه او مالک خدای د هغه خدای پاک د هغه مل وو او هغه یې ډېر طاقتور کړو. ۲) سلیمان بادشاه هغه ټولو افسرانو له چې د زرو سپرو او سلو سپرو د ډلو مشران وو، د حکومت ټولو افسرانو او کورنو ټولو مشرانو له حکم ورکړو، ۳) هغوی ته یې دا وفرمائیل چې د هغه سره په جبعون کښې د عبادت خدای ته لار شی. هغوی هلته ځکه لارل چې دا هغه خدای وو چرته چې د مالک خدای د حضور خېمه لگېدلې وه، کومه چې د مالک خدای خدمت کوونکی موسی په بیابان کښې جوړه کړې وه. ۴) داؤد د لوظ صندوق د مخکښې نه د قریت یعربیم نه هغه خېمې ته راوړې وو چې کومه یې د دې دپاره په یروشلم کښې جوړه کړې وه. ۵) خو د زېرو کومه قربانگاه چې د حور نمسی او د اوری زوی بضلی اېل جوړه کړې وه هغه هلته په جبعون کښې د مالک خدای د مقدسې خېمې په مخکښې پرته وه. سلیمان بادشاه او ټولو خلقو هلته مالک خدای ته سوال وکړو. ۶) سلیمان د مالک خدای په حضور کښې قربانگاه ته وختلو، کومه چې د مالک خدای د مقدسې خېمې په مخکښې پرته وه او په هغې باندې یې یو زر سوزېدونکې نذرانې پېش کړې. ۷) په هغه شپه خدای پاک سلیمان ته څرگند شو او ورته یې وفرمائیل، ”چې څه غواړې نو وې غواړه چې زه یې درکړم.“ ۸) سلیمان ورته وفرمائیل، ”تا زما پلار داؤد ته همېشه لویه مینه ښودلې ده او اوس دې زه د هغه نه پس بادشاه جوړ کړم یم. ۹) اے مالک خدایه پاکه، هغه وعده پوره کړه چې زما د پلار سره دې کړې ده. تا زه په هغه خلقو بادشاه جوړ کړم یم چې څوک د زمکې د شگو په شان ډېر دی، ۱۰) نو ما له پوهه او حکمت راکړه چې هغوی په سمه لار باندې بوځم. څوک داسې شته چې ستا په دې لوی قوم باندې حکومت وکړی؟“ ۱۱) خدای پاک سلیمان ته وفرمائیل، ”تا جائیداد، دولت، عزت، یا د هغه خلقو مرگ نه دے غوښتلې چې ستا نه نفرت کوی او د اوږد عمر سوال دې هم نه دے کړې، خو تا د حکمت او پوهې سوال کړې دے چې زما په هغه

خَلْقو باندې حكومت وكړې چې په چا باندې ما بادشاه جوړ كړې يې، ﴿١٢﴾ نو ځكه زه به تا له حكمت او پوهه دركړم. او د دې نه علاوه، زه به تا له دومره دولت، خزانې او عزت دركړم چې نه به د دې نه مخكېنيو بادشاه ته ملاو شوى وي او نه به وروستو چا ته كله هم ملاو شى.

د حضرت سليمان بادشاه طاقت او دولت

﴿١٣﴾ نو سليمان په جبعون كېني د عبادت د ځاى نه لارو، چرته چې د مالِك خدائ د حضور خېمه وه او يروشلم ته راواپس شو. هلته هغه په اسرائيل حكومت كولو. ﴿١٤﴾ هغه هلته د څوارلسو سوو جنگي گاډو او دولس زرو په آسونو سوارو كسانو يو لښكر جوړ كړو، د هغوى څه كسان يې په يروشلم كېني وساتل او باقى نور يې په مختلفو ښارونو كېني كښېنول. ﴿١٥﴾ د هغه د بادشاهي په دوران كېني سپين زر او سره زر په يروشلم كېني د كاڼو په شان عام شول او ديار دومره زيات وو لكه چې د غرونو په لمنو كېني بې شمېره چنارونه وي. ﴿١٦﴾-﴿١٧﴾ د سليمان سوداگرو د هغه آسونه او جنگي گاډى د مصر او قوعى په علاقه كېني اخستلې، هغوى يوه جنگي گاډى په شپږ سوه د سپينو زرو سيكو باندې او يو آس د سپينو زرو په يو نيم سل سيكو باندې اخستلو. هغوى په حتي او شامى بادشاهانو باندې هم آسونه او جنگي گاډى خرڅولې.

د خدائ پاك د كور د عمارت دپاره تيارى كول

﴿١﴾ سليمان فېصله وكړه چې يو كور جوړ كړى چرته به چې د مالِك خدائ د نوم عبادت كيږي او د خپل ځان دپاره يو شاهى محل هم جوړ كړى. ﴿٢﴾ هغه اويا زره سپرى د سامان راوړلو او اتيا زره سپرى يې د غرونو نه د كاڼو د راويستلو دپاره مقرر كړل. درې زره او شپږ سوه داسې نور سپرى وو چې د كار مشرى يې كوله. ﴿٣﴾ سليمان د

صور بادشاه حيرام له يو پيغام وليږلو چې، ”ما له د ديار لرگي راولپږه لکه څنگه چې تا
 زما پلار داؤد له لېږلي ؤو چې کله هغه محل جوړولو. ﴿٤﴾ زه د مالک خدائ زما د
 خدائ پاک د نوم د درناوي دپاره يو کور جوړوم. دا به يو مخصوص خائ وي چرته به
 چې د هغه په مخکښې خوشبوئي سوزولې شي، د قرباني خاص روتې پېش کولې شي
 او چې په هر سحر او ماښام، د سبت په ورځ، د نوې مياشتې په اخترنو او د مالک
 خدائ زمونږ د خدائ پاک په نورو مقررو اخترنو باندې سوزېدونکې نذرانې پېش کولې
 شي. هغه اسرائيل له حکم ورکړې دې چې دا کار به د همېشه دپاره کوي. ﴿٥﴾ زه چې
 کوم کور جوړوم نو هغه به عظيم کور وي، ځکه چې زمونږ خدائ پاک د نورو ټولو
 معبودانو نه لوي دې. ﴿٦﴾ خو په حقيقت کښې بيا هم څوک د خدائ پاک دپاره کور نه
 شي جوړولې، ځکه چې په لويو آسمانونو کښې هغه نه شي ځانېدلې. نو زه څوک يم
 چې د هغه دپاره يو کور جوړ کړم، بغير د دې نه چې يو خائ جوړ کړم چې د هغه په
 وړاندې په کښې نذرانې پېش کيږي؟ ﴿٧﴾ نو ما له يو سرې راولپږه چې په نقش نگاري
 کښې، د سرو زرو، سپينو زرو، زېرو او اوسپنې په کار کښې او د آسماني رنگ، کاسني
 او د سور رنگ کپړه جوړولو کښې ماهر وي. هغه به د يهوداه او يروشلم کارنگرو سره
 کار کوي کوم چې زما پلار داؤد خوښ کړي دي. ﴿٨﴾ ما ته پته ده چې ستاسو د لرگو
 وهونکي سړي ډېر تکړه دي، نو ما له د لبنان نه د ديار، سبر ونې او صندل لرگي راولپږه.
 زما سړي به ستاسو د سرو مدد کوي، ﴿٩﴾ چې ډېر زيات لرگي تيار کړي، ځکه چې زما
 د خدائ پاک د کوم کور د جوړولو اراده ده هغه به لوي او بې مثاله وي. ﴿١٠﴾ گوره، ستا
 د کارنگرانو په مزدوري کښې به دوه زره ټنه غنم او دوه زره ټنه اوريشي، څلور لاکه
 ليټره مې او څلور لاکه ليټره د زيتونو تېل درولېږم. ﴿١١﴾ د صور بادشاه حيرام سليمان
 له په جواب کښې يو خط وليږلو. هغه ورته ليکلي ؤو، ”مالک خدائ د خپلو خلقو سره
 مينه کوي نو په دې وجه هغه ته د هغوي بادشاه جوړ کړې. ﴿١٢﴾ د مالک خدائ د بني
 اسرائيلو د خدائ پاک ثناء صفت دې وي، چې د آسمان او زمکې پيدا کوونکې دې.
 هغه داؤد بادشاه له يو هوښيار زوي ورکړې دې، چې د پوهې او مهارت خاوند دې،

چې اوس د هغه منصوبه دا ده چې د مالک خدائ دپاره يو کور او د خپل ځان دپاره يو محل جوړ کړي. (۱۳) زه تا له يو قابل او تکړه اُستاز درلېږم چې د هغه نوم حيرام دے. (۱۴) د هغه مور د دان د قبيلې وه او د هغه پلار د صور اصلي اوسېدونکے وو. هغه د سرو زرو، سپينو زرو، زېږو، اوسپنې، کانو او د لرگو د څيزونو په جوړولو باندې پوهيږي. هغه د آسماني رنگ، کاسني او سور رنگ او د لټې د کپړې په کار پوهيږي. هغه هر قسم پاخه ليکل کولے شي او چې هغه له هر څنگه نقشه ورکړے شي نو په هغې عمل کولے شي. هغه پرېږده چې ستا د تکړه کاريگرو سره او د هغوي سره کار وکړي چا چې ستا د پلار يعنې د داؤد بادشاه دپاره کار کړے وو. (۱۵) نو اوس مونږ له هغه غنم، اوربشې، مے او د زيتونو تېل راولېږه چې تا يې وعده کړې ده. (۱۶) د لبنان په غرونو کېنې به مونږ هغه ټول د ديار لرگي ووهو چې تا ته يې ضرورت دے، هغه به د يو بل سره د کشتۍ په شان وتړو او په سمندر کېنې به يې روان کړو چې تر يافا پورې ورسېږي. د هغه ځائ نه يې ته يروشلم ته وړلے شي.“

د خدائ پاک د کور جوړېدل شروع کېدل

(۱۷) سليمان بادشاه د هغه ټولو مسافرو مردم شماری وکړه چې هغوي د بنی اسرائيل په ملک کېنې اوسېدل، هم هغه شان مردم شماری څنگه چې د هغه پلار داؤد اخستې وه. هلته يو لاک درې پنځوس زره او شپږ سوه مسافر اوسېدونکي وو. (۱۸) هغه اويا زره کسان د سامان د وړلو راولو دپاره او اتيا زره کسان يې په غرونو کېنې د کانو پرې کولو دپاره مقرر کړل او درې زره او شپږ سوه مشران يې د دې دپاره مقرر کړل چې د خلقو نه کار اخلي.

۳ (۱) نو سليمان په يروشلم کېنې د مورياه په غر د مالک خدائ د کور جوړول شروع کړل، چرته چې مالک خدائ د هغه پلار داؤد ته راڅرگند شوے وو. د مالک خدائ کور

د ارنان يېوسی په درمند جوړ شو، کوم خائ چې داؤد خوښ کړې وو. (۲) او د هغې جوړېدل د هغه د بادشاهي د څلورم کال د دوېمي مياشتې په دوېمه ورځ شروع شو. (۳) سليمان چې د خدائ پاک د کور کوم بنياد کېښودو هغه تقريباً دېرش گزه اوږد او تقريباً لس گزه پلن وو. (۴) د ننوتلو کوټه د کور د پوره پلنوالي هومره يعنې تقريباً لس گزه وه او تقريباً شپېته گزه اوچته وه. د کوټې دننه دېوالونه او چت په سوچه سرو زرو باندې پټ وو. (۵) په لويه کوټه باندې د ديار د لرگي تختې لگولې شوې وې چې په سوچه سرو زرو باندې پټې وې، چې په دې باندې د کجورو د ونو گلکاری شوې وه او د زنجيرونو نمونې ورباندې جوړې شوې وې. (۶) بادشاه د خدائ پاک کور د قيمتي کاڼو او د پروائم د ملک د سرو زرو سره ښائسته کړو. (۷) هغه د کور د دېوالونو، د تختو او دروازو پټولو دپاره سره زر استعمال کړل، کارينگرو په دېوالونو باندې د وزرو والا مخلوق نقشې هم جوړې کړې، (۸) د دننې کوټې نوم زيات مقدس خائ وو، چې تقريباً لس گزه اوږده او لس گزه پلنه وه، چې د کور د پوره پلنوالي هومره وه. د زيات مقدس خائ د دېوالونو پټولو دپاره د شلو ټنو نه زيات سره زر استعمال شوی ؤو، (۹) تقريباً نيم سپر سره زر د مېخونو د جوړولو دپاره استعمال شوی ؤو او د برنو کوټو دېوالونه هم په سرو زرو باندې پټ ؤو. (۱۰) بادشاه خپلو کارينگرو له دا حکم هم ورکړو چې د وزرو والا مخلوق د اوسپنې نه جوړ کړي، په سرو زرو يې پټ کړي او په زيات مقدس خائ کېښي يې کېږدئ. (۱۱) - (۱۳) هلته دا څنگ په څنگ دروازې ته مخامخ ودرولې شوی ؤو. د هر يو دوه وزر ؤو، چې هر يو تقريباً دوه نيم گزه پلن وو، وزر يې داسې خواره ؤو چې د کوټې په مينځ کېښي د يو بل سره ملاوېدل او په بل طرف باندې د کوټې دېوال ته رسېدلی ؤو، چې پوره پلنوالي يې تقريباً لس گزه وو. (۱۴) د زيات مقدس خائ يوه پرده د مهينې لټې نه جوړه وه، چې د آسماني، کاسني او سور رنگ د وزرو والا مخلوق د شکلونو کار ورباندې شوې وو.

د زېږو دوه ستنې

١٥) بادشاه دوه ستنې جوړې کړې چې هره يوه تقريباً اولس گزه لوړه وه او د خدائ پاک د کور په مخکښې پې ولگولې. د هرې ستنې د پاسه تقريباً درې گزه لوړ تاجونه ؤو. ١٦) د ستنو سرونه د زنځيرونو د کړو په شکلونو او په سلو انارو باندې بنائسته کړې شوي ؤو. ١٧) ستنې د خدائ پاک د کور د ننوتلو په طرفونو باندې لگولې شوې وې، د جنوب په طرف باندې چې کومه ستنه لگولې شوې وه د هغې نوم يکين وو او چې په شمالي طرف باندې وه د هغې نوم بوغز وو.

د خدائ پاک د کور سامان

٤ ١) د سليمان بادشاه يوه د زېږو قربان گاه وه، کومه چې تقريباً لس گزه اوږده، لس گزه پلنه او پينځه گزه اوچته وه. ٢) هغه د زېږو يوه گول پيگي هم جوړه کړه چې تقريباً درې گزه ډويه وه، مينځ يې پينځه گزه وو او پينځلس گزه غټه وه. ٣) د پيگي گېرچاپېره په ټوله بهرنۍ څنډه باندې د يو بل د پاسه د بنائسته بنکارېدو دوه قطارونه ؤو. د بنائسته بنکارېدو دا قطارونه د غويانو د بتانو په شکل کښې ؤو، چې دا ټول د پوره پيگي سره يوه ټکړه شوي ؤو. ٤) پيگي د زېږو د دولسو غويو په شا باندې پرته وه چې د غويو مخونه بهر ؤو، چې په څلورو واړو طرفونو باندې درې درې غويو مخونه اړولي ؤو. ٥) د پيگي طرفونه درې انچې غټ ؤو. د دې څنډه د پيالي د څنډې په شان وه، چې د نيلوفر د گل په شان بنکارېده. په پيگي کښې تقريباً شپېته زره ليتره اوبه راتلې. ٦) هغوي لس بنانگونه هم جوړ کړل، چې پينځه د خدائ پاک د کور په جنوبي طرف باندې او پينځه په شمالي طرف باندې کېښودلې شول. دا د ځناورو د برخو په کنگالولو کېښې استعمالېدل کوم چې د نذرانې په توگه سوزولې کېدل. په غټه پيگي کېښې اوبو د امامانو د پاره وې چې د وينځلو د پاره يې استعمالولې. ٧) - ٨) د اصولو په مطابق

هغوی لس د سرو زرو ډیوت او لس مېزونه جوړ کړل او د خدای پاک د کور په لویه
 کوټه کښې یې کېښودل، چې په هر طرف باندې پینځه ډیوت او پینځه مېزونه وو. هغوی
 سل د سرو زرو جامونه هم جوړ کړل. (۹) هغوی د امامانو دپاره یو دربار هم جوړ کړو
 او یو بهرنی لوی دربار یې هم جوړ کړو. هغوی دربار ته د ننوتلو دپاره دروازې هم
 جوړې کړې او دا دروازې یې په زېرو باندې پټې کړې. (۱۰) ډیگی د خدای پاک د کور د
 نمرخاته جنوبی طرف گوټ سره نزدې اېښودلې شوې وه. (۱۱-۱۶) حیرام لوبښی، بېلچې
 او جامونه هم جوړ کړل. هغه دا هر څه هغسې مکمل کړل چې څنگه یې د سلیمان
 بادشاه سره وعده کړې وه چې د خدای پاک د کور دپاره به یې جوړوی: دوه ستنې، د
 ستنو دپاسه دوه د جامونو په شان تاجونه، په هر تاج باندې د زنجیر د ګرو شکلونه، د
 زېرو څلور سوه انار چې د هر تاج نه ګېرچاپېره په دوو قطارونو کښې وو، لس ګاډی،
 لس ښانکونه، یوه ډیگی، دولس غوی چې ډیگی ورباندې پرته وه، لوبښی، بېلچې او درې
 غاښی. د کاریګرو مشر حیرام دا هر څه د پرقېدونکو زېرو نه جوړ کړل، لکه څنگه چې
 سلیمان بادشاه حکم کړی وو، چې دا دې د مالک خدای په کور کښې استعمال شی.
 (۱۷) بادشاه دا هر څه د اردن په مېدان کښې د سکات او صریده په مینځ کښې په بتی
 کښې جوړ کړی وو. (۱۸) دومره زیات سامان په کښې جوړ شوی وو چې هیچا هم د
 هغه زېرو ټول وزن معلوم نه کړو چې په دې کښې استعمال شوی وو. (۱۹) سلیمان
 بادشاه د خدای پاک د کور دپاره د سرو زرو دا سامان هم جوړ کړی وو، قربان ګاه او
 خدای پاک ته د پېش کړی شوې روټی مېز، (۲۰) ډیوت او د ښو سرو زرو ډیوت چې د
 منصوبې په مطابق د زیات مقدس ځای ته مخامخ بلېدې، (۲۱) د گلونو ښائسته والی،
 ډیوت او چمتې، (۲۲) د ډیوو سرپوښونه، جامونه، د خوشبوی لوبښی او د بلو سکارو
 وړلو دپاره استعمالېدونکی لوبښی. دا ټول څیزونه د سوچه سرو زرو نه جوړ شوی وو. د
 خدای پاک د کور بهرنی دروازې او د زیات مقدس ځای دروازې په سرو زرو باندې پټې
 کړې شوې وې.

۵ (۱) کله چې سلیمان بادشاه د مالک خدای د کور ټول کار ختم کړو، نو هغه د خدای پاک د کور په خزانو کېنې هغه ټول څیزونه کېښودل کوم چې د هغه پلار داؤد مالک خدای ته وقف کړی و او یعنې سپین زر، سره زر او نور سامان.

د لوظ صندوق د مالک خدای کور ته راوړلې کېدل

(۲) بیا سلیمان بادشاه د قبیلو او د بنی اسرائیلو د ډلو ټول مشران راوغوښتل چې په یروشلم کېنې راغونډ شی، او د مالک خدای د لوظ صندوق د داؤد د ښار صیون نه یوسی. (۳) نو هغوی ټول د جونگرو د اختر په وخت کېنې راغونډ شول. (۴) کله چې ټول مشران راغونډ شول، نو بیا لویانو د لوظ صندوق اوچت کړو. (۵) هغوی دا د خدای پاک کور ته راوړو. امامانو او لویانو هم د مالک خدای د حضور خېمه او د دې ټول سامان د خدای پاک کور ته یوړو. (۶) سلیمان بادشاه او ټول بنی اسرائیلیان د لوظ صندوق په مخکېنې راغونډ شول او دومره پېر گډان او څاروی یې حلال کړل چې هغه د شمېر نه بهر و. (۷) بیا امامانو د مالک خدای د لوظ صندوق د خپل خاص ځای یعنې د خدای پاک د کور دننې زیات مقدس ځای ته راوړو او د وزرو والا مخلوق لاندې یې کېښودو. (۸) د هغوی خورو ورو وزرو د لوظ صندوق او د وپولو بازوگان پټ کړل. (۹) که څوک د زیات مقدس ځای په مخکېنې ولاړ وو نو هغوی دا بازوگان لیدلې شول ځکه چې دا اوږده وو، خو د بل یو ځای نه هم نه ښکارېدل. هغه بازوگان تر ننه پورې هلته دی. (۱۰) د لوظ صندوق دننه د کاپو د هغه دوو تختو نه بغېر هیڅ هم نه و او کومې چې موسی د سینا د غره سره په کېنې اېښې وې، دا په هغه وخت کېنې شوی و او چې کله بنی اسرائیلیان د مصر نه راروان و او مالک خدای د هغوی سره یو لوظ وکړو.

د مالک خدای جلال

١١-١٣) ڪهه د امامانو د خدمت وار وو او ڪهه نه، خو چي ڪوم امامان هلته موجود وو هغوي خپل ڄانونه پاڪ ڪرل او د مقدس ڄائ نه لارل. ٽولو ليويانو موسيقارانو، آسف، هيمن او يدوتون او د هغوي ٽولو خپلوانو د لٽي جامي اغوستي وي. ليويان د چمتو او بينجو سره د قربانگاه سره نزدي نمرخاته طرف ته ولاړ وو او د هغوي سره يو سل او شل امامان وو چي بيگلي پي غبولي. د سندرغاړو او بيگلو غروونكو آواز او ساز به په يو ڄائ اوچتبدو چي د مالڪ ڄائ ثناء صيفت او شڪر ادا ڪري. ورسره پي بيگل، چمتي او نور څيزونه غبول، هغوي به آواز اوچتولو او د مالڪ ڄائ پي داسي صيفت ڪولو، ”د مالڪ ڄائ ثناء صيفت بيان ڪري، ڄڪه چي هغه مهربان دے، او د هغه مينه ابدی ده.“
 بيا د مالڪ ڄائ ڪور د وريڇي نه پڪ شو. (١٤) نو امامانو د وريڇي په وجه خدمت نه شو تر سره ڪولے، ڄڪه چي د مالڪ ڄائ جلال د ڄائ پاڪ ڪور پڪ ڪري وو.

د حضرت سليمان خلقو ته تقرير ڪول

٦) بيا سليمان دُعا وڪره، ”مالڪه ڄدایه، تا په تکه توره وريڇ ڪبني اوسبدل خوش ڪري دی. (٢) اوس ما ستا دپاره يو عظيم ڪور جوڙ ڪري دے، يو داسي ڄائ چي د همبشه دپاره به په ڪبني اوسپري.“ (٣) ٽول بني اسرائيليان هلته ولاړ وو. بادشاه هغوي ته مخ ورواڙولو او د هغوي دپاره پي د ڄائ پاڪ نه برکت وغوښتلو. (٤) هغه وفرمائيل، ”د مالڪ ڄائ د بني اسرائيلو ڄائ پاڪ ثناء صيفت دې وي. هغه چي زما د پلار داؤد سره ڪومه وعده ڪري وه نو هغه پي پوره ڪري ده ڪله چي هغه وفرمائيل چي (٥) د هغه وخت نه چي د ڪله نه مې خپل خلق د مصر نه راويستي دی تر اوسه پوري ما د بني اسرائيلو په مُلڪ ڪبني يو بشار هم نه دے خوش ڪري چي هلته زما د عبادت دپاره يو ڪور جوڙ ڪري شي او ما هيڃ ڄوک هم نه دے خوش ڪري چي زما د خلقو بني اسرائيلو مشري وڪري. (٦) خو اوس ما يروشلم خوش ڪري دے چي دا به هغه ڄائ وي چرته چي به زما عبادت ڪيري او ما داؤد خوش ڪري دے چي زما په خلقو

يعني بنى اسرائيلو باندې حكومت كوى.“ (٧) او سليمان خپله خبره جارى وساتله،
 ”زما د پلار داؤد منصوبه دا وه چې د مالك خدائ د بنى اسرائيلو خدائ پاك د عبادت
 دپاره يو كور جوړ كړى، (٨) خو مالك خدائ هغه ته وفرمائيل چې زما د نوم د درناوى
 دپاره د يو كور جوړولو په غوښتلو كښې ته په حقه پي، (٩) خو ته به هغه هيڅكله جوړ
 نه كړې بلكې هغه به ستا خپل زوى وى چې زما دپاره كور جوړ كړى. (١٠) اوس مالك
 خدائ خپله وعده پوره كړې ده، زه د خپل پلار نه پس د بنى اسرائيلو بادشاه جوړ شوې
 يم او ما د مالك خدائ د بنى اسرائيلو خدائ پاك د نوم درناوى دپاره يو كور جوړ
 كړې دى. (١١) ما په هغه كور كښې د لوظ صندوق اېښى دى چې په هغې كښې د هغه
 لوظ د كانو تختې دى كوم چې مالك خدائ د بنى اسرائيلو سره كړې دى.“

د حضرت سليمان دُعا

(١٢) بيا سليمان د خلقو په مخكښې لارو او د قربانگاه په مخكښې وړاندې ودرېدو او د
 دُعا دپاره يې لاسونه اوچت كړل. (١٣) سليمان د زېرو يو ممبر هم جوړ كړى وو او دا
 يې د دربار په مينځ كښې اېښى وو. دا اووه نيم فته اوږد اووه نيم فته پلن او څلور نيم
 فته اوچت وو. هغه په دې ممبر ودرېدلو، او بيا تپت شو، د هلته نه هر چا هغه وليدو. بيا
 هلته نه هغه آسمان طرف ته خپل لاسونه اوچت كړل. (١٤) هغه سوال وكړو، ”اى مالِكه
 خدایه، د بنى اسرائيلو خدایه پاكه. په ټول آسمان او زمكه كښې ستا په شان خدائ نشته.
 كله چې ستا خلق د زړه د اخلاصه ستا فرمانبردارى كوى نو ته هغوى سره خپل لوظ
 پوره كوي او هغوى ته خپله مينه بښاي. (١٥) تا چې د خپل خدمت كوونكى زما د پلار
 داؤد سره كومه وعده كړې ده نو هغه دې ټوله نن په خپله پوره كړې ده. (١٦) نو اوس
 مالِكه خدایه د بنى اسرائيلو خدایه پاكه، هم هغه وعده هم پوره كړه چې كومه تا زما پلار
 سره كړې ده چې هغه ته دې فرمائيلي وُو چې د هغه د اولاد نه به همپشه داسې يو كس
 وى چې په بنى اسرائيلو به بادشاهى كوى، كه هغوى د هغه په شان ستا په قانون باندې په

توجو سره عمل کوی. (۱۷) نو اوس مالِکِ خُدايه د بنی اسرائیلو خُدايه پاکه، هغه هر خُة پوره کړه چې تا د خپل خدمت کوونکی داؤد سره وعده کړې ده. (۱۸) خو اے خُدايه پاکه، ولې تہ به په رشتیا د بنيادمو سره اوسپړې؟ ستا هستی خو دومره لویه ده چې آسمانونه، لوی آسمانونه هم ستا دپاره واړه دی نو بیا دا کور خو پږ زیات وړوکه دے چې ما جوړ کړے دے. (۱۹) مالِکِ خُدايه زما خُدايه پاکه، زه ستا خدمت کوونکے یم. زما سوال واوړه او چې ما کوم سوال درته کړے دے هغه پوره کړه. (۲۰) تہ په دې کور او په دې خائ باندې شپه او ورغ نظر ساته چې تا فرمائیلی دی چې تہ به دلته خپل نوم ږدې. زه چې دې خائ ته مخامخ کومه او دُعا کوم نو هغه همپشه اوړه. (۲۱) د خپل خدمت کوونکی دُعاگانې او د خپلو خلقو بنی اسرائیلو دُعاگانې اوړه چې کله هغوی دې خائ ته مخ کوی او دُعا کوی. تہ په آسمان کښې اوړه چرته چې تہ اوسپړې او چې کله تہ اوړې نو معافی کوه. (۲۲) کله چې په یو کس الزام ولگوی چې بل چا ورسره بد کړی دی او په دې کور کښې ستا قربان گاه ته راوستلے شی چې هغه قسم وکړی چې بې گناه دے، (۲۳) نو اے مالِکِ خُدايه، په آسمان کښې اوړه او د خپلو خدمت کوونکو عدالت کوه. مجرم له هغه شان سزا ورکوه چې څنگه یې حقدار وی او چې څوک بې گناه وی نو هغه پرېږده. (۲۴) کله چې ستا خلق بنی اسرائیلیان د خپلو دشمنانو نه شکست وخورى ځکه چې هغوی به ستا خلاف گناه کړې وی او چې بیا هغوی تا ته راوگرځی او دې کور ته راشی او تا ته په عاجزی سره د معافی دپاره سوال وکړی، (۲۵) نو په آسمان کښې د هغوی سوال اوړه. د خپلو خلقو سزا معاف کوه او واپس یې هغه مُلک ته راوله چې کوم تا هغوی او د هغوی پلار نیکه له ورکړے دے. (۲۶) کله چې په دې وجه د آسمان نه باران ایسار شی چې ستا خلقو گناه کړې وی او کله چې هغوی په عاجزی سره دې کور ته مخ کړی او توبه وباسی (۲۷) نو په آسمان کښې د هغوی سوال اوړه او د خپلو خدمت کوونکو د بنی اسرائیلو گناهونه معاف کوه او هغه خُة ورته ښایه چې کوم صحیح وی. بیا اے مالِکِ خُدايه، په دې خپل مُلک باندې باران راولېږه، کوم چې تا خپلو خلقو له ورکړے دے چې د همپشه دپاره د هغوی میراث وی. (۲۸) کله چې په هغه مُلک کښې

قحط، وبا وی یا د گرمی هوا یا د قحطی د مولاخانو په وجه فصلونه تباہ کیری، یا چې دشمنان ستا د خلقو ښار محاصره کړی، یا چې کله د هغوی په مینځ کښې یو مرض یا بیماری وی، (۲۹) نو د هغوی دُعاگانې اوره. که ستا د خلقو بنی اسرائیلو نه هر څوک هم، د مصیبت او تکلیف په وخت کښې خپل لاسونه د دُعا دپاره دې کور ته اوچت کړی، (۳۰) نو د هغوی سوال اوره. په آسمان کښې په خپل کور کښې د هغوی سوال اوره او هغوی معاف کوه. صِرْف تَه د بنی آدم د زړه په منصوبو پوهېږې. هر چا سره هغه شان سلوک کوه چې څنگه یې حقدار وی، (۳۱) نو چې داسې ستا خلق ستا نه یربزی او چې هغوی همپشه ستا تابعداری کوی چې کله په هغه مُلک کښې اوسپږی چې تا زمونږ پلار نیکه له ورکړې دے. (۳۲) د پردی مُلک هغه خلق چې په لرې مُلک کښې اوسپږی چې هغوی دا واورى چې تَه څومره لوی او طاقتور یې او د کار کولو دپاره تَه همپشه څومره تیار یې او چې کله هغوی د دُعا دپاره دې کور ته راشی، (۳۳) نو تَه د هغوی سوال اوره. چرته چې تَه اوسپږې، د هغوی سوال اوره او هغه څه کوه چې دوی یې غواړی، نو چې داسې د ټولې دُنیا خلق دې وپېژنی او ستا د خلقو بنی اسرائیلو په شان ستا نه ویربزی. بیا به هغوی ته پته ولگی چې ما دا کوم کور جوړ کړې دے په دې پورې ستا نوم تزلے شوې دے. (۳۴) کله چې تَه خپلو خلقو له حُکم ورکړې چې د خپلو دشمنانو خلاف جنگ له لار شئ او هغوی تا ته سوال وکړی، چې هغوی چرته هم وی او مخ یې دې ښار ته وی کوم چې تا خوښ کړې دے او دې کور ته یې مخ وی کوم چې ما ستا دپاره جوړ کړې دے، (۳۵) نو د هغوی سوال اوره. په آسمان کښې د هغوی سوال اوره او هغوی له فتح ورکوه. (۳۶) کله چې ستا خلق ستا خلاف گناه وکړی او داسې هیڅ څوک نشته چې گناه نه کوی او په غصه کښې تَه د هغوی دشمنان پرېږدې چې هغوی له شکست ورکړی او هغوی یو بل مُلک ته قېدیان بوځی، که هغه مُلک لرې هم وی، (۳۷) نو د خپلو خلقو سوال اوره. که هلته په هغه مُلک کښې هغوی تویه وباسی او تا ته سوال وکړی او دا اقرار وکړی، چې مونږ ډېر گناهگار او بدعمله یو، نو اے مالکه خُدایه، د هغوی سوال اوره. (۳۸) که په هغه مُلک کښې هغوی په رښتیا او د زړه د

اخلاصه توبه وباسی او سوال وکړی چې مخ یې دې مُلک ته وی کوم چې تا د هغوی پلار نیکه له ورکړې دے، هغه بنار چې کوم تا خوښ کړې دے او هغه کور چې ما ستا دپاره جوړ کړې دے، (۳۹) نو د هغوی سوال اوره. په آسمان کښې، چرته چې اوسپږې په هغوی مهربان شه او د خپلو خلقو ټول گناهونه معاف کوه. (۴۰) نو اے زما خدایه پاکه، مونږ ته وگوره او هغه دُعاگانې قبولې کړه چې په دې خائ کښې شوې دی. (۴۱) مالک خدایه اے خدایه پاکه، د خپل لوظ صندوق سره دې خاص خائ ته دننه لار شه چې دا صندوق ستا د طاقت نښه ده. اے مالک خدایه پاکه، ستا امامانو ته دې خلاصون ملاو شی او ستا ایماندار خدمت کوونکی دې ستا د مهربانی په وجه خوشحاله وی. (۴۲) مالک خدایه اے خدایه پاکه، کوم بادشاه چې تا خوښ کړې دے هغه مه رد کوه. هغه مینه یاده کړه چې کومه تا د خپل خدمت کوونکی داؤد سره کړې ده.

د خدای پاک د کور وقف کېدل

۷ (۱) کله چې سلیمان بادشاه خپله دُعا ختمه کړه نو د آسمان نه اور راکوز شو او کومې نذرانې چې پېش کړې شوې وې هغه یې وسوزولې او د خدای پاک کور د مالک خدای د حضور د جلال نه پک شو. (۲) امامان د مالک خدای کور ته ځکه نه شول ننوتلې چې د مالک خدای کور د جلال نه پک وو. (۳) کله چې ټولو بنی اسرائیلو ولیدل چې اور راکوزېدلو او د مالک خدای د جلال نه پک حضور هغه کور پک کړې وو، نو هغوی پرمخې په زمکه وغورزېدل، سجده یې وکړه او د مالک خدای په ثناء صفت کښې یې وفرمائیل، ”هغه مهربان دے، د هغه د وفا نه پکه مینه د همېشه دپاره ده.“ (۴) بیا سلیمان او ټولو خلقو مالک خدای ته نذرانې پېش کړې. (۵) هغه دوویشته زره څاروی او یو سل او شل زره گپان د سلامتې نذرانې په توگه حلال کړل. نو داسې هغه او ټولو خلقو د خدای پاک کور وقف کړو. (۶) امامان په هغه مقررو شوو ځایونو باندې ولاړ و او لیویان ورسره و، هغوی وفرمائیل، ”د هغه نه ختمېدونکې مینه د همېشه دپاره

ده. “ هغوى د موسيقى د هغه سامان سره په يو انداز سندرې وئيلې كوم چې داؤد بادشاه د مالک خدائ د ثناء صفت دپاره جوړ کړى ؤو. ليويانو ته مخامخ امامانو بيگلي غږولې او په دې دوران کښې ټول بنى اسرائيليان ولاړ ؤو. (٧) سليمان د دربار مرکزی حصه وقف کړه، کوم خائ چې د مالک خدائ د کور په مخکښې وو او بيا يې هلته پوره سوزېدونکې نذرانې، د غلې نذرانې او د سلامتې د نذرانې وازگه يې پېش کړه، هغه داسې ځکه وکړل چې هغه د زېږو کومه قربانگاه جوړه کړې وه نو هغه قربانگاه د دې ټولو نذرانو دپاره بېره وړه وه. (٨) سليمان او ټولو بنى اسرائيلو اووه ورځې د جونگړو اختر وکړو. هلته په شمال کښې د حمات درې نه واخله په جنوب کښې د مصر د سرحد پورې يوه لويه گڼه وه. (٩) هغوى اووه ورځې د قربانگاه د وقف کولو دپاره او اووه نورې ورځې د اختر دپاره تېرې کړې. په آخرى ورځ هغوى يو آخرى تقريبن وکړو، (١٠) په ورپسې ورځ يعنې د اوومې مياشتې په درويشتمه ورځ، سليمان خلق کورونو ته ولېږل. هغوى په هغه ټولو برکتونو باندې خوشحاله ؤو کوم چې مالک خدائ بنى اسرائيلو له، داؤد او سليمان له ورکړى ؤو.

د خدائ پاک حضرت سليمان ته بيا څرگندېدل

(١١) کله چې سليمان بادشاه د مالک خدائ کور او محل او د دې دپاره ټولې منصوبې مکملې کړې، (١٢) نو مالک خدائ هغه ته د شپې راڅرگند شو او هغه ته يې وفرمائيل، “ما ستا دُعا اورېدلې ده او دا خائ د يو داسې خائ په توگه قبلوم چرته به چې ما ته نذرانې پېش کيږي. (١٣) کله هم چې زه باران نه وروم يا د قحطى مُلخان راولېږم چې فصلونه وخورى او يا په خپلو خلقو باندې يوه وبا راولېږم، (١٤) نو که زما خلق څوک چې زما خپل خلق دى ما ته سوال وکړى او توبه وباسى او چې هغوى کوم بد عمل کوى د هغې نه راوگرځي، نو بيا به زه په آسمان کښې د هغوى سوال واورم، د هغوى گناهونه به معاف کړم او د هغوى زمکه به بيا آباډه کړم. (١٥) زه به په دې کور باندې

نظر وساتم او چې په دې کور کښې کومې دُعاگانې وشي نو د هغې اورېدو دپاره به تيار يم، ﴿١٦﴾ ځکه چې دا ما خوښ کړې دې او دا مې د دې دپاره پاک گرځولې دې چې دلته به د تل دپاره زما عبادت کيږي. زه به په دې باندې نظر ساتم او تل به يې حفاظت کوم. ﴿١٧﴾ که تۀ د خپل پلار داؤد په شان په وفاداري سره زما خدمت کوې، زما قانون منې او هغه هر څۀ کوې چې ما يې حکم کړې دې، ﴿١٨﴾ نو زه به هغه وعده پوره کړم کومه چې ما ستا پلار داؤد سره کړې وه کله چې ما هغه تۀ وفرمائيل چې په بني اسرائيلو کښې به ستا اولاد همېشه حکومت کوي. ﴿١٩﴾ خو که تۀ او ستا خلق کله هم هغه قانون او حکمونه نه مني چې ما تاسو له درکړي دي او د نورو معبودانو عبادت وکړي، ﴿٢٠﴾ نو بيا به زه تاسو د هغه مُلک نه لرې کړم چې ما درکړې دې او زه به دا کور پرېږدم چې ما دا ځای د دې دپاره مخصوص کړې دې چرته به چې زما عبادت کيږي. نو ټول قومونه به په دې پورې خدا کوي او سپکاوي به يې کوي. ﴿٢١﴾ دا کور اوس د شان او شوکت والا دې خو چې بيا کله هم څوک په دې تېرېږي نو حېران به شي او تپوس به کوي چې، مالک خدای د دې مُلک او د دې کور سره داسې بد ولې کړې دي؟ ﴿٢٢﴾ نو خلق به په جواب کښې وائي چې، دا ځکه وشول چې هغوی مالک خدای خپل خدای پاک پرېښودو، چا چې د هغوی پلار نيکه د مصر نه راوويستل. هغوی نورو معبودانو ته ورواوږېدل او د هغوی عبادت يې وکړو. نو ځکه مالک خدای په هغوی باندې دا مصيبت راوستلو.“

د حضرت سليمان کارنامې

٨ ﴿١﴾ سليمان په خپل محل او د مالک خدای په کور جوړولو کښې شل کاله ولگول. ﴿٢﴾ هغه هغه ښارونه هم بيا جوړ کړل چې حيرام بادشاه ورکړي ؤو او بني اسرائيليان يې ورولېږل چې په هغې کښې اوسيږي. ﴿٣﴾ سليمان بيا حمات ضوباه ته لاړو او دا علاقه يې قبضه کړه ﴿٤﴾ او په صحرا کښې د پخو دېوالونو ښار تدمور يې بيا جوړ کړو.

هغه په حمات کښې هغه ټول ښارونه هم بيا جوړ کړل چې کوم ښارونه د گودامونو دپاره استعمالېدل. (٥) سليمان دا ښارونه هم بيا جوړ کړل، پاسنې بيت حورون او لاندينې بيت حورون چې دا د پخو دېوالونو ښارونه ؤو چې مضبوطې دروازې يې لرلې، (٦) د بعلا ت ښار، هغه ټول ښارونه چې د سامان گودامونه ؤو او هغه ښارونه چرته چې د هغه آسونه او جنگي گاډۍ ودرېدلې. هغه د يروشلم، لبنان او د هغه ټولې علاقې چې د هغه په بادشاهۍ کښې وې، نو چې کوم آبادول غوښتل هغه يې سر ته ورسول او بادشاهۍ يې کوله. (٧) - (٨) سليمان د کنعان د خلقو ټول اولاد داسې نوکران کړل چې په زور ترې نه کار اخستلې شو. دا هغه کسان ؤو کوم چې بنی اسرائيلو نه ژوندی پاتې شوی ؤو کله چې بنی اسرائيلو هغه ملک ونيولو. په دې کښې حتيان، اموريان، فرزبان، حويان او ييوسيان ؤو، چې د هغوی اولاد تر نن وخته پورې غلامان دی. (٩) د بنی اسرائيلو نه په زور کار نه شو اخستلې، خو د فوجيانو، آفسرانو، د جنگي گاډو مشرانو او په آسونو سوارو کسانو په توگه يې خدمت کولو. (١٠) سليمان د بنی اسرائيلو نه دوه نيم سوه آفسران مقرر کړل چې په دغه خلقو مشري وکړي. (١١) سليمان خپله ښځه يعنې د مصر د فرعون لور د داؤد د ښار نه هغه کور ته بوتله چې کوم يې د هغې دپاره جوړ کړې وو. هغه وفرمائيل، ”هغه دې د بنی اسرائيلو بادشاه داؤد په محل کښې نه اوسېږي، ځکه چې چرته د لوظ صندوق پاتې شوی وو نو هغه ځای مقدس دی.“ (١٢) سليمان په هغه قربانگاه باندې مالک خدای ته سوزېدونکې نذرانې پېش کړې کومه چې هغه د خدای پاک د کور په مخکښې جوړه کړې وه. (١٣) هغه د هرې مقدسې ورځې دپاره د موسی د شريعت د حکم په مطابق سوزېدونکې نذرانې پېش کړې، د سبت د ورځو، د نوې مياشتې اخترونو او د کال درې کلني اخترونو: د پتيرې روټي اختر، د رېبلو اختر او د جونگرو اختر. (١٤) امامانو ته د نمه وارو حواله کولو دپاره سليمان د خپل پلار داؤد په اصولو باندې عمل وکړو. هغه ليويان هم مقرر کړل چې په ثناء صفت کولو کښې او د امامانو سره د هغوی په کارونو کښې مدد کوي. او هغه د پلو په مطابق په دروازو باندې څوکيداران هم ودرول، ځکه چې د خدای پاک خدمت کوونکي داؤد هم دغه شان حکم

کړې وو. (۱۵) داؤد چې د خزانو او نورو معاملو دپاره امامانو او لیویانو ته کوم اصول بشودلی ؤو هغه پوره پوره سر ته رسېدلی ؤو. (۱۶) په هغه وخت کېنې د سلیمان ټول کارونه پوره شول. د مالک خدای د کور د بنیاد نه واخله تر سر ته رسولو پورې د هغه ټول کارونه په صحیح طریقي سره سر ته ورسېدل. (۱۷) سلیمان عصیون جابر او ایلات ته لاړو، دا د ادوم په علاقه کېنې د بحر قلزم په غاړه د سمندری جهازونو ځایونه دی. (۱۸) حیرام بادشاه د خپلو آفسرانو او د تجربه کاره کشتو چلوونکو د مشرۍ لاندې هغه له سمندری جهازونه ولېږل. هغوی د سلیمان د آفسرانو سره د اوفیر ملک ته جهازونه بوتل او سلیمان له یې د پینځلسو زرو کلو نه زیات سره زر راوړل.

د ملکه شیبیا ملاقات

۹ (۱) د شیبیا ملک ملکه د سلیمان شهرت نه خبر شوه او هغه یروشلیم ته راغله چې په مشکلو سوالونو د هغه امتحان واخلی. هغې ځان سره یوه لویه پله راوسته او داسې اوبان یې هم راوستل چې په مصالحو، قیمتی کاڼو او په لوی مقدار کېنې په سرو زرو باندې بار ؤو. هغه سلیمان له راغله او چې د هغې په ذهن کېنې څه هم ؤو نو د سلیمان سره یې د هغې په حقله خبرې وکړې. (۲) سلیمان هغې له د ټولو سوالونو جوابونه ورکړل. د هغه دپاره داسې یو سوال هم مشکل نه ؤو چې د هغې وضاحت یې ورته نه شو کولې. (۳) د شیبیا ملکه د سلیمان په حکمت باندې پوهه شوه او چې هغه کوم محل جوړ کړی وو هغه یې ولیدو. (۴) د هغه په دسترخوان چې کوم خوراک پروت وو، د هغه د آفسرانو د اوسېدو کوټې، د هغه د محل د نوکرانو انتظام او د هغوی لباس، د هغه ساقیان د هغوی لباس او هغه سوزېدونکې نذرانې یې ولیدې چې هغه د مالک خدای په کور کېنې پېش کولې. نو په دې هر څه حقه حېرانه شوه. (۵) نو هغې بادشاه ته وویل، ”ما چې په خپل ملک کېنې ستا او ستا د حکمت په حقله څه اورېدلی دی هغه رښتیا دی. (۶) هغوی چې ما ته څه وئیل نو ما په هغې باندې تر هغې پورې یقین نه کولو چې

راغلم او په خپله مې ولیدل. زه ستا د نیم حکمت نه هم خبر نه وم. چې خلق خه وائی ته د هغې نه هم پېر زیات هوښیار یې. (۷) هغوی ژومره بختور دی چې څوک ستا خدمت کوی، هغوی هر وخت ستا په حضور کښې وی او د دې حقدار دی چې ستا د حکمت خبرې واورې. (۸) د مالک خدای ستا د خدای پاک ثناء صفت دې وی. هغه دا ښکاره کړې ده چې هغه ستا نه ژومره خوشحاله دې چې ته یې بادشاه جوړ کړې یې چې د هغه په نوم باندې حکومت وکړې. ځکه چې هغه د خپلو خلقو یعنی بنی اسرائیلو سره مینه کوی او د همېشه دپاره د هغوی حفاظت کول غواړی، هغه ته د هغوی بادشاه جوړ کړې یې چې د انصاف او صداقت نه کار اخلي. (۹) هغې چې کومې تحفې راوړې وې نو هغه یې سلیمان بادشاه ته پیش کړې، د څلورو زرو کلو نه زیات سره زر او په یو لوی مقدار کښې مصالحې او قیمتی کانی. د هغې نه نورې ښې مصالحې نه وې کومې چې د شيبا ملکې سلیمان بادشاه له ورکړې. (۱۰) د حیرام بادشاه او د سلیمان بادشاه سرو چې د اوفیر نه سره زر راوړل نو هغوی د سندنل لرگی او کالی هم راوړل. (۱۱) سلیمان دا لرگې د مالک خدای د کور او د خپل محل د پورو جوړولو دپاره استعمال کړو او موسیقارانو له یې ترې نه بینجو او ربابونه جوړ کړل. د یهوداه په ملک کښې د دې نه مخکښې د دې په شان هیڅ هم نه وو لیدلې شوی. (۱۲) ملکه شيبا چې خه هم غوښتل نو سلیمان بادشاه هغه ورکړل. دا د هغې نه علاوه وو چې د هغه تحفو په بدل کښې یې ورکړل کومې چې هغې راوړې وې. بیا هغه او د هغې پله واپس خپل ملک ته لاړل.

د حضرت سلیمان بادشاه دولت

(۱۳) سلیمان ته هر کال تقریباً درویشت زره کلو سره زر ملاوېدل، (۱۴) د دې نه علاوه تاجرانو او سوداگرو به هغه له محصُول هم ورکولو. د عربو بادشاهانو او د بنی اسرائیلو د ضلعو حکمرانانو به هم هغه له سره زر او سپین زر راوړل. (۱۵) سلیمان دوه سوه لوی دالونه جوړ کړل، چې هر یو تقریباً په اوو کلو ټکېدلې شوو سرو زرو باندې پټ وو، (۱۶)

درې سوه يې واړه ډالونه جوړ کړل، چې هر يو تقريباً په درېو کلو ټکېدلې شوو سرو زرو باندې پټ وو. هغه دا ټول د لبنان د ځنگل په محل کښې کېښودلی ؤو. (١٧) بادشاه يو لوی تخت هم جوړ کړه او چې يوه حصه يې د هاتې په غابونو باندې پټه وه او باقی په سوچه سرو زرو باندې پټ وو. (١٨) د دې تخت شپږ پورې وې چې بره ورختلې وې او يو د پښو کېښودلو چوکۍ ورسره تړلې شوې وه چې په سرو زرو باندې پټ وو. د تخت په هر طرف باندې بازوگان ؤو او په هر طرف باندې د ولاړو زمرو بُتان ؤو. (١٩) په پورې باندې د دولسو زمرو مجسمې وې، چې شپږ يو طرف ته ؤو او شپږ بل طرف ته ؤو. په بله يوه بادشاهۍ کېنې هيڅکله هم داسې تخت موجود نه وو. (٢٠) د سليمان ټولې پيالی د سرو زرو نه جوړې وې او د لبنان د ځنگل د دربار ټول لوبښې د سوچه سرو زرو ؤو. د سليمان په وخت کېنې سپين زر اهم نه شول گڼلې. (٢١) بادشاه سره د تجارت دپاره سمندري جهازونه ؤو، دا جهازونه د حيرام بادشاه سرو چلول. هر درې کاله پس به د هغه جهازونه راواپس کېدل چې سره زر، سپين زر، د هاتې غابونه، شادوگان او طاؤسان يې راوړل. (٢٢) سليمان بادشاه په دُنيا کېنې د نورو ټولو بادشاهانو نه زيات هوبښيار او مالدار وو. (٢٣) خدائ پاک چې هغه له کوم حکمت ورکړه او د هغې د اورېدو دپاره به ټولو بادشاهانو د هغه سره مشوره کوله. (٢٤) سليمان له به هر يو مېلمه دا تُحْفې راوړلې: د سرو زرو او سپينو زرو څيزونه، چوغې، وسلې، مصالحې، آسونه او قچر. هغوی تر کالونو پورې داسې کول. (٢٥) د سليمان بادشاه د خپلو جنگي گاپو او آسونو دپاره څلور زره د ودرېدو ځايونه هم ؤو او دولس زره يې آسونه ؤو. څه يې په يروشلم کېنې ساتلی ؤو او باقی نور يې په مختلفو ښارونو کېنې مقرر کړی ؤو. (٢٦) هغه د فرات سيند د علاقې نه واخله د فلسطينو مُلک او د مصری سرحد پورې د ټولو بادشاهانو نه عظيم بادشاه وو. (٢٧) د هغه د بادشاهۍ په دوران کېنې سپين زر په يروشلم کېنې د کانيو په شان عام ؤو او ديار د يهوداه د غرونو په لمن کېنې د عام چنار په شان ډېر تېر ؤو. (٢٨) سليمان د مصر او د نورو ډېرو مُلکونو نه آسونه راوستل.

د حضرت سلیمان د بادشاهی خلاصه

۲۹ د سلیمان د اول نه واخله تر آخره پورې باقی پاتې تاریخ د ناتن پېغمبر په تاریخ کښې، د سیلا د اخیاه په پېشگویی کښې او د عدو پېغمبر په پېشگویی کښې لیکلې شوی دی، چې هغه د یربعام زوی د نباط په حقله هم خبرې کوی. ۳۰ سلیمان په ټولو بنی اسرائیلو باندې په یروشلم کښې څلوېښت کاله بادشاهی وکړه. ۳۱ هغه مړ شو او د داؤد په ښار کښې ښخ شو او د هغه زوی رحبعام د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د شمالي قبیلو بغاوت کول

۱۰ ۱ رحبعام شکم ته لاړو، چرته چې د شمالي بنی اسرائیل ټول خلق د دې دپاره راغونډ و او چې هغه بادشاه جوړ کړی. ۲ کله چې د نباط زوی یربعام څوک چې د سلیمان بادشاه نه مصر ته تښتېدلې وو، دا خبر واورېدو نو هغه کور ته واپس راغلو. ۳ د شمالي قبیلو خلقو هغه راوغوښتلو او هغوی ټول په یو ځای رحبعام له لارل او هغه ته یې ووئیل، ۴ ”ستا پلار په مونږ باندې درانه بوجونه اېښی دی. که تۀ دا بوجونه سپک کړې او زمونږ دپاره ژوند آسان کړې، نو مونږ به ستا وفادار خلق شو.“ ۵ رحبعام ورته ووئیل، ”ما له په دې مسئله باندې د سوچ کولو دپاره درې ورځې راکړئ. او بیا راشئ.“ نو خلق لارل. ۶ رحبعام بادشاه د هغه بوډاگانو سپرو سره مشوره وکړه کومو چې د هغه د پلار سلیمان د مشیرانو په توگه خدمت کړې وو. هغه ترې نه تپوس وکړو، ”تاسو ما له څه مشوره راکوئ چې دې خلقو له څه جواب ورکړم؟“ ۷ هغوی ورته ووئیل، ”که تۀ په دې خلقو باندې مهربانه یې او د عقلمندی جواب ورکولو په ذریعه د هغوی خوشحالولو کوشش وکړې، نو هغوی به په وفاداری سره همېشه ستا خدمت کوی.“ ۸ خو هغه د بوډاگانو سپرو مشورې ته غوږ ونه نیولو او د هغې په ځای دے زلمو له لارو کوم چې ورسره لوی شوی و او اوس هم ورسره و. ۹ هغه ترې نه

تپوس وکړو، ”تاسو ما له د څه کولو مشوره راکوئ؟ زه هغه خلقو ته څه ووايم چې هغوی ما ته وائی چې د هغوی بوجونه سپک کړم؟“ (۱۱) هغوی جواب ورکړو، ”تا له په کار دی چې هغوی ته داسې ووائې چې زما کچه گوته زما د پلار د ملانه مضبوطه ده. (۱۱) هغوی ته ووايه چې زما پلار په تاسو باندې درانه بوجونه اېښی دی، زه به دا نور هم درانه کړم. هغه تاسو په کور وهلئ، خو زه به تاسو په داسې کور ووهم چې لکه د لړم ټک به ورکوی.“ (۱۲) درې ورځې وروستو یربعام او نور ټول خلق رُبعام بادشاه له راواپس شول، لکه څنگه چې هغه هغوی له حکم ورکړې وو. (۱۳) بادشاه د بوډاگانو سپرو نصیحت ته غوږ ونه نیولو او خلقو ته یې سختې خبرې وکړې، (۱۴) هم هغه شان چې څنگه هغه زلمو مشوره ورکړې وه. هغه وویل، ”زما پلار په تاسو باندې درانه بوجونه کېښودل او زه به دا نور هم درانه کړم. هغه تاسو په کور وهلئ خو زه به تاسو په داسې کور ووهم چې لکه د لړم ټک به ورکوی.“ (۱۵) دا د مالک خدای، خدای پاک مرضی وه چې هغه څه وکړی چې څه یې د نباط زوی یربعام ته د سیلا د اخیاه پېغمبر په ذریعه فرمائیلی وو. نو دا ځکه بادشاه خلقو ته هیڅ غوږ ونه نیولو. (۱۶) کله چې خلقو ته پته ولگېده چې بادشاه هغوی ته غوږ نه نیولو، نو هغوی چغه ووهله، ”داؤد او د هغه خاندان مرده باد. هغوی زمونږ دپاره څه کړی دی؟ اے بنی اسرائیلو، راځئ چې کورونو ته لاړ شو. رُبعام پرېږدئ چې د خپل ځان خیال وساتي.“ نو داسې بنی اسرائیلو بغاوت وکړو، (۱۷) او رُبعام یې صرف د هغه خلقو بادشاه پرېښودو کوم چې د یهوداه په علاقه کېښې اوسېدل. (۱۸) رُبعام بادشاه ادونرام راوغوښتو، کوم چې د هغه مزدورانو مشر وو چې په زور ترې نه کار اخستې شو، چې هغه بنی اسرائیلو له لار شې، خو هغوی دې په سنگسارولو مړ کړو. نو په دې باندې رُبعام سمدستی په خپله جنگی گاډی کېښې سور شو او یروشلیم ته وتښتېدو. (۱۹) نو هم د هغه وخت نه واخله د بنی اسرائیل ملک د شمالی بادشاهی خلق د داؤد د شاهی خاندان خلاف بغاوت کوی.

کله چې رُبعام بادشاه یروشلم ته ورسېدو، نو هغه د یهوداه او بنیامین د قبیلو نه یو سل او اتیا زره تکړه فوجیان راغونډ کړل. د هغه اراده دا وه چې جنګ له لارې شی او د بنی اسرائیلو په شمالي قبیلو باندې خپل اختیار بیا بحال کړی. (۲) خو د مالک خدای کلام په سمعياه پېغمبر نازل شو چې، (۳) رُبعام بادشاه او د یهوداه او بنیامین قبیلو ټولو خلقو له دا پېغام ورکړی، (۴) ”په خپلو بنی اسرائیلو باندې حمله مه کوئ. ټول کورونو ته لار شئ. چې څه شوی دی هغه زما مرضی وه.“ نو هغوی د مالک خدای حکم ومنلو او د یربعام خلاف جنګ له لانه ړل.

د رُبعام د ښارونو نه دېوالونه تاوول

(۵) رُبعام په یروشلم کښې پاتې شو او د یهوداه او بنیامین دې ښارونو نه یې پاڅه دېوالونه تاو کړل: (۶) بیت لحم، ایتام، تقوع، (۷) بیت صور، شوکو، عدولام، (۸) جات، مریسه، زیف، (۹) ادورائیم، لکیس، عزیزه، (۱۰) صُرعا، ایالون او حبرون. (۱۱) هغه د دې ښارونو نه ښه پاڅه دېوالونه تاو کړل او په هر یو باندې یې یو فوجی مشر مقرر کړو او د هر یو دپاره یې د خوراک، زیتونو تېلو او میو بندوبست وکړو، (۱۲) او دالونه او نېزې یې پرې کېښودې. نو داسې هغه یهوداه او بنیامین د خپل قابو لاندې وساتل.

د امامانو او لیویانو یهوداه له راتلل

(۱۳) د بنی اسرائیلو د ټولو علاکو امامان او لیویان د یهوداه جنوبی طرف ته راتلل. (۱۴) لیویانو د څرن زمکې او خپل جائیدادونه پرېښودل او یهوداه او یروشلم ته لاړل، ځکه چې د اسرائیل بادشاه یربعام او د هغه زامنو هغوی دې ته نه پرېښودل چې د مالک خدای د امامانو په توګه خدمت وکړی. (۱۵) یربعام خپل امامان مقرر کړل چې هغوی په

علاقائی عبادتخانو کبني خدمت کوی چي هلته د هغه چپلو او سخو په شکل د بتانو عبادت کوی چي کوم هغه جوړ کړی ؤو. (١٦) د بنی اسرائیلو د ټولو قبیلو نه کومو خلقو چي د زړه د اخلاصه د مالک خدای د بنی اسرائیلو د خدای پاک عبادت کول غوښتل نو هغوی لیویانو پسي یروشلم ته لاړل، د دې دپاره چي هغوی د مالک خدای د هغوی د پلار نیکه خدای پاک ته نذرانې پېش کړی. (١٧) نو په دې باندې د یهوداه بادشاهی مضبوطه شوه او درې کاله یې د سلیمان د زوی رحبعام ملگرتیا کوله او هغوی هم هغه شان ژوند تېرولو لکه څنگه چي د داؤد بادشاه او سلیمان بادشاه د حکومت لاندې ؤو.

د رحبعام خاندان

(١٨) رحبعام محلت واده کړه، چي د هغې پلار د داؤد زوی یریموت وو او د هغه مور ابیخېل وه، چي د ایلیاب لور او د یسی نمسی وه. (١٩) د هغوی درې زامن ؤو، یعوس، سمرياه او زهم. (٢٠) وروستو هغه معکه واده کړه چي د ابی سلوم لور وه او د هغوی څلور زامن ؤو، ابیاه، عتی، زیزا او سلومیت. (٢١) د رحبعام ټولې اتلس ښځې او شپېته وینځې وې او هغه د اته ویشو زامنو او شپېتو لوڼو پلار وو. هغه د خپلو ټولو ښځو او د وینځو نه د معکه سره زیاته مینه کوله، (٢٢) او په هغه باندې د هغې زوی ابیاه د نورو ټولو بچو نه زیات گران وو، نو په دې وجه هغه یې د دې دپاره خوښ کړو چي د هغه نه پس بادشاه جوړ شی. (٢٣) رحبعام د هوبنیارتیا نه دومره کار واخستو چي خپل زامن یې د یهوداه او بنیامین د پخو دېوالونو په ټولو ښارونو کبني مقرر کړل. هغوی له یې ښه ډېر خوراک ورکړو او هغوی هر یو ته یې ښی ډېرې ښځې واده کړې.

په یهوداه باندې د مصریانو حمله کول

١٢ (١) څنگه چي رحبعام ته د بادشاهی اختیار ملاو شو، او هغه ډېر قوی شو او

قوی لوی شو، نو هغه او د هغه ټولو خلقو د مالک خدای قانون پرېښودو. (۲) د رحبعام د بادشاهی په پینځم کال د مالک خدای سره د بی وفایی په وجه هغوی ته سزا ملاو شوه. د مصر بادشاه سیساق په یروشلم باندې حمله وکړه (۳) چې د هغه سره د دولسو سوو جنگی گاپو لښکر، شپېته زره په آسونو سواره کسان او ډېر فوجیان وُو چې بی شمېره وُو، چې په دې کښې د لیبیا، سکي او د ایتھوپیا فوجیان شامل وُو. (۴) هغه د یهوداه د پخو دېوالونو والا ښارونه قبضه کړل او د یروشلم پورې وړاندې لاړو. (۵) سمعیاه پیغمبر رحبعام بادشاه او د یهوداه هغه مشرانو له لارو کوم چې په یروشلم کښې سیساق نه د تښتېدو دپاره راغونډ شوی وُو. هغه هغوی ته وفرمائیل، ”ستاسو دپاره د مالک خدای پیغام دا دے چې تاسو زه مالک خدای پرېښودم نو دا ځکه ما تاسو سیساق ته پرېښودئ.“ (۶) نو بادشاه او مشرانو په عاجزی سره دا ومنله چې هغوی گناه کړې ده او هغوی ووئیل، ”مالک خدای چې څه کوی نو هغه صحیح دی.“ (۷) کله چې مالک خدای دا ولیدل نو هغه سمعیاه ته بیا کلام وکړو او ورته یې وفرمائیل، ”هغوی خپله گناه ومنله نو زه به هغوی نه تباہ کوم. خو چې کله سیساق حمله وکړی، نو د هغوی لږ کسان به ژوندی پاتې شی. یروشلم ته به زما د غصې پوره پته ونه لگی، (۸) خو سیساق به هغوی فتح کړی، نو هغوی ته به زما د خدمت او د دنیاوی بادشاهانو د خدمت کولو فرق معلوم شی.“ (۹) سیساق بادشاه یروشلم ته راغلو او د مالک خدای د کور او د محل نه یې خزانې یورپې. هغه هر څه یورل سره د هغه ډالونو چې سلیمان بادشاه د سرو زرو نه جوړ کړی وُو. (۱۰) د هغې په ځای رحبعام د زېرو ډالونه جوړ کړل او د هغه آفسرانو په حواله یې کړل چې هغوی د محل د دروازو د څوکیداری زمه وار وُو. (۱۱) هر ځل به چې بادشاه د مالک خدای کور ته تلو، نو څوکیدارانو به ډالونه د ځان سره وړل او بیا به یې واپس جمع کول. (۱۲) هغه خپل ځان مالک خدای ته حواله کړو نو په دې وجه د مالک خدای غصې هغه پوره تباہ نه کړو او د یهوداه کارونه سم وُو.

د رُبعام د بادشاهی خلاصه

۱۳) رُبعام په یروشلم کښې بادشاهی کوله او د خپلې بادشاهی طاقت یې زیات کړو. هغه د یو څلوېښتو کالو وو چې هغه بادشاه شو او هغه اوولس کاله په یروشلم بادشاهی وکړه، دا هغه ښار وو چې مالک خدای دا د بنی اسرائیلو د ټولې علاقې نه د داسې ځای په توګه خوښ کړی وو چرته به چې د هغه عبادت کړی. د رُبعام مور نعمه وه چې هغه د عمون د ملک وه. ۱۴) نو هغه بدکاری کوله، ځکه چې هغه د مالک خدای د مرضی د معلومولو کوشش نه کولو. ۱۵) د رُبعام د اول نه واخله تر آخره پورې کارنامې او د هغه د خاندان حساب کتاب د سمعیا پېغمبر په تاریخ کښې او د عدو پېغمبر په تاریخ کښې ملاوړی. رُبعام او یربعام مسلسل د یو بل خلاف د جنگ په حالت کښې وو. ۱۶) رُبعام مړ شو او د داؤد ښار په شاهي اديره کښې ښخ شو او د هغه زوی ابیاه د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د ابیاه د یربعام سره جنگ

۱۳) د اسرائیل د بادشاه یربعام د بادشاهی په اتلسم کال، ابیاه د یهوداه بادشاه شو، ۲) هغه په یروشلم باندې درې کاله بادشاهی وکړه. د هغه مور میکایاه وه چې هغه د جبعه د اوری اېل لور وه. د ابیاه او یربعام په مینځ کښې جنگ ونښتو. ۳) ابیاه د څلورو لاکو فوجیانو یو لښکر جوړ کړو او یربعام د اتو لاکو فوجیانو سره د هغه مقابله وکړه. ۴) لښکرې د افرائیم د غرونو په وطن کښې ملاو شوې. ابیاه بادشاه د صمریم غره ته وختلو او یربعام او اسرائیل ته یې آواز وکړو او ورته یې ووئیل، ”ما ته غوږ ونیسئ. ۵) تاسو ته پته نشته چې مالک خدای د بنی اسرائیلو خدای پاک د داؤد سره یو نه ختمېدونکې لوظ وکړو، چې هغه او د هغه اولاد له یې په اسرائیل باندې د همپشه دپاره بادشاهی ورکړه؟ ۶) د نباط زوی یربعام د خپل بادشاه سلیمان خلاف بغاوت

وڪړو. (۷) بيا د بې کاره بدمعاشانو يوه ډله د یربعام سره ملگرې شوه او هغوی د سلیمان زوی رُبعام خلاف په هغه وخت کښې بغاوت وکړو کله چې هغه ډېر وړوکه او ناتجربه کاره وو او د هغوی مقابله یې نه شوه کولې. (۸) اوس ستاسو اراده دا ده چې د شاهي طاقت خلاف دې جنگ وشي کوم چې مالک خدای د داؤد اولاد له ورکړې دے. تاسو سره یو لوی لښکر دے او تاسو سره د سرو زرو هغه سخی دی چې یربعام د دې دپاره جوړ کړی دی چې ستاسو معبودان شي. (۹) تاسو د هارون اولاد یعنی د مالک خدای امامان او لیویان هم وشړل. او هم هغه شان امامان مو مقرر کړل لکه څنگه چې د غېرو قومونو خلق مقرروی. هر څوک چې خپل ځان وقف کولو دپاره د یو غوی سره یا د اووه گډانو سره راشي نو هغه د دې معبودانو امام جوړېدے شي. (۱۰) خو مونږ تر اوسه پورې د مالک خدای زمونږ د خدای پاک خدمت کوو او مونږ هغه نه دے پرېښودلے. د هارون د اولاد امامان خپلي زمه واری تر سره کوی او لیویان د هغوی مدد کوی. (۱۱) هر سحر او هر ماښام هغوی هغه ته خوشبوئی او پوره سوزېدونکې نذرانې پیش کوی. هغوی په هغه مېز باندې د روتی نذرانې پیش کوی کوم چې پاک دے او هره شپه هغوی د سرو زرو په ډیوت باندې ډیوې بلوی. مونږ د مالک خدای د خپل خدای پاک په اصولو باندې عمل کوو، خو تاسو هغه پرېښے دے. (۱۲) خدای پاک په خپله زمونږ مشر دے او امامان د بیگلو سره ولاړ دی، چې د دې د غږولو دپاره تیار دی چې مونږ ستاسو خلاف د جنگ دپاره راوغواری. اے اسرائیلیانو، د مالک خدای خلاف جنگ مه کوئ، کوم چې ستاسو د پلار نیکه خدای پاک دے. تاسو دا جنگ نه شی گټلے. (۱۳) په دې دوران کښې یربعام خپل څه فوجیان پټ ځای ته د دې دپاره لېږلی وو چې د یهوداه لښکر د شا د طرف نه گېر کړی، چې هغه نور ورباندې د مخې نه راغلل. (۱۴) د یهوداه خلقو گېرچاپېره وکتل او پته ورته ولگېده چې هغوی گېر شوی دی. نو هغوی مالک خدای ته د مدد دپاره چغه کړه او امامانو بیگلې وغږولې. (۱۵) د یهوداه خلقو یوه درنه چغه ووهله او ابیاه هغوی روان کړل او هغوی حمله وکړه، خدای پاک یربعام او د اسرائیلو لښکر له شکست ورکړو. (۱۶) اسرائیلیان د یهوداه د

خَلْقو نه و تبتبدال او خُدائِ پاک د يهوداه خلق په هغوی باندې زورور کړل. (۱۷) ابياه او د هغه لښکر اسرائیلیانو له يو خراب شکست ورکړو او د اسرائیلیانو پینځه لاکه تکره فوجیان ووژلې شول. (۱۸) نو د يهوداه خلقو په اسرائیلو باندې ځکه فتح وموندله، چې هغوی په مالک خُدائ د هغوی د پلار نیکه په خُدائ پاک باندې ایمان لرلو. (۱۹) ابياه د یربعام په لښکر پسې وو او د هغه څه ښارونه یې قبضه کړل، بیت ایل، یسانه او عفرون او د دې ټولو ښارونو سره نزدې کلی یې قبضه کړل. (۲۰) یربعام ته د ابياه د بادشاهی په دوران کښې هیڅکله دوباره طاقت ملاو نه شو. او په آخر کښې مالک خُدائ هغه وهلو او هغه مړ شو. (۲۱) خو ابياه نور هم تکره شو. د هغه څوارلس ښځې وې او د دوویشتنو زامنو او د شپاړسو لوڼو پلار وو. (۲۲) د ابياه باقی نور تاریخ یعنې چې هغه څه کړی او وئیلی وو، هغه د عدو پېغمبر په تاریخ کښې لیکلې شوی دی.

د آسا بادشاه حبشیانو له شکست ورکول

۱۴ (۱) ابياه بادشاه مړ شو او د داؤد د ښار په شاهي اديره کښې ښخ شو. د هغه زوی آسا د هغه نه پس بادشاه جوړ شو، هغه وطن لس کاله د آسا د بادشاهی لاندې په امن کښې وو. (۲) د آسا نه مالک خُدائ د هغه خُدائ پاک خوشحاله وو، ځکه چې هغه کار یې کولو چې کوم ښه او صحیح وو. (۳) هغه د پردو خلقو قربان گاه او علاقائی عبادتخاني لرې کړې، د کانیو پاکې ستنې یې ماتې کړې او د اشیرې د بت ښې یې راوغورزولې. (۴) هغه د يهوداه خلقو له حکم ورکړو چې د مالک خُدائ په مرضی کار کوی، کوم چې د هغوی د پلار نیکه خُدائ پاک دے او د هغه حکمونه او تعلیمات منی. (۵) هغه د يهوداه د هر يو ښار نه علاقائی عبادتخاني د خوشبویي سوزولو ټولې قربان گاه ختمې کړې، نو په دې وجه د هغه د بادشاهی لاندې حکومت په امن کښې وو. (۶) هغه په خپل وخت کښې د يهوداه د ښارونو نه پاڅه دېوالونه تاو کړل او تر ډېرې مودې پورې هلته جنگ نه وو، ځکه چې مالک خُدائ هغه له امن ورکړے وو. (۷) هغه د يهوداه

خَلْقو ته وفرمائیل، ”راخئی چي بنارونه د دېوالونو، برجونو، دروازو او سیخونو لگولو په ذریعہ مضبوط کړو. دا ملک ځکه زمونږ په قابو کښي دے چي مونږ د مالک خدائ زمونږ د خدائ پاک مرضی پوره کړې ده. هغه مونږ محفوظ کړی یو او په هر لحاظ یي زمونږ حفاظت کړے دے.“ نو هغوی دا جوړ کړل او کامیاب شول. (۸) د آسا بادشاه سره د یهوداه قبیلې د درې لاکو سړو یو لښکر وو، چي د هغوی سره پالونه او نېزې وې، د بنیامین قبیلې نه ورسره د دوو لاکو او اتیا زره سړو، چي پالونه او نېزې ورسره وې. دا ټول تکره جنگیالی وو. (۹) د ایتھوپیا بادشاه زارح د لسو لاکو سړو د لښکر او د درېو سوو جنگی گاپو سره په یهوداه حمله وکړه او د مریسه پورې وړاندې لاړو. (۱۰) آسا د هغه سره د جنگ دپاره لاړو او د مریسه سره نزدې د صفاته په میدان کښي یي دواړو طرفونو ته د جنگ دپاره صفونه جوړ کړل. (۱۱) آسا مالک خدائ خپل خدائ پاک ته سوال وکړو، ”اے مالک خدایه، تہ د تکره لښکر په شان د یو کمزوری لښکر هم په آسانی سره مدد کولے شي. اے مالک خدایه زمونږ خدایه پاکه، اوس زمونږ مدد وکړه، ځکه چي مونږ په تا اعتماد کوو او ستا په نوم د دې لوی لښکر سره د جنگ دپاره راغلی یو. مالک خدایه، تہ زمونږ خدائ پاک یي، هیڅ څوک دا امید نه شی لرلے چي تا له شکست درکړی.“ (۱۲) کله چي د یهوداه لښکر او د آسا لښکر حمله وکړه نو مالک خدائ د ایتھوپیا لښکر له شکست ورکړو. نو د ایتھوپیا خلق وتښتېدل، (۱۳) او آسا او د هغه فوجیان تر جرار پورې په هغوی پسې وو. او دومره ډېر د ایتھوپیا خلق وژلے شوی وو چي هغوی د جنگ دپاره بیا نه شول راغونډېدلے. هغوی د مالک خدائ او د هغه د لښکر نه شکست خوړلے وو او د یهوداه لښکر ډېر زیات مال غنیمت یوړو. (۱۴) بیا هغوی د جرار نه گېرچاپېره علاقه کښي بنارونه تباہ کړل، ځکه چي د هغه خدائ خلق د مالک خدائ نه سخت یربډلی وو. نو لښکر هغه ټول بنارونه لوټ کړل او ډېر زیات مال غنیمت یي یوړو. (۱۵) هغوی د شپانو په کښوونو هم حمله وکړه او ډیرې زیاتې گډې او اوبسان یي بوتلل. بیا هغوی یروشلم ته راواپس شول.

د خُدائِ پاک روح د عوبيد په زوئ عزرياه نازل شو، ﴿۲﴾ او هغه د آسا سره ملاوېدو له لارو. هغه ورته اوچت آواز وکړو، ”آسا بادشاه او د يهوداه او بنيامين ټولو خلقو، ما ته غوږ ونيسئ. مالک خُدائِ تاسو سره دے چې تر څو پورې تاسو د مالک خُدائِ سره پي. که تاسو د هغه طلب وکړئ نو هغه به پيدا کړئ، خو که تاسو ترې نه واورئ، نو هغه به تاسو پرېږدي. ﴿۳﴾ تر ډېره وخته پورې اسرائيل د حقيقي خُدائِ پاک نه بغير، د امامانو د بنودني نه بغير او بغير د يو قانون نه ژوند تېرولو. ﴿۴﴾ خو چې کله به مصيبت راغلو، نو هغوئ به مالک خُدائِ د بني اسرائيلو خُدائِ پاک ته راوگرځېدل. هغوئ به د خُدائِ پاک لټون وکړو او پيدا به پي کړو. ﴿۵﴾ په هغه ورځو کښې به هيڅ څوک په حفاظت سره تلې راتلې نه شول، ځکه چې په هر مُلک کښې لويه گډوډي وه. ﴿۶﴾ يو قوم بل قوم خراب تراب کړو او يو ښار بل ښار درې وړې کړو، ځکه چې خُدائِ پاک به په هغوئ باندې هر قسم مصيبت راوستلو. ﴿۷﴾ خو تاسو تکړه شئ او بي حوصلې کېږئ مه، او بيا چې تاسو کوم کار کوئ نو د هغې به تاسو ته انعام ملاوېږي. “ ﴿۸﴾ کله چې آسا د هغه پېشگويي نه خبر شو چې د عوبيد زوئ عزرياه کړې وه، نو د هغه حوصله مضبوطه شوه. نو هغه د يهوداه او بنيامين په مُلک کښې او په هغه ښارونو کښې ټول پليت بُتان لرې کړل چې کوم ښارونه پي د افرائيم د غرونو په مُلک کښې قبضه کړي و. هغه د مالک خُدائِ هغه قربان گاه هم بيا جوړه کړه کومه چې د مالک خُدائِ د کور په دربار کښې ولاړه وه. ﴿۹﴾ د افرائيم، منسي او د شمعون قبيلو ډېر خلق د آسا په طرف شوي و او د هغه په بادشاهي کښې اوسېدل، ځکه چې هغوئ ته پته لگېدلې وه چې مالک خُدائِ د هغه مل دے. آسا هغوئ ټول او د يهوداه او بنيامين خلق راوغوښتل. ﴿۱۰﴾ نو هغوئ د آسا د بادشاهي په پينځلسم کال په درېمه مياشت په يروشلم کښې راغونډ شول. ﴿۱۱﴾ په هغه ورځ هغوئ د هغه مال غنيمت نه مالک خُدائِ ته نذراني پېش کړې چې کوم هغوئ قبضه کړي وو، اووه سوه څاروي او اووه زره گدان. ﴿۱۲﴾

هغوی یو لوظ وکړو چې هغوی به د زړه د اخلاصه د مالک خدای د خپل پلار نیکه د خدای پاک عبادت کوی. (۱۳) چې هر یو تر یا بشخي، خوان یا بويا به د هغه عبادت نه کولو نو هغه به وژلې شول. (۱۴) نو هغوی د مالک خدای په نوم په اوچت آواز سره قسم وکړو چې هغوی به دا لوظ پوره کوی او بیا هغوی چغه ووهله او بیگلې یې وغږولې. (۱۵) د یهوداه ټول خلق خوشحاله وو ځکه چې هغوی د زړه د اخلاصه لوظ کړې وو. هغوی د مالک خدای په عبادت کبني خوشحاله وو، مالک خدای هغوی قبول کړل او د ټولو دشمنانو نه یې په امن کبني کړل. (۱۶) آسا بادشاه خپله نیا معکه د مور ملکې د عهدې نه لرې کړه، ځکه چې هغې د اشیرې د بې شرمې بت جوړ کړې وو. آسا دا بت مات کړو، ټوټې ټوټې یې کړو او د دې ټوټې یې د قدرون په وادی کبني وسوزولې. (۱۷) اګر چې آسا بیا هم په هغه ملک کبني علاقائی عبادتخانی تباہ نه کړې، خو هغه ټول عمر د مالک خدای وفادار پاتې شو. (۱۸) هغه د مالک خدای په کور کبني هغه ټول څیزونه کبښودل کوم چې د هغه پلار ابیاه خدای پاک ته وقف کړی وو او داسې د سرو زرو او سپینو زرو هغه څیزونه یې هم کبښودل چې کوم هغه په خپله وقف کړی وو. (۱۹) د هغه د بادشاهی تر پینځه دېرشم کال پورې نور جنګونه نه وو.

د اسرائیل مشکلات

۱۶ (۱) د آسا د بادشاهی په شپږ دېرشم کال، د اسرائیل بادشاه بعشا په یهوداه حمله وکړه او د راما نه یې د پخو دېوالونو تاوول شروع کړل دا دې دپاره چې د یهوداه بادشاه آسا د علاقې نه د ټولو خلقو تګ راتګ بند کړی. (۲) نو آسا د محل او د مالک خدای د کور د خزانې نه سره زر او سپین زر واخستل او د دې پیغام سره یې د شام بادشاه بن حدد له دمشق ته ولېږل، (۳) ”راځئ چې زموږ د پلار نیکه په شان په خپلو کبني ملګری شو. ګوره، زه تا له سره زر او سپین زر درلېږم. اوس د اسرائیل بادشاه بعشا سره خپل اتحاد مات کړه نو داسې به هغه زما د علاقې نه خپل فوجیان وباسی.“ (۴)

بن حدد د آسا دا مشوره ومنله او خپل فوجی آفسران او خپل فوجیان یې ولېږل چې د اسرائیل په ښارونو حمله وکړي. هغوی عیون، دان، ایلیل بیت معکه او د نفتالی هغه ټول ښارونه قبضه کړل چرته چې سامانونه جمع کولې شول. (۵) کله چې بعشا بادشاه خبر شو چې څه شوی ؤو، نو هغه د راما نه پاڅه دېوالونه جوړول بند کړل او کار یې پرېښود. (۶) بیا آسا بادشاه د ټول یهوداه نه سړی راغونډ کړل او هغوی له یې حکم ورکړو چې هغه کانی او لرگی راوړئ چې کوم بعشا په راما کښې استعمالول او هغوی دا د جبعه او د مصفاه ښارونو نه د پڅو دېوالونو تاوولو دپاره استعمال کړل.

حنانی پېغمبر

(۷) په هغه وخت کښې حنانی پېغمبر آسا بادشاه له لارو او ورته یې وفرمائیل، ”د مالک خدای ستا د خدای پاک په ځای تا د شام په بادشاه بهروسه وکړه، نو په دې وجه د شام د بادشاه لښکر ستا نه خلاص شوی دی. (۸) د ایتھوپیا او د لیبیا د خلقو سره ډېر فوجیان او ډېرې جنگی گاپی او په آسونو سواره کسان نه ؤو څه؟ خو تا په مالک خدای بهروسه وکړه نو ځکه هغه تا له په هغوی باندې فتح درکړه. (۹) مالک خدای په ټوله دنیا د دې دپاره نظر اچوی چې هغه کسانو له طاقت ورکړی چې د چا زړه د اخلاصه د هغه وفادار وی. ته څومره کم عقل یې. د اوس نه به ته په جنگ کښې راگېر یې.“ (۱۰) په دې باندې آسا هغه پېغمبر ته دومره غصه شو چې هغه یې په زځیرونو وتړلو او قېد یې کړو. هم د هغه وخت نه آسا د خلقو سره ظلم زیاتې شروع کړو.

د آسا د بادشاهی ختمېدل

(۱۱) د اول نه واخله تر آخره پورې د آسا د بادشاهی ټولې واقعي د اسرائیل او یهوداه بادشاهانو په تاریخ کښې لیکلې شوی دی. (۱۲) د خپلې بادشاهی په یو کم څلوېښتم کال آسا د پښو د یو سخت مرض په وجه شل شو، خو بیا هم هغه مالک خدای ته د مدد

دپاره ور ونه گرخېدو او صرف طبيبانو له لارو. (۱۲) دوه كاله وروستو هغه مړ شو (۱۴) او هغه په هغه قبر كښې ښخ شو كوم چې هغه د داؤد په ښار كښې په يو غټ گټ كښې خپل ځان دپاره جوړ كړى وو. هغوى د هغه ښخولو دپاره مصالحي او خوشبويي والا تېل استعمال كړل او هغوى د هغه په مرگ باندې د غم دپاره يو لوى اور بل كړو.

د يهوسفط بادشاه جوړېدل

۱۷ (۱) يهوسفط د خپل پلار آسا نه پس بادشاه جوړ شو او د اسرائيل خلاف يې خپل ځان مضبوط كړو. (۲) هغه د يهوداه د پخو دېوالونو په ښارونو كښې، د يهوداه په ملك كښې او د افرائيم د علاقې په هغه ښارونو كښې كوم چې آسا قبضه كړى وو، فوجيان مقرر كړل. (۳) مالك خدائ د يهوسفط مل وو ځكه چې هغه د خپل پلار په هغه نقش قدم باندې روان وو لكه څنگه چې داؤد د بادشاهۍ په شروع كښې ښه وو او يهوسفط د بل عبادت ونه كړو. (۴) هغه د خپل پلار د خدائ پاك خدمت كولو او د خدائ پاك حكومونه يې منل او هغه شان عمل يې نه كولو څنگه چې د اسرائيل بادشاهانو كول. (۵) مالك خدائ د يهوداه په بادشاهۍ باندې د يهوسفط قابو مضبوطه كړه او ټولو خلقو به هغه له تحفې راوړلې، نو داسې هغه مالداره او پېر عزتمند شو. (۶) هغه خپل ځان د مالك خدائ كار ته وقف كړى وو او علاقائى عبادتخاني او د اشيريې بت ښې يې په يهوداه كښې تباه كړې. (۷) هغه د خپلې بادشاهۍ په درېم كال دا آفسران ولېږل چې د يهوداه په ښارونو كښې تعليم ور كړى، بن خېل، عبدياه، زكرياه، نتنى ايل او ميكاياه. (۸) د هغوى سره نهه ليويان او دوه امامان ملگرى وو. ليويان دا وو، سمعياه، نتنياه، زبدياه، عساهيل، سميراموت، يونتن، ادونيا، طوبيا، طوبيا او طوب ادونيا، او اليعسم او يهورام امامان وو. (۹) هغوى د مالك خدائ د تورات كتاب واخستلو او د يهوداه ټولو ښارونو ته لاړل او خلقو له يې تعليم ور كولو.

١٠) په گېرچاپېره حکومتونو باندې د مالک خدائ يره راغله نو هغوی د يهوسفط خلاف جنگ نه شو کولې. ١١) خه فلستيانو يهوسفط له په يو لوی مقدار کبني سپين زر او نورې تحفي راوړې او خه عربو ورله اووه زره او اووه سوه گډان او اووه زره او اووه سوه چېلي راوستلې. ١٢) نو يهوسفط نوره هم ترقي کوله او تکړه کېدو. هغه په يهوداه کبني خائ په خائ قلعي او د بنارونو گودامونه جوړ کړل، ١٣) چرته چې په لوی مقدار کبني د هغوی سامانونه جمع شوي وو. هغه په يروشلم کبني تکړه آفسران مقرر کړل، ١٤) د هغه لښکر د قبيلو په مطابق جوړ شوي وو. عدنه د يهوداه د ډلو د فوجيانو مشر وو او درې لاکه فوجيان د هغه د واک اختيار لاندې وو. ١٥) يهوحنان په هغه پسې دوېم کس وو، چې د هغه سره دوه لاکه او اتيا زره فوجيان وو، ١٦) درېم د زکري زوی عمسياه وو، چې د هغه سره دوه لاکه فوجيان وو. او عمسياه به په رضاکارانه توگه د مالک خدائ خدمت کولو. ١٧) د بنيامين د ډلو د فوجيانو مشر اليدع وو، چې هغه يو ډېر تکړه فوجي وو، هغه د دوو لاکو فوجيانو مشر وو چې ډالونه او ليندې ورسره وې. ١٨) په هغه پسې دوېم مشر يهوزبد وو چې د هغه سره يو سل او اتيا زره سپري وو، چې بڼه جنگي سامان ورسره وو. ١٩) دې سپرو په يروشلم کبني د بادشاه خدمت کولو او د دې نه علاوه هغه د يهوداه د پخو دېوالونو په بنارونو کبني نور فوجيان هم مقرر کړل.

د ميکاياه پېغمبر اخي اب له خبردارۍ ورکول

١٨) نو يهوسفط ډېر دولتمند او عزتمند شو او يهوسفط خپل زوی ته د اخي اب لور واده کړه نو داسې هغه د اخي اب ملگرې شو. ٢) يو څو کاله وروستو يهوسفط د اخي اب سره ملاوېدو دپاره د سامريه بنار ته لاړو. د يهوسفط او د هغه د کسانو په درناوي کبني اخي اب د يوې مېلمستيا په توگه ډېر گډان او څاروي حلال کړل. هغه

يهوسفط دې ته جوړولو چې په رامات جلعاد ښار باندې دواړه په يو ځای باندې حمله وکړی. (۳) هغه ورنه تپوس وکړو، ”ته به رامات جلعاد باندې د حملې کولو دپاره ما سره لاړ شې؟“ يهوسفط جواب ورکړو، ”کله چې ته تيار شې نو زه او زما فوج تيار يو. مونږ به تا سره ملگری شو.“ (۴) بيا هغه بادشاه ته دا هم ووئيل، ”خو اول لږه د مالک خدای سره مشوره وکړه.“ (۵) نو اخی اب پېغمبران راوغوښتل چې تقريباً څلور سوه وؤ او د هغوی نه يې تپوس وکړو، ”ما له رامات جلعاد ته تلل په کار دی او که نه؟“ هغوی ورته وفرمائيل، ”حمله پرې وکړه، خدای پاک به تا له فتح درکړی.“ (۶) خو يهوسفط ترې نه تپوس وکړو، ”داسې يو بل پېغمبر نشته څه چې د هغه په ذريعه مونږ د مالک خدای سره مشوره وکړو؟“ (۷) اخی اب ورته ووئيل، ”يو بل پېغمبر هم شته دے چې د امله زوی میکايه دے. خو زه د هغه نه نفرت کوم ځکه چې هغه هيڅکله زما دپاره ښه پېشگوئی نه ده کړې، هغه همپشه بده پېشگوئی کوی.“ يهوسفط ورته ووئيل، ”تا له داسې وئيل نه دی په کار.“ (۸) نو اخی اب بادشاه د دربار يو آفسر راوغوښتو او ورته يې ووئيل چې لاړ شه او سمدستی میکايه راوله. (۹) هغه دوه بادشاهان د سامريه د دروازې نه لږ بهر په درمند کښې په خپلو تختونو باندې ناست وؤ چې خپلې شاهي جوغي يې اغوستې وې او ټولو پېغمبرانو د هغوی په مخکښې پېشگوياڼې ورکولې. (۱۰) د هغوی نه يو پېغمبر د کنعانه زوی صدقيا ه د اوسپنې ښکر جوړ کړی وؤ او اخی اب ته يې وفرمائيل، ”مالک خدای داسې فرمائی چې په دې ښکرونو به د شام خلق وهی چې برباد شی.“ (۱۱) نورو ټولو پېغمبرانو هم دغه شان وفرمائيل. هغوی وفرمائيل، ”د رامات جلعاد خلاف روان شه او ته به فتح ومومې، مالک خدای به تا له فتح درکړی.“ (۱۲) په دې دوران کښې کوم آفسر چې د میکايه د راوستو دپاره تلے وو نو هغه ورته ووئيل، ”ټولو پېغمبرانو د بادشاه د کاميايې پېشگوئی ورکړې ده، نو ستا دپاره به ښه وی چې ته هم داسې وکړې.“ (۱۳) خو میکايه ورته وفرمائيل، ”زه د ژوندی مالک خدای په نوم قسم کوم چې زه به هم هغه څه وایم چې څه ما ته خدای پاک فرمائی.“ (۱۴) کله چې هغه د اخی اب په مخکښې حاضر شو نو بادشاه ترې نه تپوس وکړو، ”میکايه، يهوسفط بادشاه

او زه په رامات جلعاد باندې د حملې كولو دپاره لار شو او كه نه؟“ نو هغه جواب وركړو،
 ”او، حمله پرې وكړه، ته به كامياب شي، هغوى به ستا د واک اختيار لاندې راشي.“ (۱۵)

خو اخی اب ورته وویل، ”كله چې ته ما سره د مالک خدای په نوم خبرې كوي نو رښتیا
 رښتیا وایه. دا به زه تا ته خو ځلي وایم؟“ (۱۶) میکایاه ورته وفرمائیل، ”زه د اسرائیل
 لښکر گورم چې په غرونو باندې داسې خور دے لکه چې د شپون نه بغیر گډې خورې
 وړې وی. او مالک خدای وفرمائیل چې د دې سرو مشر نشته، نو هغوى پرېږده چې په
 خبر سره کورونو ته لار شي.“ (۱۷) اخی اب یهوسفط ته وویل، ”ما تا ته وئیلی دی چې
 هغه زما دپاره هیڅکله هم ښه پېشگوټې نه ده کړې، هغه همپشه بده پېشگوټې کوی.“ (۱۸)

میکایاه دا هم وفرمائیل چې، ”اوس چې څه مالک خدای فرمائی نو هغې ته غوږ ونیسئ.
 ما ولیدل چې مالک خدای په آسمان کښې په خپل تخت باندې ناست دے او د هغه ټولې
 فرښتې د هغه یو طرف او بل طرف ته ولاړې دی. (۱۹) مالک خدای تپوس وکړو چې
 اخی اب به څوک دوکه کړی چې هغه لار شي او په رامات جلعاد کښې ووژلے شي؟ نو
 څه فرښتو یو څه وفرمائیل او هغه نورو بل څه وفرمائیل، (۲۰) نو په دې کښې یو روح
 وروړاندې شو او مالک خدای ته ورنزدې شو او وې وئیل چې زه به هغه دوکه کړم. او
 مالک خدای ترې نه تپوس وکړو چې څنگه؟ (۲۱) هغه روح ورته وویل چې زه به لار شم
 او د اخی اب په ټولو پېغمبرانو به دروغ ووايم. مالک خدای وفرمائیل چې لار شه او هغه
 دوکه کړه. ته به کامياب شي.“ (۲۲) او میکایاه په آخر کښې دا وفرمائیل چې، ”مالک
 خدای ستا پېغمبران مجبور کړی دی چې دروغ ووائی. خو هغه په خپله دا اعلان کړے
 دے چې په تا باندې به یو افت راشي.“ (۲۳) بیا صدقیاه پېغمبر میکایاه له ورغلو، هغه له
 یې په مخ څپېړه وركړه او تپوس یې ترې نه وکړو، ”د کوم وخت نه د مالک خدای روح
 زما نه تلے دے او تا سره خبرې کوی؟“ (۲۴) میکایاه ورته وفرمائیل، ”تا ته به هغه
 وخت پته ولگی چې کله ته شا ته په یوه کوټه کښې پټ شي.“ (۲۵) بیا اخی اب بادشاه
 خپل یو آفسر له حکم وركړو، ”میکایاه ونیسه او د ښار حاکم امون او یوآس شهزاده له
 یې بوځه. (۲۶) او هغوى ته ووايه چې هغه په قېدخانه کښې واچوی او چې ترڅو پورې زه

په خبر سره راغلي نه يم نو چي هغه له د اوبو او روتي نه بغېر هيڅ ورنه كړي.“ (۲۷)

ميكاياه په اوچت آواز سره وفرمائيل، ”كه ته په خبر سره واپس راغلي، نو بيا به مالک خدائ زما په ذريعه كلام نه وي كړي.“ او هغه دا هم وفرمائيل، ”ما چي خه وئيلي دي ټول هغه واورئ.“

د اخیاب مرگ

(۲۸) بيا د اسرائيل بادشاه اخیاب او د يهوداه بادشاه يهوسفط په رامات جلعاد ښار باندې د حملې دپاره لارل. (۲۹) اخیاب يهوسفط ته ووئيل، ”كله چي مونږ جنگ له لار شو، نو زه به خپل شكل بدل كړم، خو ته خپل شاهي لباس واغونده.“ نو د اسرائيل بادشاه جنگ له لارو او خپل شكل يې بدل كړي وو. (۳۰) د شام بادشاه د خپلو جنگي گاپو مشرانو له حكم وركړي وو چي د اسرائيل د بادشاه نه بغېر په هيچا باندې حمله ونه كړي. (۳۱) نو كله چي هغوي يهوسفط بادشاه وليدو، نو د هغوي ټولو خيال دا وو چي گني هغه د اسرائيل بادشاه وو او هغوي په هغه باندې د حملې كولو دپاره ورغلل. خو يهوسفط يوه چغه وهله او مالک خدائ، خدائ پاك هغه بچ كړو او د هغه نه يې حمله بل خوا كړه. (۳۲) د جنگي گاپو مشرانو ته پته ولگېده چي هغه د اسرائيل بادشاه نه وو، نو هغوي په هغه پسې نور لانه رل. (۳۳) خو يو شامي فوجي يو غسه د اسرائيل په لښكر ورگزار كړو او اتفاقاً اخیاب بادشاه د هغه د زغرې د جوړ په مينځ باندې ولگېدو. نو هغه د خپلې جنگي گاپې چلوونكي ته آواز وكړو، ”زه زخمی شوم، واپس شه او د جنگ نه ووځه.“ (۳۴) كله چي جنگ سخت وو، نو اخیاب بادشاه په خپله جنگي گاپې كښې ايسار وو او تكيه يې وهلې وه او شاميانو ته يې مخ وو. نو په ماښام كښې هغه مړ شو.

د یهوداه، یهوسفط بادشاه په یروشلم کښې په خپر سره خپل محل ته واپس راغلو. (۲) د حنای زوی یا هو پیغمبر د بادشاه سره ملاوېدو له ورغلو او ورته یې وفرمائیل، ”ستا په خیال کښې دا صحیح خبره ده چې د هغه خلقو مدد وکړې شی چې کوم بدعمله دی او د هغه خلقو طرفداری وکړې شی چې څوک د مالک خدای نه نفرت کوی؟ تا چې څه کړی دی د هغې په وجه تا په خپل ځان باندې د مالک خدای غصه راپارولې ده. (۳) خو بیا هم، په تا کښې څه خوبی هم شته دے. تا د اشیرې بت ټولې نښې وړانې کړې چې خلقو د هغې عبادت کولو او تا د خدای پاک د طلب کلکه اراده کړې وه.“

د یهوسفط د لانجو هوارولو دپاره قاضیان مقررول

(۴) اګر چې یهوسفط په یروشلم کښې اوسېدو، هغه به هر وخت په جنوب کښې د بیرسبع نه واخله په شمال کښې د غرونو ملک افرائیم تر غاړې پورې سفر کولو، دا د دې دپاره چې خلق مالک خدای د هغوی پلار نیکه خدای پاک ته واپس راوغواړی. (۵) هغه د یهوداه د پخو دېوالونو په هر یو ښار کښې قاضیان مقرر کړل (۶) او هغوی ته یې دا اصول وښودل، ”په فېصلو کولو کښې د احتیاط نه کار اخلی، تاسو به د خلقو د خوښې په مطابق فېصلې نه کوئ، بلکې د مالک خدای په مرضی به کار کوئ او چې کله تاسو یوه فېصله کوئ نو مالک خدای به ستاسو مل وی. (۷) د مالک خدای نه په یره کښې اوسئ او په فېصلو کولو کښې د احتیاط نه کار اخلی، ځکه چې د مالک خدای زمونږ د خدای پاک سره نه بې انصافی شته، نه طرفدارې او نه رشوت.“ (۸) یهوسفط په یروشلم کښې لیویان، امامان او د ښار څه مشران اوسېدونکی قاضیان مقرر کړل، چې د مالک خدای دپاره فېصلې کوی، او د یروشلم د اوسېدونکو لانجې هواروی. (۹) هغه هغوی ته دا اصول وښودل، ”تاسو به خپلې ذمه واری خامخا د مالک خدای په یره کښې او په

وفاداری او د زړه د اخلاصه ادا کوئ. ﴿۱۰﴾ کله هم چې ستاسو د ښارونو نه د یو ښار اوسېدونکی ستاسو په وړاندې د قتل، یا د بل څه قانون یا حکم ماتولو لاندې راوړی، نو تاسو خامخا په احتیاط سره دا اصول ورته ښایي چې هغه به په عدالت کښې څنگه سلوک کوی، نو چې داسې هغوی د مالک خدای گناهگار نه شی. که تاسو داسې ونه کړئ، نو تاسو او ستاسو د ښارونو اوسېدونکو ته به د مالک خدای د غصې پته ولگی. خو که تاسو خپله زمه واری پوره کوئ نو تاسو به گناهگار نه شی. ﴿۱۱﴾ د ټولو مذهبی لانجو آخری اختیار به د مشر امام امریاه سره وی او د خلقو په مینځ کښې د ټولو لانجو آخری اختیار به د یهوداه د حکمران د اسمعیل زوی زبیدیه سره وی. د لیویانو زمه واری د هغه فېصلو کتل دی کومې چې په عدالتونو کښې کیږی. تکره شی او په دې اصولو عمل کوئ. او مالک خدای دې د انصاف کونکو سره وی.“

د ادومیانو خلاف جنگ

۲۰ ﴿۱﴾ څه موده وروستو د موآب او عمون فوجیان او معونیان راغلل چې د یهوسفط سره جنگ وکړی. ﴿۲﴾ څه سړی راغلل او یهوسفط بادشاه ته یې ووئیل، ”د مړ دریاب په بل طرف باندې د ادوم نه یو لوی لښکر د دې دپاره راغلی دی چې په تا باندې حمله وکړی. وگورئ چې هغوی حصیصون تامار ته رارسېدلی دی.“ (دا د عین جدی یو بل نوم دی). ﴿۳﴾ یهوسفط ویرېدو او د مالک خدای د مرضی معلومولو دپاره یې دُعا وغوښته او په یهوداه کښې یې ټولو خلقو ته د روژې د نیولو اعلان وکړو. ﴿۴﴾ د یهوداه خلق په یروشلم کښې د مالک خدای نه د مدد غوښتلو دپاره راغونډ شول، هغوی د مالک خدای مرضی معلومولو دپاره د یهوداه د هر ښار نه راغلل. ﴿۵﴾ بیا یهوسفط د مالک خدای د کور د نوی دربار په مخکښې د یهوداه او یروشلم خلقو په مینځ کښې ودرېدو. ﴿۶﴾ او هغه په اوچت آواز دُعا وکړه، ”اے مالکه خدایه، زموږ د پلار نیکه خدای پاکه، ته په آسمان کښې د دنیا په ټولو قومونو باندې بادشاهی کوې. ستا په

لاس کبني طاقت او قوت شته او هيڅ څوک ستا مخالفت نه شي کولې. (۷) ته زمونږ خدای پاک يې. کله چې ستا خلق بنی اسرائیلیان دې مُلک ته رانوتل، چې کوم خلق دلته اوسېدل نو هغه دې وشرل او د خپل خلیل ابراهیم اولاد له دې هغه مُلک ورکړو چې د همېشه دپاره د هغوی شی. (۸) هغوی دلته اوسېدلی دی او ستا د نوم دپاره يې يو مقدس ځای جوړ کړې دے او وئیل يې، (۹) که په مونږ باندې د سزا دپاره څه افت، جنگ، ویا، یا قحط راشی، نو مونږ به راشو او ستا په حضور کبني به د دې کور په وړاندې ودرېږو، ځکه چې په دې کور کبني ستا نوم دے او چې په خپل مصیبت کبني مونږ تا ته سوال وکړو نو ته به زمونږ سوال قبول کړې او مونږ به بچ کړې. (۱۰) اوس د عمون، موآب او ادوم خلقو په مونږ باندې حمله کړې ده. کله چې زمونږ پلار نیکه د مصر نه راووتل، نو تا هغوی له اجازت ورنه کړو چې دې مُلکونو ته ورننه وځی، نو زمونږ پلار نیکه د دې نه په بله لار لاړل او دا يې تباہ نه کړل. (۱۱) نو اوس هغوی مونږ له دې داسې بدله راکوی، چې راشی او مونږ د هغه مُلک نه وشړی چې تا مونږ له راکړې دے. (۱۲) ته زمونږ خدای پاک يې. ته هغوی له سزا ورکړه، ځکه چې کوم لوی لښکر په مونږ حمله کوی نو د هغوی په وړاندې مونږ بې مددگار یو. مونږ ته پته نشته چې څه وکړو، خو مونږ ستا د مدد په طمع یو. (۱۳) د یهوداه ټول سړی، سره د خپلو بښو او بچو، د مالک خدای په حضور کبني ولاړ و. (۱۴) بیا د مالک خدای روح په یو لیوی نازل شو کوم چې په گڼه کبني موجود وو. د هغه نوم یحزی ایل وو چې د زکریاه زوی وو، هغه د آسف د قبیلې یو کس وو او د متیاه، يعی ایل او بنایاه په ذریعه د آسف د اولاد نه وو. (۱۵) یحزی ایل وویل، ”د یهوداه او یروشلم ټولو خلقو او یهوسفط بادشاه ما ته غوږ ونیسې، مالک خدای تاسو ته فرمائی چې تاسو ببخی د دې لوی لښکر سره په مخامخ کېدو کبني مه یرېږئ او مه بې حوصلې کېږئ. ځکه چې دا جنگ ستاسو نه بلکې د خدای پاک دے. (۱۶) سبا چې کله هغوی د صیص درې ته راشی نو په هغوی حمله وکړه. ته به د هغوی سره د هغه وادی په سر کبني ملاو شي کوم چې د یروئیل سره نزدې د ځنگل مُلک ته ځی. (۱۷) تاسو به دا جنگ نه کوئ. صرف د جنگ دپاره صفونه جوړ کړئ او کلک

ودرپرئ، تاسو به هغه فتح ووينئ كومه چې مالِك خُداى دركوى. مة یرپرئ او مة
 بې حوصلې كېرئ. سبا د هغوى خلاف راوځئ او مالِك خُداى به ستاسو مل وى. (۱۸)
 بيا يهوسفط بادشاه ټيټ شو او په زمكه يې سجده ولگوله او ټول خلق هم د هغه سره ټيټ
 شول او د مالِك خُداى عبادت يې وكړو. (۱۹) د ليويانو د قُهاټ او قورح د ډلو كسان
 پاڅېدل او په اوچت آواز يې د مالِك خُداى د بنى اسرائيلو د خُداى پاك ثناء صِفت
 وكړو. (۲۰) په ورپسې سحر وختى خلق د تقوع سره نزدې د ځنگل مُلك ته لاړل. چې
 كله هغوى سفر شروع كړو، نو يهوسفط هغوى ته په تقرير كېنې دا خبرې وكړې، ”د
 يهوداه او يروشلم خلقو. په مالِك خُداى ستاسو په خُداى پاك باندې يقين كوى، نو تاسو
 به كلك ولاړئ. په هغه څه باندې ايمان لرئ چې څه درته پېغمبران فرمائى، نو تاسو به
 كامياب شئ.“ (۲۱) د خلقو سره د مشورې كولو نه پس، بادشاه يو څو موسيقارانو له
 حُكم وركړو چې هغه چوغي واغوندى كومې چې هغوى په خاصو وختونو كېنې اغوستې
 او ورته يې ووئيل چې د لښكر نه مخكېنې روان شئ او داسې وايئ، ”د مالِك خُداى ثناء
 صِفت دې وى. د هغه مينه ابدى ده.“ (۲۲) كله چې هغوى ثناء صِفت كول شروع كړل نو
 مالِك خُداى هغه حمله كوونكى فوجيان په خپلو كېنې په جگړه كړل. (۲۳) د عمونيانو او
 موآبيانو لښكرې د اډوم غر د اوسېدونكو خلاف راوگرځېدې او د هغوى هر يو كس يې
 ووژلو. كله چې هغوى د اډوم لښكر تباه كړو نو هغوى په يو بل باندې حملې شروع كړې.
 (۲۴) كله چې د يهوداه لښكر هغه برج ته ورسېدو كوم چې په صحرا كېنې وو، نو هغوى د
 دشمن طرف ته وكتل او وې ليدل چې هغوى ټول په زمكه باندې مړه پراته وو. يو كس
 هم په تښتېدو كېنې كامياب نه شو. (۲۵) نو يهوسفط او د هغه فوجيان ورغلل چې مال
 غنيمت راواخلي او هغوى ډېر سامانونه، جامې او نور قيمتى څيزونه وموندل. هغوى په
 مال غنيمت راغونډولو باندې درې ورځې تېرې كړې، خو مال غنيمت دومره ډېر وو چې
 هغوى ټول نه شو راټولولې. (۲۶) په څلورمه ورځ هغوى د براكه په وادى كېنې راغونډ
 شول او د هغه هر څه ډپاره يې د مالِك خُداى ثناء صِفت وكړو چې څه هغه كړى وو. نو
 په دې وجه د هغه وادى نوم ”براكه“ دى. (۲۷) يهوسفط په خوشحالى سره فوجيان واپس

یروشلم ته روان کړل، ځکه چې مالک خدای د هغوی دشمنانو له شکست ورکړې وو. (۲۸) کله چې هغوی ښار ته ورسېدل، نو هغوی د ربابونو او بیگلو د غږېدو سره د مالک خدای کور ته روان شول. (۲۹) هر یو قوم به چې دا واورېدل چې مالک خدای څنگه د اسرائیلو دشمنانو له شکست ورکړې دے نو هغوی به وپرېدل، (۳۰) نو یهوسفط په امن سره حکومت کولو او خدای پاک د هغه په هر رنگ باندې حفاظت کولو.

د یهوسفط د بادشاهی ختمېدل

(۳۱) یهوسفط د پینځو دېرشو کالو په عمر کښې بادشاه جوړ شوې وو او په یروشلم باندې یې پینځویشتم کاله بادشاهی کړې وه. د هغه مور عزوبه وه چې د سلحی لور وه. (۳۲) د هغه نه مخکښې د هغه پلار آسا په شان هغه هم هغه کار کولو چې کوم د مالک خدای په نظر کښې ښه وو، (۳۳) خو علاقائی عبادتخانی نه وې تباہ شوې، او خلق په پوره توگه د خپل پلار نیکه خدای پاک ته نه و وراگرځېدلی. (۳۴) نور هر څه چې یهوسفط کړی دی، د هغه د بادشاهی د شروع نه واخله تر آخره پورې، هر څه د حنانی زوی یا هو په تاریخ کښې لیکلې شوی دی، کوم چې د اسرائیل د بادشاهانو د تاریخ یوه حصه ده. (۳۵) یو ځل د یهوداه بادشاه یهوسفط د اسرائیل بادشاه اخزیا په سره اتحاد وکړو، چا چې پېر بد عملونه وکړل. (۳۶) د عصیون جابر د بندرگاه سره په شریکه هغوی سمندری جهازونه جوړ کړل. (۳۷) خو د مریسه د ښار د دوداواهو زوی الی عزر یهوسفط له خبردارې ورکړو، ”تا د اخزیا په سره اتحاد کړې دے، په دې وجه چې تا څه جوړ کړی دی نو مالک خدای به هغه تباہ کړی.“ نو سمندری جهازونه تباہ شول او هیڅکله په سمندر کښې ونه چلېدل.

۲۱ (۱) یهوسفط مړ شو او د داؤد ښار په شاهي اديره کښې ښخ شو او د هغه زوی یهورام د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د يهوداه بادشاه يهورام

٢) د يهوسفط بادشاه د زوی يهورام شپږ وروڼه وو، عزرياه، يحي ايل زكرياه، عزرياه، ميكائيل او سفطياه. ٣) خپل پلار هغوی له پېر سره زر، سپين زر او قيمتي څيزونه ورکړل او هر يو يې د يهوداه د پخو دېوالونو بناونو مشر مقرر کړو. يهورام د ټولو مشر وو نو په دې وجه يې هغه د دې دپاره مقرر کړو چې د هغه نه پس بادشاه شي. ٤) کله چې بادشاهي په پوره توگه د يهورام په لاس کښې وه، نو هغه خپل ټول وروڼه او د اسرائيل څه مشران هم ووژل. ٥) يهورام د دوو دېرشو کالو په عمر کښې بادشاه شو او اته کاله يې په يروشلم حکومت وکړو. ٦) هغه د اخي اب بادشاه او د اسرائيل نورو بادشاهانو په بدو مثالونو باندې عمل وکړو، ځکه چې هغه د اخي اب يوه لور واده کړې وه. هغه د مالک خدای خلاف گناه وکړه، ٧) خو د مالک خدای دا مرضی نه وه چې د داؤد شاهي خاندان تباہ کړي، ځکه چې هغه د داؤد سره لوظ کړی وو او دا وعده يې ورسره کړې وه چې د هغه اولاد به د همېشه دپاره بادشاهي کوي. ٨) د يهورام د بادشاهي په وخت کښې ادوم د يهوداه خلاف بغاوت وکړو او يو خپل بادشاه يې مقرر کړو. ٩) نو يهورام او د هغه آفسرانو خپلې ټولې جنگي گاپي او لښکرې روانې کړې او د ادوميانو نه شپه په شپه راتاو شو او په هغوی يې سخته حمله وکړه. ١٠) نو ادوم تر نن پورې د يهوداه نه آزاد دی. هم په هغه وخت کښې د لېناه بناړ هم بغاوت وکړو، دا هر څه ځکه وشول چې يهورام مالک خدای د خپل پلار نيکه خدای پاک پرېښی وو. ١١) هغه د يهوداه په غريزه علاقه کښې علاقائی عبادتخانه جوړه کړې وه او د يهوداه او د يروشلم خلق يې بې لارې کړی وو. ١٢) الياس پېغمبر يهورام له يو خط ولېرلو، چې په هغې کښې ليکلی شوی وو، ”مالک خدای، ستا د پلار نيکه داؤد خدای پاک تا رد کوي، ځکه چې تا د خپل پلار يهوسفط بادشاه او د خپل نيکه آسا په نقش قدم مزل نه دی کړی. ١٣) تا د اسرائيل د بادشاهانو په نقش قدم باندې مزل کړی دی او د يهوداه او يروشلم په خلقو دې د بتانو عبادت کړی دی، لکه څنگه چې اخي اب او د اسرائيل نورو

بادشاهانو کړی ؤو. تا خو خپل وروڼه هم ووژل، چې هغوی ستا نه ښه سپری ؤو. (۱۴) نو اوس به مالک خدای ستا خلقو له، ستا بچو او ستا ښځو له سخته سزا ورکړی او ستا هر څه به تباہ کړی. (۱۵) ته به د کولمو په سخت مرض باندې آخته شي چې هغه به ورځ په ورځ زیاتېږي تر دې پورې چې کولمې به درنه بهر راوځي. (۱۶) څه فلسټیان او عرب د هغه ځای سره نزدې اوسېدل چرته چې څه د ایتھوپیا خلق د سیند په غاړه دېره ؤو. مالک خدای هغوی ولمسول چې د یهورام خلاف جنګ له لارې شي. (۱۷) هغوی په یهوداه حمله وکړه، شاهي محل یې لوټ کړو او د بادشاه د کشری زوی، اخزیاه نه بېر یې د بادشاه ټولې ښځې او زامن قېدیان بوتلل. (۱۸) بیا د دې هر څه نه پس، مالک خدای په بادشاه باندې د کولمو سخت مرض راوستلو. (۱۹) تقریباً دوه کاله دا مرض په مزه مزه زیاتېدو تر دې پورې چې د هغه کولمې بهر راووتې او هغه په یو سخت تکلیف کېنې مړ شو. د هغه خلقو د هغه د عزت دپاره اور بل نه کړو لکه چې د هغه د پلار نیکه دپاره بل شوې وو. (۲۰) یهورام د دوو دېرشو کالو په عمر کېنې بادشاه جوړ شوې وو او اته کاله یې په یروشلم بادشاهي کړې وه. کله چې هغه مړ شو نو هیڅ څوک هم خفه نه ؤو. هغوی هغه د داؤد په ښار کېنې ښخ کړو، خو په شاهي اديره کېنې یې ښخ نه کړو.

د یهوداه بادشاه اخزیاه

۲۲ (۱) څه عربو حمله وکړه او د یهورام بادشاه د کشری زوی اخزیاه نه بېر یې د یهورام ټول زامن ووژل. نو بیا د یروشلم خلقو اخزیاه د خپل پلار نه پس بادشاه جوړ کړو. (۲) اخزیاه د دوویشو کالو په عمر کېنې بادشاه جوړ شو او یو کال یې په یروشلم باندې بادشاهي وکړه. د هغه مور عتلیاه وه چې د عمری بادشاه نمسی وه. (۳) اخزیاه د اخیاب د خاندان په نقش قدم باندې روان وو، ځکه چې د هغه مور عتلیاه هغه ته بدې لارې ښودلې. (۴) هغه د مالک خدای خلاف گناه وکړه، ځکه چې د هغه د پلار د مرګ نه پس د اخیاب د خاندان نور کسان د هغه مشیران شول او هغه یې د تباهي طرف ته

٥) د هغوی په مشورو یې عمل کولو کله چې د شام بادشاه حزائیل خلاف یې په یو جنگ کښې د اسرائیل د بادشاه یورام ملگرتیا وکړه. لښکرې په رامات جلعاد کښې په جنگ شوې او یورام په جنگ کښې زخمی شو. ٦) هغه د یزرعیل ښار ته ځکه راواپس شو چې د هغه زخمونه روغ شی او اخزیا هله د ملاوېدو دپاره ورغلو. ٧) خدای پاک د یورام دا ملاقات د اخزیا د تباهی سبب وگرځولو. هغه او یورام، یا هو زوی د نرسی سره ملاوېدو دپاره راوتل، کوم چې مالک خدای د اخیاب شاهي خاندان د تباه کولو دپاره خوښ کړی وو. ٨) کله چې یا هو د اخیاب په شاهي خاندان باندې د خدای پاک سزا راوستله، نو هغه د یهوداه د قبیلې یو څو مشرانو او د اخزیا خپلوانو سره ملاو شو چې هغوی د اخزیا سره روان و او نو یا هو هغوی ټول ووژل. ٩) اخزیا ولټولې شو او هغه په سامریه کښې پټ وو او هلته پیدا شو. هغوی هغه یا هو ته بوتلو او وې وژلو. خو هغوی د هغه لاش د هغه نیکه یهوسفط بادشاه د عزت په وجه ښخ کړو، ځکه یهوسفط د مالک خدای د خدمت دپاره هر څه کړی وو. نو د اخزیا د خاندان داسې یو کس هم پاتې نه شو چې هغه بادشاهي کړی وې.

د یهوداه ملکه عتلیاه

١٠) څنگه چې د اخزیا بادشاه مور عتلیاه د خپل زوی د قتل نه خبر شوه، نو هغې دا حکم ورکړو چې د یهوداه د شاهي خاندان مکمل کسان دې ووژلې شی. ١١) د اخزیا یوه ناسکه خور یهوسبع وه، د هغې واده د یهویدع امام سره شوی وو. هغې په پټه باندې د اخزیا یو زوی یوآس بچ کړو، هغه یې د هغه نورو شهزادگانو نه یورو کوم چې قتل کېدونکې وو او هغه او د هغه خدمتگاره یې پټ کړل او د اوده کېدو په یوه کوټه کښې د هغوی خیال ساتلو. نو داسې یهوسبع د هغه د پټ ساتلو په وجه باندې هغه د عتلیاه د لاسه د مرگ نه بچ کړو. ١٢) تر شپږو کالو پورې هغه هلته پټ وو کله چې عتلیاه د ملکه په توگه بادشاهي کوله.

۱) د شپږو کالو انتظار نه پس یهودیدع امام یوه فېصله وکړه. هغه د دې پینځو
 فوجی آفسرانو سره لوظ وکړو، د یروحام زوی عزریاه، د یهوحنان زوی اسمعیل، د
 عوبید زوی عزریاه، د عداياه زوی معسیاه او د زکری زوی الیاسفط. ۲) هغوی د
 یهوداه ټولو ښارونو ته سفر وکړو او ځان سره یې واپس یروشلم ته لیویان او د پلو ټول
 مشران راوستل. ۳) هغوی ټول د خدای پاک په کور کښې راغونډ شول او هلته هغوی د
 بادشاه د زوی یوآس سره یو لوظ وکړو. یهودیدع هغوی ته ووئیل، ”د بادشاه زوی دا دے.
 دے به اوس بادشاه جوړپېری، لکه څنگه چې مالک خدای فرمائیلى دی چې د داؤد اولاد
 به بادشاهان وی. ۴) نو مونږ به هم دغه شان کوو. کله چې امامان او لیویان د سبت په
 ورځ د خپل کار دپاره راځی، نو د هغوی درېمه برخه به د مالک خدای د کور د دروازو
 څوکیداری کوی، ۵) هغه بله درېمه برخه به د شاهي محل څوکیداری کوی او باقی پاتې
 برخه به د ”بنیاد“ په دروازه باندې مقررولې شی. ټول خلق به د مالک خدای د کور په
 دربار کښې راغونډ شی. ۶) یاد ساتئ چې صرف امامان او لیویان به د مالک خدای
 کور ته ننوځی د چا چې د خدمت نمبر وی. هغوی ځکه ننوتلې شی چې هغوی پاک
 کړې شوی دی، خو باقی نور خلق به خامخا د مالک خدای اصول منی او بهر دې پاتې
 شی. ۷) لیویان به د بادشاه نه گېرچاپېره د حفاظت دپاره ولاړ وی، چې خپلې توروې یې
 راویستلې وی او چې بادشاه چرته هم ځی نو هلته به ورسره ځی. نور هر څوک چې د
 مالک خدای کور ته د ننوتلو کوشش وکړی نو هغه دې ووژلې شی.“ ۸) لیویانو او د
 یهوداه خلقو د یهودیدع په اصولو باندې عمل وکړو. کوم څوکیداران چې د سبت په ورځ
 د کار نه چټی کېدل، نو هغوی ته دا اجازت نه وو چې کور ته لاړ شی نو داسې د هر
 فوجی مشر سره خپل څوکیداران موجود وو یعنې هغه څوکیداران چې د کار نه یې
 چټی کوله او هغه کسان چې کار له راتلل. ۹) یهودیدع آفسرانو له هغه نېزې او پالونه
 ورکړل کوم چې د داؤد بادشاه وو او چې د مالک خدای په کور کښې ساتلې شوی وو.

١٠ هغه د مالک خدای د کور په مخکښې گېرچاپېره سرې مقرر کړل چې توري يې د دې دپاره راويستلې وې چې د بادشاه حفاظت وکړي. ١١ بيا يهودي يواس بهر بوتلو، تاج يې د هغه په سر کېښودو او هغه له يې د احکامو کتاب ورکړو. نو هغه بادشاه شو. يهودي امام او د هغه زامنو د مقررولو د نښې په طور د يواس سر په تېلو غور کړو او ټولو چغه ووهله، ”بادشاه زنده باد!“ ١٢ عتيايه د بادشاه دپاره د خوشحالي چغې واورېدلې، نو هغه د مالک خدای کور ته تېزه لاره، چرته چې خلق راغونډ و. ١٣ هغې هلته د مالک خدای د کور د دروازې په خوله کېښې نو يې بادشاه وليدو، چې د هغه ستونو سره ولاړ وو چې د بادشاهانو دپاره مخصوصې وې او گېرچاپېره ترې نه فوجي آفسران او د بيگلو غبرونکي تاو و. ټولو خلقو د خوشحالي نه چغې وهلې او بيگلې يې غبرولې، او د مالک خدای د کور موسيقارانو د موسيقي د څيزونو سره دا جشن روان کړې وو. هغې د خفگان نه خپلې جامې وشلولې او چغه يې ووهله، ”غدار! غدار!“ ١٤ يهودي دا نه غوښتل چې عتيايه دې د مالک خدای په کور کېښې ووژلې شي، نو هغه خپل فوجي آفسران راوغوښتل او ورته يې وويل، ”هغه د څوکيدارانو د قطارونو په مينځ کېښې وباسئ او هر څوک چې د هغې د بچ کولو کوشش کوي نو هغه ووژنئ.“ ١٥ هغوی هغه ونيوله، محل ته يې بوتله او هلته يې د آسونو د دروازې سره ووژله.

يهودي د خلقو اصلاح کوي

١٦ يهودي امام يواس بادشاه او خلق د ځان سره کړل چې د هغه سره يو لوظ وکړي چې هغوی به د مالک خدای وفادار اوسي. ١٧ بيا هغوی ټول د بعل عبادتخاني ته لاړل او هغه يې راوغورزوله. هغوی هلته قربان گاه او بتان ټوټې کړل او متان د بعل امام يې د قربان گاه په مخکښې ووژلو. ١٨ يهودي امامان او ليويان د مالک خدای د کور د کار مشران مقرر کړل. د هغوی کار هغه ذمه واری سر ته رسول و چې کومې ورته داؤد بادشاه حواله کړې وې او چې د موسی د قانون په مطابق هغه نذرانې وسوزوي چې

کومې مالک خدائ ته د موسیقي او خوشحالی سره پیش کیری. (۱۹) یهویدع د مالک خدائ د کور په دروازو باندې د دې دپاره هم څوکیداران مقرر کړل چې څوک ناپاک وی نو هغه بهر ایسار کړی شی. (۲۰) فوجی آفسران، مشران خلق، آفسران او نور پاتې ټول خلق د یهویدع سره په هغه عمل کښې ملگری وؤ چې کله بادشاه د مالک خدائ کور نه محل ته راوستلے شو. هغوی په پاسنی دروازه رانوتل او بادشاه په خپل تخت کښېناستو. (۲۱) ټول خلق خوشحاله وؤ او اوس د عتلیاه د وژلو په وجه په ښار کښې خاموشی وه.

د یهوداه بادشاه یوآس

۲۴ (۱) یوآس د اوو کالو په عمر کښې د یهوداه بادشاه شو او څلوېښت کاله یې په یروشلم باندې بادشاهی وکړه. د هغه مور د بیرسبع د ښار ضبیاه وه. (۲) ترڅو پورې چې یهویدع امام ژوندے وو نو یوآس هم هغه کار کولو چې مالک خدائ ورباندې خوشحالبډو. (۳) یهویدع د یوآس بادشاه دپاره دوه ښځې خوښې کړې او د هغه زامن او لوڼه پیدا شول. (۴) کله چې یوآس بادشاه وو نو هغه دا فېصله وکړه چې د مالک خدائ د کور مرمت دې وشي. (۵) هغه امامانو او لیویانو له حکم ورکړو چې د یهوداه ښارونو ته لاړ شی او د ټولو خلقو نه دومره پېسې راغونډې کړی چې د مالک خدائ په کور کښې کلنې مرمت ورباندې وکړی. هغه ورته ووئیل چې دا کار سمدستی وکړئ، خو لیویانو دا کار سمدستی ونه کړو، (۶) نو هغه د هغوی مشر یهویدع راوغوښتلو او تپوس یې ترې نه وکړو، ”تاسو دې ته پام ولې نه کولو چې لیویانو د یهوداه او یروشلم نه هغه محصول راغونډولو کوم چې د مالک خدائ خدمت کوونکی موسی د خلقو نه دا غوښتل چې دا محصول د مالک خدائ د حضور د خپې دپاره ورکړی؟“ (۷) د عتلیاه یعنی د هغه بدکارې ښځې منونکو د مالک خدائ د کور نه د ډېر وخت نه غلا کوله او ټول مقدس څیزونه یې هم د بعل په عبادت کښې استعمالول. (۸) بادشاه لیویانو له حکم

ورکړو چې د چندې دپاره یو صندوق جوړ کړی او د مالک خدای د کور په دروازه کښې یې کېږدی. (۹) هغه په ټول یروشلم او یهوداه کښې هر یو کس له دا خبر وروپېرلو چې مالک خدای له هغه محصُول راوړی کوم چې په وپرومبی خُل د خدای پاک خدمت کوونکی موسی په صحرا کښې راغونډ کړی وو. (۱۰) په دې باندې خلق او د هغوی مشران خوشحاله شول او خپلې د محصُول پېسې یې راوړې او صندوق یې پک کړو. (۱۱) لیویانو به هره ورځ هغه صندوق شاهي آفسر له وړلو کوم آفسر چې د دې نومه وار وو. کله به هم چې دا پک وو، نو شاهي منشی او د مشر امام کس به پېسې راویستلې او صندوق به یې واپس خپل خدای ته وړلو. نو داسې هغوی دپېرې پېسې راغونډې کړې. (۱۲) بادشاه او یهویدع به پېسې هغه چا له ورکولې کوم چې د مالک خدای د کور د مرمت کولو مشران وو او هغوی د کانیو ګلکاران، ترکانان او لوهاران د مرمت دپاره په مزدورۍ ونيول. (۱۳) هغوی ټولو سخت محنت کولو او د مالک خدای کور یې خپل اصلی حالت ته بیا راوستلو، هم هغه شان مضبوط لکه څنګه چې مخکښې وو. (۱۴) کله چې مرمت ختم شو، نو هغه پاتې شوی سره زر او سپین زر بادشاه او یهویدع له ورکړې شول، چې هغوی دا د مالک خدای د کور د جامونو او نور سامان جوړولو دپاره استعمال کړل.

د یوآس د مالک خدای نه اوږدېدل

چې ترڅو پورې یهویدع ژوندی وو، نو نذرانې به مسلسل د مالک خدای په کور کښې پېش کېدلې. (۱۵) کله چې یهویدع د یو سل او دېرشو کالو بڼه پوخ عمر ته ورسېدو، نو هغه مړ شو. (۱۶) هغه د داؤد په شاهي ادیره کښې ښخ شو ځکه چې هغه په اسرائیل کښې د خدای پاک او د هغه د کور دپېر خدمت کړی وو. (۱۷) خو چې کله یهویدع مړ شو، نو د یهوداه مشرانو یوآس بادشاه دې ته جوړ کړو چې هغوی ته غوږ ونیسی. (۱۸) نو خلقو د مالک خدای په کور کښې د هغه عبادت پرېښودو، دا هغه خدای وو چرته چې د هغوی پلار نیکه عبادت کولو او د دې په خدای یې د بتانو او د اشیرې بت د نښو عبادت شروع کړو. د دې ګناهونو د جرم په وجه هغوی په یهوداه او یروشلم باندې د مالک

خُدائِ غصه راوستله. (١٩) مالِک خُدائِ هغوی له پېغمبران ورو لېږل چې خلق هغه واپس راوگرځوی، پېغمبرانو به هغوی له خبردارۍ ورکولو خو خلقو ورته غوږ ونه نیولو. (٢٠) بیا د خُدائِ پاک روح د یهویدع امام په زوی زکریاه باندې راغلو. هغه په یو اوچت خُدائِ باندې ودرېدو او آواز یې وکړو، ”مالِک خُدائِ، خُدائِ پاک دا تپوس کوی چې تاسو د هغه د حکمونو نافرمانی ولې کوئ او په خپل ځان باندې تباهی ولې راوئ. تاسو هغه پرېښودو، نو په دې وجه هغه تاسو هم پرېښودئ.“ (٢١) یوآس بادشاه د زکریاه خلاف په یو سازش کښې ملگرتیا وکړه او د بادشاه په حکم یې د مالِک خُدائِ د کور په دربار کښې زکریاه سنگسار کړو. (٢٢) بادشاه هغه د وفاداری خدمت هېر کړو چې د زکریاه پلار یهویدع د هغه دپاره کړې وو او هغه زکریاه ووژلو. کله چې زکریاه مړ کېدو، نو هغه چغه ووهله، ”مالِک خُدائِ دې زما په حال نظر وکړی او زما بدل دې تا نه واخلي.“

د یوآس د بادشاهي ختمېدل

(٢٣) کله چې په هغه کال خزان راغلو، نو د شام لښکر په یهوداه او یروشلم باندې حمله وکړه او ټول مشران یې ووژل او ټول مال غنیمت یې د دمشق بادشاه له یورو. (٢٤) اگر چې شامی لښکر وړوکه وو، خو مالِک خُدائِ د هغوی مدد وکړو چې د یهوداه دومره لوی لښکر له شکست ورکړی ځکه چې د یهوداه خلقو مالِک خُدائِ د هغوی د پلار نیکه خُدائِ پاک پرېښی وو. نو داسې یوآس بادشاه ته سزا ملاو شوه. (٢٥) کله چې شامی لښکر واپس لاړو نو یوآس سخت زخمی پاتې وو، نو وروستو بیا د هغه دوو آفسرانو د هغه خلاف منصوبه جوړه کړه او هغه یې په خپل کت کښې ووژلو د دې دپاره چې د یهویدع امام د زوی د قتل بدله ترې نه واخلي. هغه د داؤد په ښار کښې ښخ شو، خو په شاهي اديره کښې ښخ نه شو. (٢٦) د هغه خلاف چې چا منصوبه جوړه کړې وه هغه یو زاباد وو، چې هغه د یوې عمونی ښځې زوی وو چې د هغې نوم سماعت وو، او بل یهوژبند وو چې د یوې موآبی ښځې زوی وو چې د هغې نوم سمریت وو. (٢٧) د

بادشاهانو د کتاب په تفسیر کښې د یوآس د زامنو قیصې، هغه پېغامونه چې د هغه خلاف شوی دی، او د مالک خدای د کور د بیا جوړولو په حقله قیصه شامله ده. د هغه زوی امصیاه د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د یهوداه بادشاه امصیاه

۲۵

امصیاه د پینځویشتمو کالو په عمر کښې بادشاه شو او یو کم دېرش کاله یې په یروشلم باندې حکومت وکړو. د هغه مور د یروشلم یهوعدان وه. (۱) هغه هغه هر کار کولو چې په خه باندې مالک خدای رضا کېدو خو د زړه د اخلاصه یې نه کول. (۲) کله چې د هغه بادشاهی مضبوطه شوه، نو هغه هغه آفسران ووژل چا چې د هغه پلار وژلې وو. (۳) خو هغه د هغوی بچی ونه وژل او په هغه خه یې عمل وکړو چې مالک خدای د موسی په شریعت کښې د هغې حکم کړې وو، ”مور پلار دې د هغه جرمونو په وجه نه شی وژلې کوم چې د هغوی بچو کړی وی او بچی دې د هغه جرمونو په وجه نه شی وژلې کوم چې د هغوی مور پلار کړی وی، یو کس دې صرف د هغه جرم په وجه وژلې شی چې هغه په خپله کړې وی.“

د ادوم خلاف جنگ

امصیاه بادشاه د یهوداه او د بنیامین د قبیلو ټول سپری د خپلو خپلو کورنو په مطابق په فوجی ډلو کښې رایوځای کړل او د زرو کسانو د ډلو او د سلو کسانو د ډلو دپاره یې فوجی مشران مقرر کړل. په دې کښې هغه ټول سپری شامل وو چې عمر یې شل کاله یا د دې نه زیات وو، چې ټول درې لاکه وو. هغوی خوښ کړې شوی فوجیان وو، د جنگ دپاره تیار وو او د نېزو او ډالونو په استعمالولو کښې تکره وو. (۴) د دې نه علاوه، هغه د اسرائیل نه سل زره فوجیان تقریباً د درې زره او څلور سوه کلو د سپینو

زرو په قیمت باندې په مزدوری ونيول. (۷) خو یو پېغمبر بادشاه له ورغلو او ورته یې وویل، ”د اسرائیل دا فوجیان ځان سره مه بوځه. مالک خدای د افرایم د قبیلې د دې فوجیانو مل نه دے. (۸) کېدے شی ستا خیال دا وی چې د هغوی په وجه به تاسو په جنگ کېنې تکره شی، خو دا د خدای پاک کار دے چې هغه دا طاقت لری چې چا له فتح یا شکست ورکړی. خدای پاک به ستاسو د دشمنانو په وجه تاسو له شکست درکړی.“ (۹) امصیاه د پېغمبر نه تپوس وکړو، ”خو د هغه ټولو سپینو زرو به څه کیری چې ما په مزدوری کېنې ورکړی دی؟“ هغه پېغمبر ورته وفرمائیل، ”مالک خدای تا له د هغې نه زیات درکولے شی.“ (۱۰) نو امصیاه هغه د مزدوری فوجیان واپس ولېږل او ورته یې وویل چې کورونو ته لاړ شی. نو هغوی کورونو ته لاړل او د یهوداه خلقو ته سخت غصه وؤ. (۱۱) امصیاه خپل ځان بیا تکره کړو او د مالګې مېدان ته یې خپل لښکر روان کړو. هغوی هلته جنگ وکړو او لس زره ادومی فوجیان یې ووژل (۱۲) او نور لس زره یې ونيول. هغوی قېدیان د سلح په ښار کېنې د کمر سر ته وخېژول او راوې غورزول، نو داسې هغوی لاندې په گټو کېنې مړه شول. (۱۳) په دې دوران کېنې د مزدوری کوم فوجیان چې امصیاه کورونو ته لېږلی وؤ نو هغوی د سامریه او بیت حورون په مینځ کېنې د یهوداه په یو څو ښارونو حمله وکړه. هغوی درې زره کسان ووژل او ډېر مال غنیمت یې یوړو. (۱۴) کله چې امصیاه ادومیانو له د شکست ورکولو نه پس راوگرځېدو، نو هغه د هغوی بُتان د ځان سره راوړل، دا یې ودرول، د هغې عبادت یې وکړو او خوشبویی یې ورته وسوزولې. (۱۵) په دې باندې مالک خدای غصه شو، نو هغه امصیاه له یو پېغمبر ورولېږلو. پېغمبر ورته وفرمائیل، ”تا د هغه پردو معبودانو عبادت ولې کړے دے چې هغوی ستا د لاس نه خپل خلق هم نه شول بچ کولے؟“ (۱۶) نو امصیاه ورته وویل، ”د کله نه ته مونږ د بادشاه مشیر مقرر کړے یې؟ خوله دې بنده کړه، گنې وویه دې وژنم.“ پېغمبر خبرې بندې کړې خو دا یې وفرمائیل، ”اوس ما ته پته ولگېده چې خدای پاک ستا د تباه کولو فېصله کړې ده دا ځکه چې تا دا هر څه وکړل او زما نصیحت ته دې پام نه دے کړے.“

د اسرائیل خلاف جنگ

١٧ د يهوداه بادشاه امصياه او د هغه مشيرانو د اسرائيل د بادشاهي خلاف منصوبه جوړه كړه. بيا هغه د اسرائيل بادشاه يهوآس ته يو پېغام ولېږلو، څوك چې د يهوآخز زوى او د ياهو نمسې وو، چې جنگ له راوړاندې شه. ١٨ يهوآس امصياه له دا پېغام ولېږلو، ”يو ځل د لبنان په غرونو كېنې د ازغو بوتې د ديار ونې له دا پېغام ولېږلو، زما زوى له ستا لور راکړه چې واده يې كړي. نو بيا يو ځنگلي ځناور هلته تېرېدو او د ازغو په بوتې يې پښې كېښودې. ١٩ نو امصياه، ادوميانو له دې اوس شكست وركړې دې او مغروره شوې يې. خو زه تا له مشوره دركوم چې په خپل كور كېنې كېښنه. داسې بلا ولې راپاروې چې هغه ستا او ستا په خلقو باندې صيرف تباهي راولي؟“ ٢٠ خو امصياه ورته غوږ نه نيولو. خدائ پاك غوښتل چې امصياه شكست وخورى، ځكه چې هغه د ادومى بتانو عبادت كړې وو. ٢١ نو د اسرائيل بادشاه يهوآس د يهوداه بادشاه امصياه خلاف جنگ له لارو. هغوى په يهوداه كېنې د بيت شمس سره يو بل ته مخامخ شول، ٢٢ د يهوداه لښكر د اسرائيل د لښكر نه شكست وخورو او ټول فوجيان خپلو كورونو ته وتښتېدل. ٢٣ يهوآس امصياه ونيولو او يروشلم ته يې بوتلو. هلته هغه د افرائيم د دروازې نه واخله د گوت د دروازې پورې دېوال راوغورزولو، چې تقريباً دوه سوه او شل گزه فاصله وه. ٢٤ هغه د مالک خدائ د كور ټول سره زر او سپين زر د مال غنيمت په توگه سامريه ته يوړل، د مالک خدائ د كور هغه سامان چې د عوبيد ادوم اولاد د هغې حفاظت كولو او د محل خزانې يې يوړې. هغه د ځان سره قېديان هم بوتلل. ٢٥ د يهوداه بادشاه امصياه د اسرائيل د بادشاه يهوآس د مرگ نه پس پينځلس كاله ژوندې وو. ٢٦ امصياه چې نور هر څه هم كړي دي د هغه د بادشاهي د شروع نه واخله تر آخره پورې هغه د يهوداه او اسرائيل د بادشاهانو په تاريخ كېنې ليكلې شوى دى. ٢٧ د هغه وخت نه واخله چې كله هغه د مالک خدائ خلاف بغاوت وكړو، په يروشلم كېنې دشمنانو د هغه خلاف يوه منصوبه جوړوله. په آخر كېنې هغه د لكيس

بنار ته وټټېدو، خو د هغه دشمنان په هغه پسې وُو او هلته يې ووژلو. (۲۸) د هغه لاش په يو آس باندې يروشلم ته راوړلې شو او هغه د داؤد بنار په شاهي اديره كښې ښخ كړې شو.

د يهوداه بادشاه عزياه

۲۶

(۱) د يهوداه ټولو خلقو د امصياه شپاړس كلن زوئ عزياه خوښ كړو چې د

خپل پلار نه پس بادشاه جوړ شى. (۲) دا د امصياه د مرگ نه پس وُو چې عزياه ايلات

بيا قبضه كړو او بنار يې دوباره جوړ كړو. (۳) عزياه د شپاړسو كالو په عمر كښې

بادشاه شو او هغه په يروشلم باندې دوه پنځوس كاله بادشاهي وكړه. د هغه مور د

يروشلم يكولياه وه. (۴) هغه د خپل پلار په نقش قدم باندې روان وو او هغه كار يې كولو

چې مالِك خدائ وړباندې خوشحالبډو. (۵) چې ترڅو پورې د هغه مذهبي مشير زكرياه

ژوندې وو، نو هغه په وفاداري سره د مالِك خدائ خدمت كولو او خدائ پاك هغه له

بركت وركولو. (۶) عزياه د فلسطينو خلاف جنگ له لارو. هغه د جات، بينه او اشدود

ښارونو دېوالونه راوغورزول او د اشدود او باقى ټول فلسطينه كښې يې د پخو دېوالونو

ښارونه جوړ كړل. (۷) خدائ پاك فلسطينانو له او هغه عربو له چې په جوربعل كښې

اوسېدل او معونيانو له په شكست وركولو كښې د هغه مل وو. (۸) عمونيانو عزياه له

محصول وركولو او هغه دومره طاقتور شو چې د هغه شهرت د مصر پورې خور شو.

(۹) عزياه د يروشلم د پخو دېوالونو مضبوطولو دپاره داسې وكړل چې د گوټ د

دروازې سره او د وادى د دروازې سره او هلته يې برجونه جوړ كړل چرته چې دېوال

تاوېرى. (۱۰) هغه په بيابان كښې پاخه برجونه جوړ كړل او د اوبو ډېرې ډيگي يې

وكنستلې، ځكه چې هغه د نمرپريواته طرف ته د غره په لمنو كښې او بيابان كښې د

څاروو ډېرې رمې لرلې. ځكه چې هغه د زميداري سره مينه لرله، هغه خلقو ته وفرمائيل

چې د غرونو په ملك كښې د انگورو باغونه وكړي او په آباءه زمكه كښې پټي وكړي. (۱۱)

د عَزِيَاه لَوِيْ لَبْنَكِر د جَنگ دپاره تيار وو. د دې حِسَاب كِتَاب د حنِيَاه د ذمه واري لاندې د هغه منشيانو يعي ايل او معسياه ساتلو. حنِيَاه د بادشاه د نوكرانو نه يو كس وو. (۱۲) د لبْنَكِر مشري شپږويشت سوو آفسرانو كوله. (۱۳) د هغوي لاندې درې لاکه اووه زره او پينځه سوه داسې تكړه فوجيان وو چې هغوي په بڼه شان د دشمنانو نه د بادشاه حفاظت كوله شو. (۱۴) عَزِيَاه د لبْنَكِر دپاره د پالونو، نېزو، د كلكو ټوپو، زغرو، ليندو، غشو او د ليندو دپاره د كاپو بندويست وكړو. (۱۵) په يروشلم كښې ماهرو كاريگرانو د غشو د ويشتلو دپاره او د برجونو او د بناړ د دېوال د گوتونو نه د لويو كاپو غورزولو دپاره څيزونه ايجاد كړل. د هغه شهرت په هر ځاي كښې خور شو او چې د خدائ پاك نه هغه ته كوم مدد ملاو شوي وو د هغې په وجه هغه پېر طاقتور شو.

د خپل غرور په وجه عَزِيَاه ته سزا ملاوېدل

(۱۶) خو كله چې عَزِيَاه بادشاه تكړه شو، نو هغه مغروره شو او په دې وجه هغه د تباهي طرف ته لاړو. هغه د مالِك خدائ د خپل خدائ پاك سره خيانت وكړو ځكه چې هغه په خپله د مالِك خدائ كور ته لاړو او د خوشبويي په قربانگاه باندې يې خوشبويي وسوزوله. (۱۷) عزرياه امام، بادشاه پسې لاړو چې د عزرياه سره اتيا بهادر امامان ملگري وو، (۱۸) دا دې دپاره چې د عَزِيَاه مخه ونيسي. هغوي ووئيل، ”عزرياه، ته دا حق نه لري چې مالِك خدائ ته خوشبويي وسوزوي. صرف د هارون د اولاد امامان د دې كار دپاره مخصوص دي. د دې مقدس ځاي نه ووځه ځكه چې تا گناه كړې ده او مالِك خدائ به نور ستا عزت نه كوي.“ (۱۹) عَزِيَاه هلته د مالِك خدائ په كور كښې د خوشبويي د قربانگاه سره ولاړ وو او د خوشبويي د سوزولو مجرم يې نيولې وو. هغه امامانو ته غصه شو او سمدستي د جذام مرض د هغه په تندي باندې راغلو. (۲۰) عزرياه او نورو امامانو د يرې سره د بادشاه تندي ته كتل او بيا يې هغه دې ته مجبور كړو چې د مالِك خدائ د كور نه لاړ شي. هغه زر زر د هغه ځاي نه لاړو، ځكه چې مالِك خدائ هغه له سزا وركړې وه. (۲۱) عَزِيَاه باقى ټول عمر د خپل مرض په وجه ناپاك وو. بيا د

دې قابل نه شو چې د مالک خدای کور ته ورننوتی وو او هغه په یو ځان له کور کښې اوسېدو، خپل ټول کارونه یې پرېښودل. په دې دوران کښې د هغه زوی یوتام په ملک حکومت کولو. (۲۲) د آموص زوی یسعیاہ پېغمبر هغه نور ټول څیزونه لیکلی دی چې عزیزه بادشاه د خپلې بادشاهۍ په دوران کښې کړی دی. (۲۳) عزیزه مړ شو او د ښځېدو په شاهي زمکه کښې ښخ شو، خو د جذام د مرض په وجه هغه په شاهي اديره کښې ښخ نه شو. د هغه زوی یوتام د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د يهوداه بادشاه يوتام

۲۷ (۱) یوتام د پینځویشو کالو په عمر کښې بادشاه شو او هغه شپاړس کاله په یروشلم بادشاهي وکړه. د هغه مور یروسا د صدوق لور وه. (۲) هغه د خپل پلار عزیزه په شان هم هغه کار کولو چې په کوم باندې مالک خدای خوشحالیږي، خو د خپل پلار په شان هغه داسې گناه ونه کړه لکه چې د هغه پلار د مالک خدای کور ته ننوتلی وو. خو خلقو گناه بیا بیا کوله. (۳) هغه یوتام وو چې هغه د مالک خدای د کور پاسنی دروازه جوړه کړه او د یروشلم په هغه علاقه کښې یې د ښار د دېوال پېر مرمت هم وکړو چې د هغه علاقې نوم عوفل وو. (۴) د يهوداه په غرونو کښې هغه ښارونه جوړ کړل او په ځنگلو کښې یې قلعي او برجونه جوړ کړل. (۵) هغه د عمون بادشاه او د هغه د لښکر خلاف جنگ وکړو او هغوی له یې شکست ورکړو. بیا هغه عمونيان دې ته مجبور کړل چې درې کاله به هر کال دا محصول ورکوي، درې زره او څلور سوه کلو سپین زر، یو زر ټنه غنم او یو زر ټنه اوربشې. (۶) د یوتام بادشاهي مضبوطېدلې ځکه چې هغه په وفادارۍ سره د مالک خدای د خپل خدای پاک فرمانبرداری کوله. (۷) د یوتام د بادشاهۍ نورې واقعي، د هغه جنگونه او د هغه نور کارونه، دا هر څه د اسرائیل او د يهوداه په تاریخ کښې لیکلې شوي دي. (۸) یوتام د پینځویشو کالو وو چې هغه بادشاه شو او هغه په یروشلم باندې شپاړس کاله بادشاهي وکړه. (۹) یوتام مړ شو او د داؤد په

بنار کبني بنخ شو او د هغه زوی احاز د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د يهوداه بادشاه احاز

۲۸ (۱) احاز د شلو کالو په عمر کبني بادشاه شو او هغه په يروشلم باندې شپاړس کاله بادشاهی وکړه. هغه د خپل پلار نيکه داؤد په شان نه وو، او په خائ د هغې يې هغه کار کولو چې په خه مالک خدائ ناراضه کېدو. (۲) او د اسرائيل د بادشاهانو په نقش قدم باندې روان وو. هغه د بعل د اوسپني بتان جوړ کړی وو، (۳) د هنوم په وادی کبني يې خوشبويی سوزولې او تر دې پورې چې خپل زامن يې هم بتانو ته د سوزېدونکې نذرانو په توگه قربانی کړل. د هغه خلقو د حرامو رواجونو نقل يې کولو چې کله بني اسرائيليان مخ په وړاندې تلل نو مالک خدائ هغه د غېرو قومونو خلق د هغه ملک نه شړلی وو. (۴) په علاقائی عبادتخانو کبني، په غرونو، او د سوری د هرې ونې لاندې به احاز قربانی پېش کولې او خوشبويی يې سوزولې.

شام او اسرائيل يهوداه له شکست ورکول

(۵) - (۶) احاز بادشاه گناه کړې وه، نو په دې وجه مالک خدائ د هغه خدائ پاک د شام بادشاه په ذريعه هغه له شکست ورکړو او هغه په لوی شمېر کبني د يهوداه قېديان هم دمشق ته بوتلل. مالک خدائ د رملياه د زوی د اسرائيل د بادشاه فقح په ذريعه هم احاز له شکست ورکړو او په يوه ورځ يې يو سل او شل زره د يهوداه تکړه فوجيان ووژل. مالک خدائ د هغوی پلار نيکه خدائ پاک د دې کېدو اجازت ځکه ورکړو چې د يهوداه خلقو هغه پرېښی وو. (۷) يو اسرائیلي فوجی چې نوم يې زکری وو هغه د احاز بادشاه زوی معسیاه، د محل مشر عزریقام او القنه ووژل. القنه په بادشاه پسې دوېم سرې وو. (۸) اگر چې د يهوداه خلق د هغوی خپل رسته دار هم وو، خو د اسرائيل

لبنکر دوه لاکه بنځي او ماشومان قېديان کړل او د پېر زيات مال غنيمت سره يې سامريه ته بوتلل.

عوبيد پېغمبر

⑨ د مالک خدای يو پېغمبر چې نوم يې عوبيد وو، هغه د سامريه په ښار کښې اوسېدو. کله چې د اسرائيل لبنکر د يهوداه د قېديانو سره واپس راروان وو نو چې هغوی ښار ته په ننوتلو و او نو عوبيد هغوی له د ملاوېدو دپاره ور ووتلو او عوبيد ورته وويل، ”مالک خدای ستاسو د پلار نيکه خدای پاک د يهوداه خلقو ته غصه وو او ستاسو په ذريعه يې هغوی له شکست ورکړو، خو چې تاسو هغوی څومره په بې رحمۍ سره حلال کړی دی نو خدای پاک د هغې نه خبر شوې دے. ⑩ او اوس ستاسو اراده دا ده چې د يروشلم او يهوداه سړی او بنځي خپل غلامان او وينځي جوړې کړئ. ولې تاسو ته پته نشته څه چې تاسو د مالک خدای د خپل خدای پاک خلاف گناهونه هم کړې دي؟ ⑪ زما دا خبره واورئ. دا قېديان ستاسو وروڼه او خوښې دي. هغوی پرېږدئ چې لار شي، گڼې مالک خدای به په غصه کښې تاسو له سزا درکړي.“ ⑫ د افرائيم د قبيلې څلورو مشرانو سړو، د يهوحنان زوی عزرياه، د مسلموت زوی برکياه، د سلوم زوی يحزقياه او د خدلی زوی عماسا هم د فوجي کاروایي مخالفت وکړو. ⑬ هغوی وويل، ”دا قېديان دلته مه راوئ. مونږ د مالک خدای خلاف لويه گناه کړې ده او هغه مو دومره غصه کړې دے چې مونږ له به سزا راکړي. اوس ته داسې نور هم څه کول غواړي چې په هغې باندې زمونږ جرم زيات شي.“ ⑭ نو بيا فوجيانو قېديان او مال غنيمت هغه خلقو او د هغوی مشرانو ته حواله کړو، ⑮ او هغه څلور سړي د دې دپاره مقرر کړې شول چې قېديانو له د هغه نيولې شوی مال غنيمت نه جامې ورکړي. هغوی ورله د اغوستلو دپاره خپلې او جامې ورکړې، د خوراک څښاک ښه پېر څيزونه يې ورکړل او د هغوی په زخمونو يې د زيتونو تېل واچول. هغه کسان چې کوم پېر کمزوری

ؤو او تلے نۀ شو نو هغوی یی په خرونو کښېنول او ټول قېديان په یريحو کښې د يهوداه علاقې ته بوتلے شول، کوم چې د کجورو د ونو ښار دے. بيا د اسرائيل خلق خپل کور سامريه ته راواپس شول.

د احاز د اسوريانو نه مدد غوښتل

١٦-١٧ ادوميانو په يهوداه باندې بيا حملې شروع کړې او ډېر قېديان يې ونيول، نو په دې وجه احاز بادشاه د اسور بادشاه تغلت فلاسر نه مدد وغوښتو. ١٨ په هغه وخت کېنې فلسطينو د نمرپرېواتۀ په طرف د غرونو په لمن کېنې او په جنوبي يهوداه کېنې په ښارونو باندې حملې کولې. هغوی د بيت شمس، ايالون، جديروت، شوکو، تمنن او جمسو ښارونه او ورسره خواوشا علاقو کېنې کلی هم قبضه کړل او هلته پاخۀ ډېره شول. ١٩ احاز بادشاه خپل خلق د بدعملی په لار روان کړی ؤو او د مالک خدای نافرمانی يې کړې وه نو په دې وجه مالک خدای په يهوداه باندې افتونه راوستل. ٢٠ د اسور بادشاه د احاز د مدد په ځای د هغۀ مخالفت وکړو او هغه يې د تکليف سره مخ کړو. ٢١ نو احاز د مالک خدای د کور، محل او د خلقو د مشرانو د کورونو نه يې سرۀ زر واخستل او د اسور بادشاه له يې ورکړل، خو په دې هم کار ونۀ شو.

د احاز گناهونه

٢٢ کله چې مصيبتونه ډېر سخت ؤو، نو هغه سپری يعنې احاز د مالک خدای خلاف د مخکښې نه زیاته گناه وکړه. ٢٣ هغۀ د دمشق معبودانو ته قربانی پېش کړې، چا چې هغۀ له شکست ورکړے وو. هغۀ ووئيل، ”د شام معبودانو د خپلو بادشاهانو مدد وکړو، نو که زۀ هغوی ته قربانی پېش کړم، نو کېدے شی چې زما هم مدد وکړی.“ نو په دې وجه په هغۀ او د هغۀ په قوم باندې تباهی راغله. ٢٤ د دې نه علاوه، هغۀ د خدای پاک د کور ټول سامان هم واخستلو او ټوټې ټوټې يې کړو. هغۀ د مالک خدای د کور دروازې

بندې کړې او د يروشلم په هر ځای کېنې يې قربان گاه جوړې کړې. (٢٥) هغه د يهوداه په هر يو ښار کېنې علاقائی عبادتخاني جوړې کړې، چرته چې به پردو خدايانو ته خوشبويي سوزولې شوې. نو په دې وجه هغه مالک خدای د خپل پلار نيکه خدای پاک په قهر کړو. (٢٦) د شروع نه واخله تر آخره پورې د هغه د بادشاهي ټولې واقعي د يهوداه او د اسرائيل په تاريخ کېنې ليکلې شوي دي. (٢٧) احاز بادشاه مړ شو او په يروشلم کېنې ښخ شو، خو په شاهي اديره کېنې ښخ نه شو. د هغه زوی حزقيا د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د يهوداه بادشاه حزقيا

٢٩ (١) حزقيا د پينځويشتو کالو په عمر کېنې د يهوداه بادشاه شو او يو کم دېرش کاله يې په يروشلم باندې بادشاهي وکړه. د هغه مور ابيا د زکريا لور وه. (٢) هغه د خپل پلار نيکه داود په نقش قدم باندې روان وو او هغه کار يې کولو چې مالک خدای ورباندې رضا کېدو.

د مالک خدای د کور پاکول

(٣) د حزقيا د بادشاهي د اول کال په ورومبي مياشت، هغه د مالک خدای د کور دروازې کولو او مرمت يې کړې. (٤) هغه د مالک خدای د کور نمرخاته طرف ته دربار کېنې امامان او ليويانو راغونډ کړل (٥) او هلته يې ورته خبرې وکړې. هغه وفرمائيل، ”ليويانو تاسو به خپل ځانونه وقف کړئ او د مالک خدای کور به پاک کړئ کوم چې ستاسو د پلار نيکه خدای پاک دے. د مقدس ځای نه ټول ناپاکه څيزونه لرې کړئ. (٦) زمونږ پلار نيکه د مالک خدای زمونږ د خدای پاک نافرمانه وو او هغه کار يې کولو چې په څه باندې هغه ناراضه کېدو. هغوی مالک خدای او د هغه کور پرېښودو

او هغه ته يې شا وگرځوله. (٧) هغوى د ننوتو د کوټې دروازې بندې کړې، پيوې يې پرېښودې چې مړې شى او خوشبوئى يې نه سوزوله او نه يې د بنى اسرائيلو د خدائ پاک په مقدس خائ کښې سوزېدونکې نذرانې پېش کړې. (٨) نو په دې وجه مالک خدائ يهوداه او يروشلم ته غصه دے او چې هغه څه کړى دى په هغې باندې هر يو کس حېران دے او یرېدلے دے او سپک يې گڼي. او تاسو ته د دې ډېره ښه پته ده. (٩) زمونږ پلار نيکه په جنگ کښې وژلے شوى ؤو او زمونږ ښځې او بچى قېديان بوتلے شوى دى. (١٠) اوس ما دا فېصله کړې ده چې د مالک خدائ د بنى اسرائيلو د خدائ پاک سره يو لوظ وکړم، نو هغه به نور مونږ ته غصه نه وي. (١١) زما زامنو وخت مه ضائع کوئ. تاسو هغه څوک يئ چې مالک خدائ د دې دپاره خوښ کړى يئ چې هغه ته خوشبوئى وسوزوئ او د هغه په عبادت کښې د خلقو مشرى وکړئ. (١٢-١٤) دا ليويان هلته موجود ؤو: د قهات د قبيلې، د عماسى زوى محت او د عزرياه زوى يوايل، د مرارى د قبيلې، د عبدى زوى قيس او د يهلل ايل زوى عزرياه، د جيرسون د قبيلې، د زمه زوى يواخ او د يواخ زوى عدن، د اليصفن د قبيلې، سمري او يعى ايل، د آسف د قبيلې، زكرياه او متنياه، د هيمان د قبيلې، يحيى ايل او سمعى، د يدوتون د قبيلې، سمعياه او عزى اېل. (١٥) دې سړو خپل ليويان راغونډ کړل او هغوى ټولو خپل ځانونه پاک کړل. بيا هغوى د مالک خدائ د کور پاکول شروع کړل، هم هغه شان چې څنگه بادشاه حکم کړے وو. هغوى په خپل کار کښې د مالک خدائ د اصولو منلو خيال ساتلو. (١٦) د مالک خدائ د کور مقدس کولو دپاره امامان دننه لاړل او هغوى د مالک خدائ د کور دربار ته هغه هر څه راوويستل کوم چې ناپاک ؤو. ليويانو هغه هر څه د ښار نه بهر د قدرون وادى ته يوړل. (١٧) نو هغوى د اولې مياشتې په ورومبى ورځ مقدس کول شروع کړل، نو هم د دې مياشتې په اتمه ورځ هغوى د مالک خدائ د کور د ننوتلو دروازې پورې ورسېدل. بيا هغوى په اته نورو ورځو کښې د مالک خدائ کور پاک کړو او د ورومبى مياشتې په شپاړسمه ورځ يې ټول کار ختم کړو.

د مالک خُدائِ د کور بيا وقف کيدل

١٨ ليويان لاپل او حزقياہ بادشاه ته يې دا خبرې وکړې، ”مونږ د مالک خُدائِ د کور د پاکوالي ټول رسم پوره کړې دے، چې په هغې کبني د سوزېدونکې نذرانو قربان گاه، د مقدسې روتې مېز او د هغې ټول سامان هم شامل دے. ١٩ مونږ هغه ټول سامان هم واپس راوړې دے چې کوم احاز بادشاه د خپلې بادشاهي په وخت کبني اوړې و و چې کله هغه د خُدائِ پاک نافرمانه و و او مونږ دا بيا وقف کړې دے. دا هر څه د مالک خُدائِ د قربان گاه په مخکبني دي.“ ٢٠ نو حزقياہ سحر وختي د بنار مشران سړي راغونډ کړل او هغوي په يو ځای د مالک خُدائِ کور ته لاپل. ٢١ د شاهي خاندان او د يهوداه د خلقو د گناه د کفارې دپاره او د مالک خُدائِ د کور د پاکولو دپاره، هغوي اووه غويي، اووه گيان، اووه گپوري او اووه چپلي د يوې نذرانې په توگه بوتلل. بادشاه د هارون د اولاد امامانو ته ووييل چې هغه ځناور په قربان گاه باندې قرباني کړئ. ٢٢ امامانو اول غويان حلال کړل، بيا يې گيان او بيا يې گپوري حلال کړل او د هرې قرباني وينه يې په قربان گاه باندې وشيندله. ٢٣ په آخر کبني هغوي بادشاه او نورو عبادت کوونکو له چپلي راوستل، چې هغوي خپل لاسونه په دې چپلو باندې کېښودل. ٢٤ امامانو بيا چپلي حلال کړل او د دې وينه يې په قربان گاه توي کړه چې دا د ټولو خلقو د گناه د کفارې نذرانه شي، ځکه چې بادشاه حکم کړې و چې د ټول اسرائيل دپاره سوزېدونکې نذرانې او د گناه نذرانې پېش شي. ٢٥ بادشاه په هغه اصولو باندې عمل وکړو چې کوم مالک خُدائِ د بادشاه پېغمبر جاد او د ناتن پېغمبر په ذريعه داؤد بادشاه ته ښودلې و، هغه د مالک خُدائِ په کور کبني د ربابونو او چمتو سره ليويان مقرر کړل، ٢٦ دا د موسيقي هم هغه شان څيزونه و چې څنگه داؤد بادشاه استعمال کړي و. هلته امامان هم د بيگلو سره ولاړ و. ٢٧ حزقياہ حکم وکړو چې سوزېدونکې نذرانه دې پېش کړې شي، او چې څنگه د نذرانې پېش کېدل شروع شول، نو خلقو د مالک خُدائِ ثناء صفت وييل شروع کړل او موسيقارانو د بيگلو او نورو څيزونو غږول

شروع ڪرڻ. (۲۸) هلته ڇي هر ڇوڪ هم وو نو هغويءَ په عبادت ڪبني شريڪ شو او ثناء صيفت وڪرو او نوره موسيقي تر هغه وخت پوري جاري وه ڇي ٽولي نذراني وسوزولي شوڀي. (۲۹) بيا حزياه بادشاه او ٽول خلق ٽيٽ شول او د خدائ پاڪ عبادت بي وڪرو. (۳۰) بادشاه د قوم مشرانو ليويانو ته وفرمائيل ڇي د مالڪ خدائ د ثناء صيفت هغه سنڊري ووايي کومي ڇي د داؤد او د آسف پيغمبر په ذريعه ليڪلي شوڀي وي. نو هر يو د لوي خوشحالي سره او سنڊري وويلي هغويءَ د خدائ پاڪ په وړاندي په زنگنونو او ٽيٽ شول او د هغه عبادت بي وڪرو. (۳۱) حزياه خلقو ته وفرمائيل، ”اوس ڇي تاسو پاڪ شوي، نو د مالڪ خدائ کور ته قرباني او د شڪراني نذراني راوري.“ نو خلقو خپلي قرباني او د شڪراني نذراني راوري او ڇا ڇي غوبنل نو هغويءَ سوزبونڪي نذراني هم راوري. (۳۲) هغويءَ مالڪ خدائ ته د سوزبونڪي نذراني په توگه اويا غويي، سل گيان او دوه سوه گپوري راوستل، (۳۳) هغويءَ شير سوه غويي او دري زره گيان هم راوستل ڇي د خلقو د خورلو دپاره قرباني شي. (۳۴) خو امامان دومره لڙو ڇي دا ٽول خنور بي نه شول حالولي، نو ليويانو د ڪار د ختميدو پوري د هغويءَ مدد ڪولو تر هغه وخته پوري ڇي نورو امامانو خانوه پاڪ ڪرڻ. ليويانو د خان په پاڪ ساتلو ڪبني د امامانو نه زيات خيال ساتلو. (۳۵) د پوره سوزبونڪو نذرانو د پيش ڪيدو نه علاوه، امامان د هغه وازگي د سوزولو هم ذمه وار ڙو کومه ڇي د هغه نذرانو نه پيش ڪري شوڀي وه ڇي خلقو خورلي وه او هغويءَ د هغه ميو د تويولو هم ذمه وار ڙو ڇي د سوزبونڪي نذرانو سره پيش ڪري شوي ڙو. نو داسي د مالڪ خدائ په کور ڪبني عبادت بيا شروع شو. (۳۶) حزياه بادشاه او خلق خوشحاله ڙو، ڇڪه ڇي خدائ پاڪ د هغويءَ مدد ڪري وو ڇي هر ڇه زر زر وشي.

د فسحي د اختر تيار

(۱) - (۲) نو خلقو په صحيح وخت يعني په وپومي مياشت ڪبني د فسحي اختر ونه

کړو، ځکه چې ټولو امامانو ځانونه نه وې پاک کړی او ټول خلق په یروشلیم کښې نه وې راغونډ شوی. نو بادشاه، د هغه آفسران او د یروشلیم خلق دې ته راضی شول چې اختر په دویمه میاشت کښې وکړی او بادشاه د یهوداه او اسرائیل ټول خلق راوغوښتل. هغه د افرائیم او منسی قبیلو ته خاص اهمیت ورکړو او هغوی ته یې د دې دعوت خطونه ولېږل چې په یروشلیم کښې د مالک خدای کور ته راشی چې د بنی اسرائیلو د مالک خدای د درناوی دپاره د فسحې اختر وکړو. (۴) نو دا خبره بادشاه او نورو خلقو ته ښه ښکاره شوه، (۵) نو هغوی په شمال کښې د دان نه واخله په جنوب کښې د بیرسبع پورې ټول اسرائیل له دعوت ورکړو، چې په یروشلیم کښې په دومره لوی شمېر کښې راغونډ شی چې مخکښې نه وې راغونډ شوی او د قانون په مطابق د فسحې اختر وکړی. (۶) نو پېغام وړونکی د بادشاه او د هغه د آفسرانو په حکم د دې دعوت سره ټول یهوداه او اسرائیل ته لاړل، ”اے بنی اسرائیلو، تاسو د اسور بادشاهانو نه بچ شوی یی چې کله هغوی ملک قبضه کړی وو. نو اوس مالک خدای ته راوگرځی، کوم چې د ابراهیم، اسحاق او یعقوب خدای پاک دے او هغه به تاسو ته راوگرځی. (۷) د خپل پلار نیکه او د خپلوانو په شان مه جوړپړی څوک چې د مالک خدای د هغوی د خدای پاک وفادار نه وې. لکه څنگه چې تاسو ته پته ده چې هغوی له یې سخته سزا ورکړه. (۸) د هغوی په شان ضدی مه جوړپړی، خو د مالک خدای تابعداری کوئ. په یروشلیم کښې د مالک خدای کور ته راځی، کوم چې مالک خدای ستاسو خدای پاک د همېشه دپاره مقدس کړی دے او د هغه عبادت کوئ نو داسې به د هغه د سخت قهر نه خلاص شی. (۹) که تاسو مالک خدای ته راوگرځی، نو چا چې ستاسو خپلوان اغوا کړی دی نو هغوی به ستاسو په خپلوانو باندې رحم وکړی او هغوی به خپلو کورونو ته بیا راولی. مالک خدای، خدای پاک رحمان او رحیم دے او که تاسو هغه ته راوگرځی، نو هغه به تاسو قبول کړی.“ (۱۰) پېغام وړونکی په شمال کښې د زبولون قبیلې پورې د افرائیم او منسی قبیلو په علاقې کښې هر یو ښار ته لاړل، خو خلقو په هغوی پورې خندل او توقې یې ورپورې کولې. (۱۱) خو بیا هم د آشر، منسی او د زبولون قبیلو څه خلقو عاجزی ښکاره

کړه او یروشلم ته لاړل. (۱۲) خدای پاک د یهوداه خلق هم د دې دپاره متحد کړل چې د هغه په مرضی باندې روان شی او د بادشاه او د هغه د آفسرانو حکمونه ومنی.

د فسحې اختر کېدل

(۱۳) په دویمه میاشت کېنې د خلقو یو لوی شمېر په یروشلم کېنې راغونډ شو چې د پتیرې روتی اختر وکړی. (۱۴) هغوی هغه ټولې قربانگاه واخستلې کومې چې په یروشلم کېنې د نذرانو د پېش کولو او د خوشبویی د سوزولو دپاره استعمالېدلې او د قدرون په وادی کېنې یې وغورزولې. (۱۵) او د هغه میاشتی په خوارلسمه ورځ هغوی د فسحې اختر د قربانی دپاره گپوری حلال کړل. کوم امامان او لیویان چې پاک نه وو نو هغوی دومره وشرمېدل چې خپل ځانونه یې مالک خدای ته وقف کړل، نو داسې هغوی د مالک خدای په کور کېنې سوزېدونکې نذرانې پېش کولې شوې. (۱۶) هغوی د خدای پاک د خدمتگار موسی د شریعت په مطابق د مالک خدای په کور کېنې په خپلو ځایونو باندې ودرېدل. لیویانو د قربانی وینه امامانو له ورکړه، چې هغوی دا په قربانگاه باندې وشیندله. (۱۷) په دغه مجمه کېنې پېر خلق په اودس کېنې نه وو، نو په دې وجه هغوی د فسحې اختر گپوری نه شو حلالولې، نو لیویانو د هغوی دپاره حلال کړل او هغه گپوری یې مالک خدای ته وقف کړل. (۱۸) د دې نه علاوه، هغه پېر کسان کوم چې د افرائیم، منسی، یساکار او زبولون د قبیلو نه راغلی وو نو هغوی د پاکوالی رسم نه وو ادا کړې، نو هغوی په غلطه طریقه باندې د فسحې اختر کولو. حزقیاه بادشاه د هغوی دپاره دا دعا وکړه، (۱۹) ”اے مالک خدایه، زمونږ د پلار نیکه خدایه پاکه. د خپل رحم په وجه هغه کسان معاف کړه چې هغوی د زړه د اخلاصه ستا عبادت کوی، اگر چې هغوی پاک هم نه دی.“ (۲۰) مالک خدای د حزقیاه دعا واورېدله، هغه هغه خلق معاف کړل او هغوی ته یې څه نقصان ونه رسولو. (۲۱) کوم خلق چې په یروشلم کېنې راغونډ شوی وو نو هغوی د لویې خوشحالی سره اووه ورځې د پتیرې روتی اختر کولو او لیویانو او امامانو هره

ورخ د جذبې سره د مالک خدای ثناء صفت کولو. (۲۲) حزقیاه د لیویانو دا صفت وکړو
خکه چې هغوی د مالک خدای په عبادت کبني تکره وو.

دویم ځل خوشحالی کول

د هغه اوو ورځو نه پس په کومو کبني چې هغوی د مالک خدای په ثناء صفت کبني
قربانی پېش کړې وې، چې کوم د هغوی د پلار نیکه خدای پاک دے، (۲۳) هغوی ټولو دا
فېصله وکړه چې اووه ورځې به نور اختر کوی. نو هغوی د خوشحالی سره اختر وکړو.
(۲۴) حزقیاه بادشاه یو زر غوی او اووه زره گدان خلقو له ورکړل چې حلال یې کړی او
وې خوری او آفسرانو هغوی له یو زر نور غوی او لس زره گدان ورکړل. نو داسې د
پېرو امامانو د پاکوالی رسم ادا شو. (۲۵) نو دا ټول خوشحاله وو، د یهوداه خلق،
امامان، لیویان، هغه خلق چې کوم د شمالی طرف نه راغلی وو او هغه مسافر کوم چې
په اسرائیل او یهوداه کبني پاخه دېره شوی وو. (۲۶) د یروشلم ښار د خوشحالی نه پک
وو، خکه چې د داؤد زوی سلیمان د وخت نه پس هیڅکله هم داسې نه وو شوی. (۲۷)
امامانو او لیویانو د خلقو دپاره د مالک خدای برکت وغوښتلو. خدای پاک په آسمان
کبني په خپل کور کبني د هغوی دعاگانې واورېدلې او قبولې یې کړې.

د حزقیاه د مذهبی ژوند اصلاح کول

۳۱ (۱) د اختر د ختمېدو نه پس، ټول اسرائیلیان د یهوداه هر یو ښار ته لاړل، او د
کانو ستنې یې ماتې کړې، د اشیرې بت نبني یې راوغورزولې او قربان گاه او علاقائی
عبادتخانی یې تباہ کړې. هغوی په باقی ټوله یهوداه کبني، د بنیامین، افرائیم او منسی په
علاقو کبني هم دغه شان وکړل، بیا هغوی ټول کورونو ته راواپس شول. (۲) حزقیاه
بادشاه د امامانو او لیویانو تنظیم هم بیا جوړ کړو، چې د هغې لاندې هر یو خپلې خاص
نمه واری لرلې. په دې کبني د سوزېدونکو نذرانو او د سلامتی د نذرانو پېش کول، او د

مالک خدائ د کور په دروازو کبني ثناء صيفت کول او شکر ادا کول هم شامل ؤو. (٣)
 هر سحر او هر ماينام به هغه د خپلو رمو او څاروو نه د سوزېدونکې نذرانو دپاره ځناور
 ورکول او دا ځناور به د سبت په ورځ، د نوې مياشتې په اختر کبني او چې په نورو
 اخترونو کبني پېش کېدل، کوم چې د مالک خدائ په قانون کبني ليکله شوی ؤو. (٤)
 د دې نه علاوه، بادشاه د يروشلم خلقو ته وفرمائيل چې هغه نذرانې راوړي چې دا امامانو
 او ليويانو حق جوړېدو، نو چې داسې هغوی هر وخت د مالک خدائ قانون ته وقف وي.
 (٥) چې اسرائيليانو څنگه دا حکم واورېدو نو هغوی د خپلو وړومبو غلو، ميو، د زيتونو
 تېلو، شاتو او د نور پېداوار تحفي راوړي او چې هغوی څه هم لرل د هغې لسمه برخه يې
 هم راوړه. (٦) کوم خلق چې د يهوداه په ښارونو کبني اوسېدل نو هغوی ټولو د خپلو
 څاروو او گډو، لسمه حصه راوړه او هغوی ډېرې زياتې تحفي هم راوړي، چې هغه يې
 مالک خدائ خپل خدائ پاک ته وقف کړي. (٧) په درېمه مياشت کبني د تحفو راتلل
 شروع شول او تر ورپسې څلورو مياشتو پورې د دې نه ډېری جوړېدل شروع ؤو. (٨)
 کله چې حزقياه بادشاه او د هغه افسران راغلل او دا لوی ډېری يې وليدل، نو هغوی د
 مالک خدائ ثناء صيفت وکړو او د خپلو اسرائيليانو صيفت يې هم وکړو. (٩) بادشاه د
 امامانو او ليويانو سره د دې تحفو په حقله خبره وکړه، (١٠) او د صدوق د اولاد يو
 کس، مشر امام عزرياه هغه ته وويل، ”خلقو خپلې تحفي د مالک خدائ کور ته راوړل
 شروع کړی دی، نو په دې وجه دا د خوراک دپاره کافي دی او د دې نه علاوه دا ډېر
 زيات هم دی. دا هر څه مونږ سره ځکه زيات پاتې شوی دی چې مالک خدائ خپلو
 خلقو له برکت ورکړې دے.“ (١١) د بادشاه په حکم هغوی د مالک خدائ په کور کبني
 گودامونه جوړ کړل (١٢) او ټولې تحفي او لسمې حصې يې د امانت په توگه کېښودې.
 هغوی يو ليوى مشر مقرر کړو چې نوم يې کنعنايه وو او د هغه ورور سمعی يې د هغه
 مددگار جوړ کړو. (١٣) دې لسو ليويانو ته د هغوی د اختيار لاندې کار کول حواله
 شوې وو: يحي ايل، عزرياه، نحت، عساهيل، يريموت، يوزبد، ايلي ايل، اسماکياه، محت،
 او بناياه. دا هر څه د حزقياه بادشاه او د مشر امام عزرياه د اختيار لاندې شوی ؤو.

(۱۴) یو لیوی، د یمنه زوی قورې څوک چې د مالک خدای د کور د نمرخاته طرف ته دروازې مشر څوکیدار وو، هغه د هغه تحفو د وصولولو او د تقسیمولو مشر وو چې کومې مالک خدای ته پېش کېدلې. (۱۵) په هغه نورو ښارونو کې چې چرته امامان اوسېدل، په دې کار کې په وفادارۍ سره دې لیویانو د هغه مدد کولو: عدن، مینامین، یشوع، سمعیاه، امریاه او سکانیاه. هغوی په خپلو لیویانو باندې خوراک په وړو او غټو یو شان تقسیمولو هم هغه شان چې څنگه د هغوی ذمه واری وه، (۱۶) خو دا تقسیم د پلو په مطابق نه وو. هغوی هغه ټولو سړو له یوه برخه ورکوله چې د هغوی عمر درې کاله یا د دې نه زیات وو د کومو چې د خپلو عهدو په مطابق د مالک خدای په کور کې د هرې ورځې ذمه واری لرلې. (۱۷) امامانو ته د پلو په مطابق ذمه واری حواله شوې وې او هغه لیویانو ته د کار د پلو په مطابق ذمه واری حواله شوې وې چې د هغوی عمر شل کاله یا د دې نه زیات وو. (۱۸) د خپلو ښځو، بچو او خپلو نورو کشرانو سره د هغوی ټولو نومونه لیکلې شوی وو، ځکه چې هغوی ته وئیلی شوی وو چې هغوی دې د خپلو مقدسو ذمه وارو ادا کولو دپاره هر وخت تیار اوسېږي. (۱۹) کوم امامان چې په هغه ښارونو کې اوسېدل چې د هارون اولاد ته حواله شوی وو، یا چې د څرن په هغه زمکو کې اوسېدل چې د دې ښارونو وې، نو هلته یو څو ذمه وار سړي داسې وو چې هغوی به د امامانو په کورنو کې په ټولو ناریناو باندې خوراک تقسیمولو او په هغه هر چا باندې یې هم خوراک تقسیمولو چې د چا نومونه د لیویانو په پلو کې لیکلې شوی وو. (۲۰) په ټوله یهوداه کې، حزقیاه بادشاه هغه څه کول چې څه صحیح وو او چې په څه باندې مالک خدای د هغه خدای پاک رضا کېدو. (۲۱) هغه د مالک خدای د کور دپاره او د شریعت منلو دپاره چې هر څه هم کړی وو، دا یې د زړه د اخلاصه کړی وو او د خدای پاک طلبگار وو نو په دې وجه هغه کامیاب وو.

د اسوریانو یروشلم له دهمکی ورکول

۳۲

۱) د دې واقعو نه پس، چې په کومو کبني حزقیاه بادشاه په وفاداری سره د

مالک خدای خدمت کړی وو، د اسور بادشاه سینحرب په یهوداه حمله وکړه. هغه د

پخو دېوالونو بشارونه محاصره کړل او خپل لښکر له یې حکم ورکړو چې دېوالونه

راوغورزوی. ۲) کله چې حزقیاه ته پته ولگېده چې سینحرب په یروشلم د حملې کولو

اراده لری، ۳-۴) نو هغه او د هغه آفسرانو دا فیصله وکړه چې د بشار نه بهر د اوبو

لاره بنده کړی دا د دې دپاره چې کله اسوریان یروشلم ته نژدې شی نو هغوی ته به اوبه

نه ملاویږی. آفسرانو ډېر خلق روان کړل او ټولې چینې یې بندې کړې، نو داسې د چینو

نه نورې اوبه نه بهېدلې. ۵) بادشاه د بشار دفاع داسې مضبوطه کړه چې د دې دېوال یې

مرمت کړل، په دې باندې یې برجونه جوړ کړل او بهرنی دېوال یې ورله جوړ کړو. د دې

نه علاوه، هغه د دفاع هغه ځایونه هم مرمت کړل چې په هغه زمکه باندې جوړ وو چې د

یروشلم د زړې برخې نمرخاته طرف ته پک کړی شوی وو. هغه ډېره زیاته وسله او

ډالونه جوړ کړل. ۶) هغه په خلقو باندې فوجی آفسران مقرر کړل او هغوی له یې حکم

ورکړو چې د بشار د دروازې سره په کولو ځای کبني راغونډ شی. هغه ورته وویل، ۷)

”تکره شی او حوصله مضبوطه کړئ او د اسور بادشاه نه او د هغه لښکر نه مه یرېږئ

چې هغه راروان کړی دے. کوم ذات چې زمونږ مل دے نو هغه د هغه نه زیات طاقتور

دے. ۸) د هغه سره انسانی طاقت دے، خو مونږ سره د مالک خدای زمونږ خدای

پاک شته چې زمونږ مدد وکړی او زمونږ جنګونه وکړی.“ د خلقو د خپل بادشاه په دې

خبره باندې حوصله مضبوطه شوه. ۹) څه موده وروستو، کله چې سینحرب او د هغه

لښکر تر اوسه پورې په لکیس کبني وو، نو هغه حزقیاه او د یهوداه هغه خلقو ته چې د

هغه سره په یروشلم کبني وو دا پېغام وروپېرلو، ۱۰) ”زه د اسور بادشاه سینحرب دا

وایم چې ستاسو په زړه کبني څه دی چې تاسو به د یروشلم محاصرې ته ټینگ شی؟

۱۱) حزقیاه تاسو ته وائی چې مالک خدای ستاسو خدای پاک به تاسو زمونږ د طاقت

نه بچ کړی، خو حزقیاه تاسو دوکه کوی او دې ته به مو جوړوی چې د لوړې او تندې نه
 مړه شی. (۱۲) دا هغه کس دے چا چې د مالک خدای علاقائی عبادتخانی او قربان گاه
 تباہ کړی دی او بیا یې د یهوداه او یروشلم خلقو ته ووئیل چې صرف په یوه قربان گاه
 باندې عبادت وکړئ او خوشبویی سوزوئ. (۱۳) تاسو ته پته نشته څه چې ما او زما پلار
 نیکه د نورو قومونو په خلقو باندې څه کړی دی؟ د بل یو قوم معبودانو خپل خلق د
 اسور بادشاه نه بچ کړی دی څه؟ (۱۴) د هغه ټولو ملکونو یو خدای کله هم خپل ملک
 زمونږ نه بچ کړے دے څه؟ نو بیا تاسو ولې وایئ چې ستاسو خدای تاسو بچ کولے
 شی؟ (۱۵) نو حزقیاه دې ته مه پرېږدئ چې دوکه مو کړی یا چې په داسې غلطه لار مو
 بوځی. په هغه باندې اعتبار مه کوئ. د یو قوم خدای هم خپل خلق د اسور د یو بادشاه
 نه نه دی بچ کړی. نو بې شکه ستاسو دا خدای هم تاسو نه شی بچ کولے. (۱۶) د اسور
 آفسرانو د مالک خدای، خدای پاک او د مالک خدای خدمت کوونکی حزقیاه په حقله د
 دې نه هم زیات بدرد ووئیل. (۱۷) بادشاه چې کوم خط لیکلے وو دې خط په مالک
 خدای د بنی اسرائیلو په خدای پاک پورې توقې وکړې. په دې کښې لیکلی ؤو، ”د قومونو
 خدایانو خپل خلق زما د طاقت نه نه دی بچ کړی او نه به د حزقیاه خدای خپل خلق زما
 نه بچ کړی.“ (۱۸) آفسرانو په عبرانی کښې د دې دپاره چغې ووهلې چې د یروشلم هغه
 خلق ویروی او بې حوصلې یې کړی کوم چې د ښار په دېوال باندې ؤو، نو داسې د ښار
 قبضه کول به آسان شی. (۱۹) هغوی د یروشلم د خدای پاک په حقله هم هغه شان خبرې
 وکړې چې د نورو خلقو د خدایانو په حقله یې کولې، د هغه بتانو چې د انسان لاسونو
 جوړ کړی ؤو. (۲۰) حزقیاه بادشاه او د آموص زوی یسعیاہ پیغمبر خدای پاک ته سوال
 وکړو او هغه ته یې د مدد دپاره فریاد وکړو. (۲۱) مالک خدای یوه فرېسته راولېږله چې
 هغې د اسور د لښکر فوجیان او آفسران ووژل. نو داسې بادشاه اسور ته واپس
 شرمېدلے لاړو. یوه ورځ چې کله هغه د خپل خدای په عبادتخانه کښې وو، نو د هغه یو
 څو زامنو هغه په تورو باندې ووهلو او مړ یې کړو. (۲۲) نو داسې مالک خدای حزقیاه
 بادشاه او د یروشلم خلق د اسور بادشاه سینحرب د زور نه او د هغوی د نورو دشمنانو

نه بچ کړل. او هغوی د هر یو قوم سره په امن کښې ژوند تېرولو. (۲۳) ډېر خلق یروشلم ته راتلل، چې مالک خدای له یې نذرانې او حزقیاه له یې تحفې راوړې، نو د هغه وخت نه حزقیاه د ټولو قومونو په نظر کښې عزتمند وو.

د حزقیاه بیماری او غرور

(۲۴) تقریباً هم هغه وخت حزقیاه بادشاه بیمار شو او مرگ ته نژدې وو. هغه دُعا وکړه او مالک خدای ورته یوه نښه وښودله چې هغه به روغ شی. (۲۵) خو حزقیاه ډېر زیات مغروره وو او د هغه خه شکر په یې ادا نه کړه چې مالک خدای د هغه دپاره کړی و، نو په دې وجه د مالک خدای غصه په هغه، په یهوداه او یروشلم نازله شوه. (۲۶) خو په آخر کښې حزقیاه او د یروشلم خلقو خپل ځانونه عاجز کړل، نو ځکه مالک خدای د حزقیاه په ژوند کښې خلقو له سزا ورنه کړه.

د حزقیاه مال دولت او شان و شوکت

(۲۷) حزقیاه بادشاه ډېر مالداره شو او هر چا به د هغه عزت کولو. هغه د خپلو سرو زرو، سپینو زرو، قیمتي کایو، مصالحو، ډالونو او د نورو قیمتي څیزونو دپاره گودامونه جوړ کړی و. (۲۸) د دې نه علاوه، هغه د خپلې غلې، میو، زیتونو تېلو دپاره گودامونه، د څارو دپاره دیرې او د گډو دپاره شپولونه جوړ کړی و. (۲۹) د دې هر څه نه علاوه، خدای پاک هغه له گډې او څاروی ورکړی و او نور دولت یې دومره ډېر ورکړی وو چې هغه ډېر ښارونه جوړ کړل. (۳۰) دا حزقیاه بادشاه وو چې هغه د جیحون د چینو خولې بندې کړې او اوبو له یې یوه لار جوړه کړه چې اوبه د یو سورنگ په ذریعه د یروشلم په دېوالونو کښې دننه یو ځای ته بهیږي. حزقیاه چې هر کار کولو نو په هغې کښې کامیابېدو، (۳۱) او چې کله د بابل سفیر د هغه عجیبه واقعي د معلومولو دپاره راغلو چې کومه په هغه ملک کښې شوې وه، نو خدای پاک حزقیاه د دې دپاره یواځې

پرېښودو چې د هغه نېت معلوم کړي.

د حزقیاه د بادشاهی ختمېدل

٣٢ حزقیاه بادشاه چې نور هر څه کړی ؤو سره د هغه د نېکو عملونو، دا د آموص زوی یسعیاه پېغمبر په رويا کښې لیکلې شوی دی چې هغه د یهوداه او اسرائیل د بادشاهانو د تاریخ یوه حصه ده. (٣٢) نو حزقیاه مړ شو او هغه د شاهي اديرې په پاسنی حصه کښې ښخ شو. د هغه په مرگ باندې د یهوداه او یروشلم ټولو خلقو هغه له یو لوی عزت ورکړو. د هغه زوی منسی د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د یهوداه بادشاه منسی

٣٣ ١١ منسی دولس کلن وو چې هغه د یهوداه بادشاه جوړ شو او په یروشلم یې پینځه پنځوس کاله بادشاهی وکړه. (٢) منسی د هغه قومونو هغه حرام کارونه کول کوم چې د مالک خدای په نظر کښې بد ؤو. دا هم هغه خلق ؤو کوم چې مالک خدای په هغه وخت کښې د هغه ملک نه ویستلی ؤو چې کله د هغه خلق مخ په وړاندې تلل. (٣) هغه علاقائی عبادتخانی بیا جوړې کړې چې کوم د هغه پلار حزقیاه تباہ کړی ؤو. هغه د بعل د عبادت دپاره قربانگاه جوړې کړې، د اشیرې بت ښې یې جوړې کړې او د ستورو عبادت یې وکړو. (٤) هغه د مالک خدای په کور کښې د غېرو قومونو قربانگاه جوړې کړې، د کوم خدای په حقله چې مالک خدای فرمائیلى ؤو چې، ”زما نوم به په یروشلم کښې د همپشه دپاره پاتې شی.“ (٥) د مالک خدای د کور په دوو دربارونو کښې هغه د ستورو د عبادت دپاره قربانگاه جوړې کړې. (٦) هغه د هنوم په وادی کښې خپل زامن د سوزېدونکې نذرانو په توگه قربانی کړل. هغه د غېبو کارونو او جادو نه کار اخستلو او قسمت ښودونکو او د فالگرو سره یې مشورې وکړې. هغه د مالک خدای خلاف لویه

گناه وکړه او د هغه غصه يې راوپاروله. (۷) هغه چې کوم بُت جوړ کړې وو هغه يې واخستلو او د خُداي پاک په کور کښې يې ودرولو چې د کوم په حقله خُداي پاک داؤد او د هغه زوي سليمان ته فرمايلى وُو، ”په دې کور کښې او په يروشلم کښې به زه خپل نوم د همېشه دپاره وساتم کوم ښار چې ما د بنى اسرائيلو د ټولو قبيلو نه خوښ کړې دى. (۸) که بنى اسرائيليان زما ټول حُکمونو مني او هغه ټول قانون پوره کوي چې زما خدمت کوونکي موسى هغوي له ورکړې دى، نو زه به هغوي نه پرېږدم چې د هغه مُلک نه ويستلې شي چې کوم ما د هغوي پلار نيکه له ورکړې دى.“ (۹) خو منسى د يهوداه او يروشلم خلق بې لارې کړل او هغوي د هغه قومونو نه هم لوئې گناهونه وکړل کوم چې مالک خُداي تباہ کړى وُو کله چې بنى اسرائيليان مخ په وړاندې تلل.

د منسى پښمانه کېدل

(۱۰) اگر چې مالک خُداي منسى او د هغه خلقو له خبردارې ورکړو، خو هغوي به ورته غوږ نه نيولو. (۱۱) نو مالک خُداي د اسور فوجي مشران ولېږل چې په يهوداه باندې حمله وکړي. او هغوي منسى ونيولو، گنډې يې ورته واچولې او په زنځيرونو باندې يې وتړلو او بابل ته يې بوتلو. (۱۲) هغه د خپلو مصيبتونو په وجه عاجز شو او مالک خُداي، خُداي پاک ته راوگرځېدو او هغه ته يې د مدد دپاره سوال وکړو. (۱۳) خُداي پاک د منسى سوال واورېدو او قبول يې کړو او هغه يې ولېږلو چې يروشلم ته واپس لاړ شي او بيا حکومت وکړي. نو منسى ته پته ولگېده چې مالک خُداي په رښتيا خُداي پاک دى. (۱۴) د دې نه پس، منسى د داؤد ښار د بهرنی دېوال اوچتوالې زيات کړو، د نمرپرېواته په طرف په وادې کښې د جيحون د چشمې نه د کبانو دروازې پورې او هم دغه دېوال د عوفل د غر نه هم راتاو وو. هغه د يهوداه د پخو دېوالونو په هر يو ښار کښې يو يو فوجي آفسر مقرر کړو. (۱۵) هغه د مالک خُداي د کور نه هغه پردې بُتان او نښې لرې کړې کومې چې هغه هلته اېښې وې او هغه د غېرو قومونو هغه قربانگاه لرې کړې کومې چې د مالک خُداي د کور په غره او په يروشلم کښې په نورو ځايونو کښې وې، هغه دا ټول

څيزونه د ښار نه بهر يوړل او وې غورزول. (۱۶) هغه هغه قربان گاه هم مرمت كړه چرته چې د مالک خدائ عبادت كېدو او چې هغه ورباندې د سلامتۍ نذرانې او د شكرانې نذرانې پېش كولې. هغه د يهوداه ټولو خلقو له حكم وركړو چې د مالک خدائ د بنی اسرائيلو د خدائ پاك عبادت وكړي. (۱۷) اگر چې خلقو په علاقائی عبادتخانو كښې هم قربانۍ پېش كولې، خو هغوى دا صرف مالک خدائ ته پېش كولې.

د منسى د بادشاهى ختمېدل

(۱۸) نور هر څه چې منسى كړى ؤو، هغه چې خدائ پاك ته كوم سوال كړې وو او د پېغمبرانو هغه پېغامونه چې هغوى د مالک خدائ د بنی اسرائيلو د خدائ پاك په نوم د هغه سره خبرې وكړې، دا هر څه د اسرائيل د بادشاهانو په تاريخ كښې ليكلې شوى دى. (۱۹) د بادشاه دُعا او د خدائ پاك د دُعا قبول او د هغه د تويې نه مخكښې د هغه گناهونو حساب كتاب چې هغه كړى ؤو، هغه بد عملونه چې هغه كړى ؤو، علاقائى عبادتخانې او د اشيري بُت كومې نښې چې هغه جوړې كړې وې او هغه بُتان چې هغه يې عبادت كولو، دا هر څه د پېغمبرانو په تاريخ كښې ليكلې شوى دى. (۲۰) منسى مړ شو او په محل كښې ښخ شو او د هغه زوى امون د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د يهوداه بادشاه امون

(۲۱) امون دوويشت كلن وو چې هغه د يهوداه بادشاه جوړ شو او هغه په يروشلم باندې دوه كاله حكومت وكړو. (۲۲) د خپل پلار منسى په شان هغه هم د مالک خدائ خلاف گناه وكړه او چې د هغه پلار د كومو بُتانو عبادت كړې وو نو هغه يې هم عبادت وكړو. (۲۳) خو هغه د خپل پلار په شان عاجز نه شو او نه مالک خدائ ته راوگرځېدو، هغه د خپل پلار نه هم زيات گناهكار شو. (۲۴) د امون آفسرانو د هغه خلاف منصوبه جوړه كړه او په محل كښې يې ووژلو. (۲۵) د يهوداه خلقو د امون قاتلان ووژل او د هغه زوى

يوسياه يې بادشاه جوړ کړو.

د يهوداه بادشاه يوسياه

۳۴ (۱) يوسياه اته کلن وو چې هغه بادشاه جوړ شو او يو دېرش کاله يې په يروشلم بادشاهي وکړه. (۲) هغه هم هغه کار کولو چې په خه باندې مالک خدای خوشحالبډو، هغه د خپل پلار نيکه داؤد په نقش قدم باندې روان وو او هغه د خدای پاک د قانون نه اخوا دېخوا نه اوږېدو.

د يوسياه د غېرو قومونو د عبادت خايونه وړانول

(۳) د يوسياه د بادشاهي په اتم کال، چې په کوم وخت کبني هغه لا وړوکه وو، نو هغه د خپل پلار نيکه داؤد خدای پاک عبادت شروع کړو. څلور کاله وروستو هغه علاقائي عبادتخاني، د اشيري بت نښې او د نورو ټولو بتانو تباہ کول شروع کړل. (۴) د هغه د ښودنې لاندې هغه قربان گاه ټوټې ټوټې کړې شوه چرته چې د بعل عبادت کېدو او د دې سره نږدې د خوشبويي قربان گاه راوغورزولې شوې. هغوی د اشيري بتانو او د نورو ټولو بتانو نه خاورې جوړې کړې او هغه خاورې يې د هغه خلقو په قبرونو باندې وشيندلې چا چې دې ته قرباني پېش کړې وې. (۵) هغه د بت پرستو امامانو هډوکي په هغه قربان گاه باندې وسوزول چرته چې هغوی عبادت کړې وو. د دې هر خه کولو په وجه هغه يهوداه او يروشلم بيا پاک کړل. (۶) هغه په ښارونو کبني او د منسي، افرائيم او شمعون او په شمال کبني د نفتالي پورې هم دغه شان کار وکړو. (۷) د شمالي بادشاهي په ټوله علاقه کبني هغه قربان گاه او د اشيري بت نښې ټوټې ټوټې کړې او بتان يې خاورې کړل او د خوشبويي ټولې قربان گاه يې ټوټې ټوټې کړې. بيا هغه يروشلم ته راواپس شو.

د شریعت د کتاب موندلے کېدل

۸) د هغه د بادشاهی په اتلسم کال، د هغې نه پس چې کله هغه د غېرو قومونو د عبادت نه مالک خدای کور او هغه ملک پاک کړے وو، نو یوسیاہ بادشاه دا درې سړی ولېږل چې د مالک خدای، خدای پاک کور مرمت کړی، د اصلیاہ زوی سافن، معسیاہ، چې د یروشلم حکمران وو او د یهوآخز زوی یوآخ چې مشر آفسر وو. ۹) کومې پېسې چې لیوی خادمانو د مالک خدای کور کبني راغونډې کړې وې هغه یې مشر امام خلیاہ له ورکړې. دا د افرائیم او منسی او د شمالی ټولې بادشاهی نه او د یهوداه، بنیامین او د یروشلم د خلقو نه راغونډې شوې وې. ۱۰) بیا دا پېسې هغه درېو سړو ته حواله شوې چې د مالک خدای د کور د مرمت مشران وو او هغوی دا پېسې دې مزدورانو له ورکړې ۱۱) یعنی ترکانانو او گلکارانو له چې جوړ شوی کانی او لرگی واخلي او د هغه عمارت په مرمت کبني استعمال شی چې د یهوداه بادشاهانو پرېسې وو چې خراب شی. ۱۲) کومو خلقو چې دا کار کولو هغه ټول محنتی وو. د هغوی مشری دې څلورو لیویانو کوله، د مراری د قبیلې یحت او عبدیاہ او د قہات د قبیلې زکریاہ او مسلام. لیویان تکړه موسیقاران وو. ۱۳) نور لیویان د سامان د وړلو راوړلو او د مختلفو کارونو د کاریگرو مشران وو او نورو به حساب کتاب ساتلو او څوکیداری به یې کوله. ۱۴) کله چې د گودام نه پېسې ویستلے شوې نو په دې دوران کبني خلیاہ د مالک خدای د شریعت کتاب وموندلو، هغه شریعت چې خدای پاک موسی له ورکړے وو. ۱۵) هغه سافن منشی ته وفرمائیل، ”ما دلته د مالک خدای په کور کبني د شریعت کتاب موندلے دے.“ هغه سافن له کتاب ورکړو، ۱۶) او سافن هغه کتاب بادشاه له یوړو. سافن ورته ووئیل، ”تا چې د خه حکم کړے وو نو مونږ هغه هر خه کړی دی. ۱۷) کومې پېسې چې د مالک خدای په کور کبني اېښودے شوې وې مونږ هغه کاریگرانو او د هغوی مشرانو ته حواله کړې دی.“ ۱۸) بیا هغه ووئیل، ”هغه کتاب دلته ما سره دے چې خلیاہ ما له راکړے دے.“ او هغه بادشاه ته د دې تلاوت وکړو. ۱۹) کله چې بادشاه هغه کتاب واورېدو، نو

هغه د خفگان نه خپلې جامې وشلولې. (٢٠) او هغه خلیقیا، د سافن زوی اخیقام، د میکایاه زوی عبدون، د دربار منشی سافن او د بادشاه مدد کوونکی عسایاه له دا حکم ورکړو، (٢١) ”لار شئ او د مالک خدای سره زما او د هغه خلقو دپاره مشوره وکړئ چې هغوی بیا هم په اسرائیل او یهوداه کښې پاتې کېږي. د دې کتاب تعلیمات معلوم کړئ. مالک خدای مونږ ته غصه دے ځکه چې زمونږ پلار نیکه د مالک خدای کلام نه دے منلے او هغه کار یې نه دے کړے چې د کوم په حقله دا کتاب فرمائی چې خامخا دې وکړے شی.“ (٢٢) د بادشاه په حکم، خلیقیا او نور لارل چې د یوې ښځې سره مشوره وکړي چې نوم یې خُده وو، دا پېغمبره د یروشلم په نوې حصه کښې اوسېده. د هغې خاوند سلوم، د توقهت زوی او د خسره نمسے وو، سلوم د مالک خدای د کور د چوغو مشر وو. چې څه شوی وُو نو هغوی ورته هغه بیان وکړو، (٢٣) او هغې ورته وویل چې واپس بادشاه له لار شئ او ورته ووايئ (٢٤) چې د مالک خدای نه دا پېغام راغلے دے، ”زه به په یروشلم او د دې په ټولو خلقو افت راولم چې په کښې به هغه ټول لعنتونه وی چې په هغه کتاب کښې لیکلے شوی دی کوم چې بادشاه ته بیان شو. (٢٥) هغوی زه رد کړے یم او نورو معبودانو ته یې نذرانې پېش کړې دی او دوی چې دا هر څه کړي دی د هغې په وجه یې زما غصه راپارولې ده. زما غصه د یروشلم خلاف راوچته شوې ده او دا به کمه نه شی.“ (٢٦) خو د یهوداه هغه بادشاه له واپس ورشه چا چې د مالک خدای سره د مشورې دپاره رالېږلے یې او هغه ته ووايه چې، ”مالک خدای د بنی اسرائیلو خدای پاک د هغه پېغام په حقله داسې فرمائی چې تا اوس اوس واورېدو، (٢٧) نو ته پښېمانه شوې او د خدای پاک په حضور کښې دې خپل ځان عاجز کړو، کله چې تا واورېدل چې هغه د دې ځای او خلقو خلاف خبرې وکړې. کله چې تا خپل ځان زما د وړاندې عاجز کړو او خپلې جامې دې وشلولې او زما په حضور کښې وژړل، نو ما ستا دعا واورېدله، مالک خدای فرمائی، (٢٨) او زه چې یروشلم له کومه سزا ورکوم هغه به تر هغه وخت پورې نه راځي چې ترڅو ته مړ شوے نه یې. او زه به تا پرېږدم چې په سلامتۍ سره مړ شې.“ نو هغه سړی د دې پېغام سره یوسیا، بادشاه ته راواپس شول.

د یوسیاہ د مالک خدائ سره د لوظ نوی کول

۲۹ یوسیاہ بادشاه د یهوداه او یروشلم ټول مشران راغونډ کړل، (۳۰) او هغوی په یو خدای د مالک خدای کور ته لارل، چې امامان او لیویان او ټول خلق، مالداره او غریبانان په کبښې شامل وو. بادشاه د هغوی ټولو په مخکښې د لوظ د هغه کتاب تلاوت وکړو، کوم چې د مالک خدای په کور کښې موندلې شوی وو. (۳۱) هغه د شاهي ستنې سره ولاړ وو او د مالک خدای سره یې یو لوظ وکړو چې د هغه تابعداری به کوی او د زړه د اخلاصه د هغه قانون او حکمونه به منی او هغه مطالبې به پوره کوی کومې چې د دې لوظ سره تړلې دی، هم هغه شان چې څنگه په هغه کتاب کښې لیکلې شوی دی. (۳۲) هغه د بنیامین خلق او د یروشلم خلق هم هغه لوظ ته مجبور کړل. نو د یروشلم خلقو د لوظ هغه مطالبې ومنلې کوم لوظ چې هغوی د خپل پلار نیکه خدای پاک سره کړی وو. (۳۳) نو یوسیاہ بادشاه هغه ټول حرام کاره بتان تباہ کړل کوم چې د اسرائیل په علاقه کښې وو او چې ترڅو پورې هغه ژوندی وو، نو هغوی د مالک خدای د هغوی د پلار نیکه خدای پاک نه نه اورېدل.

د یوسیاہ د فسحې اختر کول

۳۵ یوسیاہ بادشاه په یروشلم کښې د مالک خدای د درناوی دپاره د فسحې اختر وکړو، د وپومبې میاشتي په څوارلسمه ورځ هغوی د اختر دپاره گډوډی حلال کړل. (۳۶) هغه امامانو ته هغه ذمه واری حواله کړې کومې چې هغوی د مالک خدای په کور کښې کولې او د هغوی حوصله افزائی یې وکړه چې دا په ښه طریقه کوی. (۳۷) هغه د بنی اسرائیلو اُستازانو یعنی هغه لیویانو ته هم دا اصول وښودل، چې هغوی مالک خدای ته وقف شوی وو، ”د لوظ صندوق د مالک خدای په هغه کور کښې کېږدی کوم چې د داؤد زوی سلیمان بادشاه جوړ کړی دی. تاسو به نور دا یو خدای نه بل خدای ته نه وړی، خو

تاسو به د مالک خُدائ د خپل خُدائ پاک او د هغه د خلقو بنی اسرائیلو خدمت کوئ. (٤) د پلو په مطابق او د هغه ذمه وارو په مطابق په خپلو خایونو باندې تیار ودرېږئ، کومې چې درته داؤد بادشاه او د هغه زوئ سلیمان بادشاه حواله کړی دی، (٥) او خپلو خانونو له داسې ترتیب ورکړئ چې تاسو موجود یئ نو چې د بنی اسرائیلو د هر خاندان مدد وکړئ. (٦) تاسو به د فسحې د اختر گډوډی او چېلی حلال کړئ. اوس خپل خانونه پاک کړئ او د دې دپاره قربانی تیارې کړئ چې ستاسو بنی اسرائیلیان هغه اصول ومني کوم چې مالک خُدائ د موسی په ذریعه بنودلی دی. (٧) د فسحې د اختر دپاره یوسیاه بادشاه خلقو له د خپلو څاروو او رَمو نه دېرش زره گډان، گډوډی او د چېلو بچی او درې زره غویي ورکړل. (٨) د هغه آفسرانو په خپله خوښه خلقو، امامانو او د لیویانو د استعمال دپاره هم ځناور ورکړل. او د مالک خُدائ د کور مشرانو آفسرانو، مشر امام خلیقا، زکریا او یحی ایل امامانو له دوه زره او شپږ سوه گډوډی او د چېلو بچی او درې سوه غویي ورکړل چې په اختر کښې قربانی شی. (٩) د لیویانو مشرانو، کنعنیاه، او د هغه وروڼه سمعیاه او نتنی ایل، او ورسره حسبیاه، یعنی ایل او یوزبد پینځه زره گډوډی او د چېلو بچی او پینځه سوه غویي لیویانو له ورکړل چې د فسحې په اختر کښې یې قربانی کړی. (١٠) کله چې د فسحې اختر دپاره هر څه تیار شول، نو امامان او لیویان د بادشاه د حکم په مطابق په خپلو خایونو ودرېدل. (١١) کله چې گډوډی او چېلی حلال کړی شول، نو امامانو په قربان گاه باندې وینه وشیندله او لیویانو د هغې نه څرمنې وویستلې. (١٢) بیا هغوی څاروی د سوزېدونکې نذرانې دپاره د کورنو د پلو په مطابق په خلقو باندې تقسیم کړل، نو هغوی دا د موسی د شریعت د اصولو په مطابق پېش کړل. (١٣) لیویانو د اصولو په مطابق د فسحې اختر قربانی په اور وړتې کړې او مقدسې نذرانې یې په لوبښو کښې، دېگونو او پتیلو کښې ویشولې او غوښه یې زر په خلقو باندې تقسیم کړه. (١٤) د دې کېدو نه پس، لیویانو د خپل ځان دپاره او د هارون د اولاد امامانو دپاره د غوښې بندوبست وکړو، ځکه چې امامان د سحر نه واخله تر ماښام پورې مصروف و او د قربانو وازگه او هغه څاروی یې سوزول چې په

پوره توگه سوزولے شول. (۱۵) د لیوی قبیلې د آسف د قبیلې دا موسیقاران په هغه ځایونو کښې ؤو کوم چې هغوی ته د داؤد د اصولو په مطابق حواله شوی ؤو، آسف، هیمان او د بادشاه پېغمبر یدوتون. د مالک خدای د کور د دروازو څوکیدارانو ته د خپلو ځایونو نه د تلو ضرورت نه ؤو، ځکه چې نورو لیویانو د هغوی دپاره د فسحې اختر تیار کړے وو. (۱۶) څنگه چې یوسیاہ بادشاه حکم کړے وو نو په هغه ورځ د مالک خدای د عبادت دپاره او د فسحې اختر کولو دپاره او په قربانگاه باندې د سوزېدونکې نذرانې سوزولو دپاره هر څه شوی ؤو. (۱۷) کوم بنی اسرائیلیان چې موجود ؤو نو هغه ټولو اووه ورځې د فسحې اختر او د پتیرې روتې اختر وکړو. (۱۸) د سموئیل پېغمبر د وخت نه د فسحې اختر دغه شان نه ؤو شوی. په پخوانو بادشاهانو کښې یو کس کله هم د فسحې داسې اختر نه ؤو کړے، چې کوم یوسیاہ بادشاه، امامانو، لیویانو او د یهوداه، اسرائیل او د یروشلم خلقو وکړو. (۱۹) د یوسیاہ د بادشاهۍ په اتلسم کال داسې وشول.

د یوسیاہ د بادشاهۍ ختمېدل

(۲۰) کله چې یوسیاہ بادشاه د مالک خدای کور دپاره دا هر څه وکړل، نو د مصر بادشاه نکوه یو لښکر روان کړو چې د فرات په سیند په کرکمیس کښې جنگ وکړی. او یوسیاہ د هغه خلاف د جنگ کولو دپاره راووتلو، (۲۱) خو نکوه یوسیاہ له دا پېغام ولېرلو، ”د یهوداه بادشاه دا جنگ چې زه کوم د دې تعلق تا سره نشته. زه تا سره جنگ کولو دپاره نه یم راغلی، زه د خپلو دشمنانو سره د جنگ کولو دپاره راغلی یم او خدای پاک راته فرمائیلی دی چې تېز لاړ شه. خدای پاک زما مل دے، نو زما مخالفت مه کوه، گنې هغه به تا تباہ کړی.“ (۲۲) خو خدای پاک چې د نکوه فرعون په ذریعه څه وفرمائیل نو یوسیاہ هغې ته غوږ نه کېښودو، نو هغه خپل شکل بدل کړو او د مجدو په مېدان کښې د جنگ دپاره لاړو. (۲۳) د جنگ په دوران کښې یوسیاہ بادشاه د مصریانو په غشو باندې ولگېدو. هغه خپلو نوکرانو له حکم ورکړو، ”ما د دې ځای نه بوځئ، زه

سخت زخمی شویم. (۲۴) هغوی هغه د خپل جنگی گاپی نه اوچت کړو او چې هلته د هغه کومه دویمه جنگی گاپی وه په هغې کبني يې واچولو او یروشلم ته يې یورو. هلته هغه مړ شو او په شاهي اديره کبني بنخ کړی شو. د يهوداه او یروشلم ټولو خلقو د هغه په مرگ باندې د غم ژړا وکړه. (۲۵) یرمياہ پېغمبر د یوسياہ بادشاه دپاره یوه د غم سندره جوړه کړه. نو د اسرائیل په ملک کبني د سندرغاړو، ناریناؤ او زنانائو دواړو دا یو رواج جوړ شو، چې کله به هغوی د هغه دپاره د غم ژړا کوله نو دا سندره به يې وئيله. دا سندره د مړيو په کتاب کبني ليکله شوې ده. (۲۶) یوسياہ چې نور هر څه هم کړی و، مالک خدای ته د هغه وقف کېدل، د هغه د شریعت تابعداری، (۲۷) او د اول نه واخله تر آخره پورې د هغه تاریخ دا هر څه د اسرائیل او يهوداه په تاریخ کبني ليکله شوی دی.

د يهوداه بادشاه يهوآخز

۳۶ (۱) د يهوداه خلقو د یوسياہ زوی يهوآخز خوښ کړو او په یروشلم کبني يې بادشاه جوړ کړو. (۲) يهوآخز د درويشتو کالو وو چې هغه د يهوداه بادشاه شو او درې میاشتي يې په یروشلم بادشاهي وکړه. (۳) د مصر بادشاه نکوه هغه قېدی کړو او د يهوداه خلق يې دې ته مجبور کړل چې درې زره او څلور سوه کلو سپين زر او څلور دېرش کلو سره زر محصُول ورکوی. (۴) نکوه الياقيم د يهوداه بادشاه جوړ کړو چې هغه د يهوآخز ورور وو او د هغه نوم يې يهوایقيم ته بدل کړو. نکوه يهوآخز مصر ته بوتلې وو.

د يهوداه بادشاه يهوایقيم

(۵) يهوایقيم د پینځويشتو کالو وو چې هغه د يهوداه بادشاه شو او هغه په یروشلم باندې یوولس کاله بادشاهي وکړه. هغه د مالک خدای خپل خدای پاک خلاف گناه وکړه. (۶)

د بابل بادشاه نبوکدنصر په يهوداه حمله وکړه، يهويقيم يې ونيولو او بابل ته يې په زخړونو کښې بوتلو. (٧) نبوکدنصر د مالک خدائ د کور خه خزاني يورې او په بابل کښې يې په خپل محل کښې کېښودې. (٨) يهويقيم چې هر خه هم کړی و، سره د هغه د خرابو رسمونو او چې هغه کوم حرام کارونه کړی و، هغه د اسرائيل او د يهوداه د بادشاهانو په تاريخ کښې ليکلې شوی دی. نو د هغه زوی يهوياکين د هغه نه پس بادشاه جوړ شو.

د يهوداه بادشاه يهوياکين

(٩) يهوياکين د اتلسو کالو وو چې هغه د يهوداه بادشاه شو او هغه په يروشلم درې مياشتې او لس ورځې بادشاهي وکړه. هغه هم د مالک خدائ خلاف گناه وکړه. (١٠) کله چې سپرلې شو، نو نبوکدنصر بادشاه يهوياکين بابل ته قېدی بوتلو او د مالک خدائ د کور خزاني يې يورې. بيا نبوکدنصر د يهوياکين تره صدقيه د يهوداه او يروشلم بادشاه جوړ کړو.

د يهوداه بادشاه صدقيه

(١١) صدقيه د يوويشتو کالو وو چې هغه د يهوداه بادشاه شو او په يروشلم يې يوولس کاله بادشاهي وکړه. (١٢) هغه د مالک خدائ خلاف گناه وکړه او د يرمياه پېغمبر خبرې يې په عاجزی سره وانه وړېدلې، چا چې د مالک خدائ خبرې کولې.

د يروشلم تباہی

(١٣) صدقيه د نبوکدنصر بادشاه خلاف بغاوت وکړو، اگر چې هغه د خدائ پاک په وړاندې دا لوظ کړی وو چې د نبوکدنصر وفادار به وی. هغه د خپل ضد په وجه نه توبه

گار کېدو او مالک خدای، د بنی اسرائیلو خدای پاک یې څه پرواه نه ساتله. (۱۴) د دې نه علاوه، د یهوداه لار ښوونکی امامان او خلق د بتانو په عبادت کېښي د هغوی نه گېرچاپېره گناهگارو قومونو په نقش قدم باندې روان و او د هغوی په شان حرام کارونه یې وکړل، هغوی د مالک خدای هغه کور ناپاک کړو کوم چې مالک خدای په خپله مقدس کړی وو. (۱۵) مالک خدای د هغوی د پلار نیکه خدای پاک د خپلو خلقو د خبرداری دپاره پېغمبران رالېږل، ځکه چې خدای پاک غوښتل چې هغوی او خپل کور بچ کړي. (۱۶) خو هغوی د خدای پاک په پېغام وړونکو پورې ټوټې وکړې، د هغوی خبرو ته یې توجه ورنه کړه او د هغه په پېغمبرانو پورې یې خندا وکړه، تر دې پورې چې د مالک خدای غصه د هغه د خلقو خلاف دومره زیاته شوه چې د هغې نه د خلاصون لار نه وه. (۱۷) نو مالک خدای د بابل بادشاه راوستو چې په هغوی حمله وکړي، تر دې چې د مالک خدای په کور کېښي هم هغه د یهوداه زلمی ووژل. هغه په ځوان یا بوډیا، په نر یا ښځه، بیمار یا روغ په هیچا هم رحم نه کولو. خدای پاک هغوی ټول ورته حواله کړل. (۱۸) د بابل بادشاه د مالک خدای کور، د دې خزاني او د بادشاه او د هغه د آفسرانو دولت لوټ کړو او هر څه یې بابل ته یوړل. (۱۹) هغه د مالک خدای کور او ښار، سره د دې ټولو محلونو او دولت وسوزولو او د ښار دېوال یې راوغورزولو. (۲۰) هغه ټول ژوندی پاتې کسان بابل ته بوتلل، چرته چې هغوی او د هغوی اولاد تر هغې پورې د نوکرانو په توگه د هغه خدمت کولو چې د فارس حکومت را اوچت شوی نه وو. (۲۱) د یرمیا پېغمبر په ذریعه چې د مالک خدای کوم پېغام اورولې شوی وو نو هغه پوره شو چې، ”اویا کاله به هغه زمکه شاړه پرته وي، ځکه چې هغې د سبت آرام نه وو کړې.“

د خورس بنی اسرائیلو له د واپس کېدو حکم ورکول

(۲۲) د فارس د خورس بادشاه د بادشاهی په وړومبی کال مالک خدای هغه څه رښتیا کړل چې څه یې د یرمیا پېغمبر په ذریعه فرمایلې وو. هغه د خورس حوصله افزائی وکړه چې دا حکم جاری کړي او د خط په شکل کېښي د هغه د بادشاهی هر ځای ته

ولپزلے شی او بیان شی: (۲۳) ”دا د فارس د خورس بادشاه حکم دے. مالک خُدای، د آسمان خُدای پاک زه په ټوله دُنیا باندې حکمران جوړ کړے یم او ما له یې دا زمه واری راکړې ده چې د هغه دپاره د یروشلم په یهوداه کښې یو کور جوړ کړم، نو تاسو ټول څوک چې د خُدای پاک خلق یئ، هلته خُی او مالک خُدای ستاسو خُدای پاک دې ستاسو مل شی.“